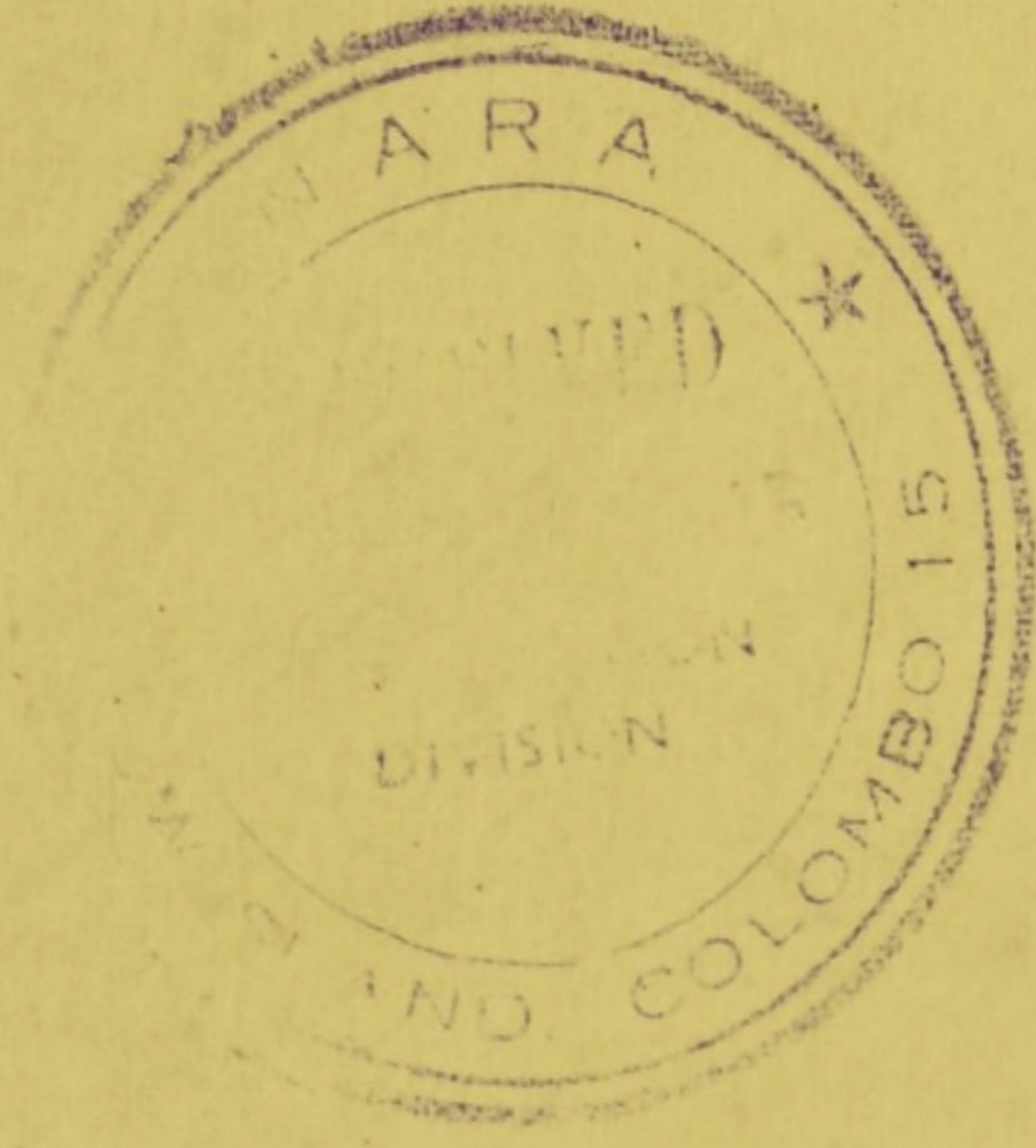

2000

වාර්ෂික වාර්තාව සහ ගිණුම්
වருடාந்த ஆண்டறிக்கை
Annual Report and Accounts

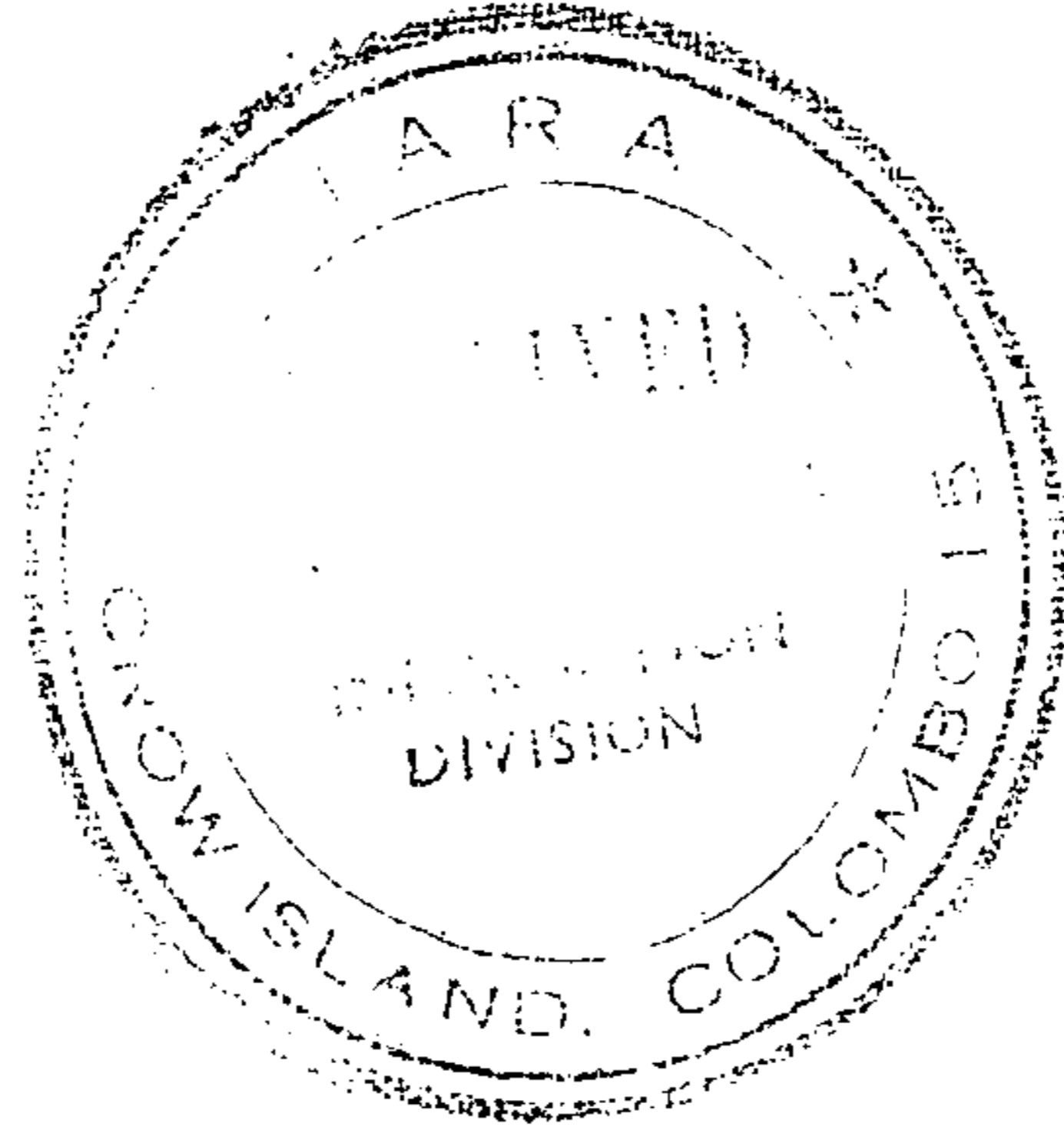
ARA-023

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය
தேசிய நீரியல்வள ஆராய்ச்சி அபிவிருத்தி முகாமை
NATIONAL AQUATIC RESOURCES RESEARCH & DEVELOPMENT AGENCY

වාර්ෂික වාර්තාව සහ ගිණුම්

2000

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා
සංවර්ධන නියෝජිතායතනය,
කාක දූපත, මට්ටක්කුලය,
කොළඹ - 15.

පටුන

	පිටු අංකය
01. සමුද්‍ර ජීවී සම්පත් අංශය	03
02. අභ්‍යන්තර ජල සම්පත් හා ජල ජීවී වගා අංශය	16
03. ඩිවර තාක්ෂණ අංශය	32
04. සාගර විද්‍යා අංශය	35
05. ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය	42
06. සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ අංශය	44
07. පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය	48
08. පරිසර අධ්‍යයන අංශය	64
09. පුස්තකාල හා තොරතුරු අංශය	68
10. පරිපාලන අංශය	74
11. විගණකාධිපති වාර්තාව	83
12. වර්ෂ 2000 විගණකාධිපති වාර්තාවේ නිරීක්ෂණ මත ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග	94

සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය

වැඩසටහන 1 : ධීවර සම්පත් තක්සේරු කිරීම හා කළමනාකරණය

ව්‍යාපෘතිය 1 : 1 විශාල උපතිතල ධීවර සම්පත් තක්සේරු කිරීම හා කළමනාකරණය

ධීවර කර්මාන්තයේ ප්‍රවණතාවයන් හඳුනාගැනීම හා නිෂ්පාදනය ඇස්තමේන්තු කිරීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය යොමු විය.

පසුගිය හය වසර තුළ විශාල උපතිතල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්වයි. 1995, 96, 97, 98, 99 හා 2000 යන වර්ෂ සඳහා මුළු නිෂ්පාදනය පිලිවෙලින් මෙ.ටො.76112, 85050, 113697, 11405, 122036 හා 144534 විය.

1995 පැවතියාව වඩා වසර 2000 දී විශාල උපතිතල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය දෙගුණයක් පමණ වැඩි වීමක් පෙන්වයි.

චාර්ජ්කව අත් වෙරල හා ගැඹුරු මුහුදු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදය වැඩිවීම් හේතුවෙන් මෙම වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවය ඇති වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, වෙරළාසන්න අංශයේ නිෂ්පාදනය මෙම කාලය තුළ සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වී ඇත.

1995 වසරේ ලත් නිෂ්පාදනය මෙන් 1999 දී අත්වෙරළ ධීවර අංශයෙන් ලත් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය දෙගුණයකට වැඩි වූ අතර එම වසර සඳහා වෙරළාසන්න අංශයෙන් ලැබුණු නිෂ්පාදනය 1995 වසරේ ඉන් ලත් නිෂ්පාදනයෙන් තුනෙන් එකක් විය.

1999 වසරේදී අත් වෙරළ අංශයේ ධුනා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයේ වේගවත් වැඩි වීමක් වාර්ථා වූ අතර එය 1995 වසරේ නිෂ්පාදනය මෙන් පස් ගුණයක් විය. එසේ නමුත් මෙම කාලයේදී වෙරළාසන්න ධීවර අංශයේ ධුනා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය අඩකින් පමණ අඩු වී ඇත.

කොප්පරා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රවණතාවයට අත් වෙරළ හා වෙරළාසන්න ධීවර අංශ දෙකෙහිම වැඩිවීමක් පවතී. 1995-1999 කාල සීමාව සඳහා අත්වෙරළ ධීවර අංශයේ එය 1.8 ගුණයක් වූ අතර වෙරළාසන්න ධීවර අංශයේ 1.3 ගුණයක් විය.

මෙම කාලසීමාව සඳහා අංශ දෙකෙහිම මෝර මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වෙමින් පැවතිණ. මෙම අඩුවීම අත්වෙරළ ධීවර අංශයේ 0.8 ගුණයක් වූ අතර වෙරළාසන්න ධීවර අංශයේ 0.08 ගුණයක් විය.

සමස්ත විශාල උපනිතල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් 69% ටුනා විශේෂ වලින් සමන්විත විය.කොපපරා, මෝරා, මඩුවා, තෝරා, හා අනෙකුත් අස්ථි සහිත මත්ස්‍ය වර්ගවලින් ලැබුණු දැයකත්වය පිලිවෙලින් 13%, 10%, 3%, 1% හා 4%, විය.

ටුනා වර්ග මතදැයිත් අතරින් බලයා හා කෙලවල්ලා යන මසුන්ගෙන් ලැබුණු දැයකත්වය මුලු ටුනා නිෂ්පාදනයෙන් 62% හා 32% විය.

හොඳ මෝරා (ජඹුර මෝරා) *Carcharhinus falciformis*, මෝරා විශේෂ අතරින් ප්‍රමුඛ විශේෂය වූ මුළු මෝර මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට 61% කින් දැයක විය. දෙවන ප්‍රමුඛ කාන්ඩය වූයේ කස මෝරාය. ඔවුන්ගේ දැයකත්වය 12% විය.

මෙම ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලුණු යාත්‍රා සංඛ්‍යාව 2634 වූ අතර ඉන් 64% ක් බහුදින ධීවර යාත්‍රා විය. බටහිර කලාපයෙන් උපරිම යත්‍රා සංඛ්‍යාවක් (686) වාර්තා වූ අතර අවම සංඛ්‍යාව (239) උතුරු නැගෙනහිර කලාපයෙන් වාර්තා විය.

පරමාර්ථසාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 1 : 2 කුඩා උපනිතල මසුන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය තක්සේරු කිරීම හා කළමනාකරණය.

1996 වසරේ සිට , කාර්මික ආධාර ව්‍යාපෘතිය යටතේ හදුන්වා දෙනු ලැබූ දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රමවේදය වර්ධනය වීමත් සමග කුඩා උපනිතල මසුන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ අධ්‍යයනය අඩන්ඩව සිදු විය. පර්යේෂණ සහකරුවන් හා මිගමුව, බේරුවල, මාතර, තංගල්ල, ඔලුවිල් සහ ත්‍රිකුණාමලය යන ප්‍රදේශවලට පත් කෙරුණු දත්ත රැස්කරන්නන් වන 12 දෙනෙකු විසින් අස්වැන්න, ආයාසය, විශේෂ සංයුතිය සහ ආර්ථිකමය වශයෙන් වැදගත් වන විශේෂ වල දිග සංඛ්‍යාතය පිලිබඳව දත්ත රැස්කෙරිණි. දත්ත පත්වලට ඇතුලත් කොට විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

ධීවර ආම්පන්න / යාත්‍රා යුග්මයන් විශාල සංඛ්‍යාවක් දැනට වාර්තා වී ඇති අතර සම්පත් කරණයන්ගේ ලා ඉන් ගැටළු ඇති වී ඇත. එම නිසා මෙම ගැටලු විසඳීමට අඩන්ඩව කෙරෙණ අධ්‍යයනයන් අත්‍යවශ්‍ය වේ. ධීවර සම්පත් හා එම සම්පත් ප්‍රයෝජනය කිරීම සම්බන්ධ ප්‍රවනතාවයන් හා ඒවා මත ඇතිවන හානිකර බලපෑම් පරීක්ෂා කිරීම සදහා මෙම ව්‍යාපෘතිය වැදගත් වේ.

2000 වර්ෂය තුළ හලාවත, මිගමුව, කලුතර, ගාල්ල, මාතර, තංගල්ල හා ත්‍රිකුණාමලය යන ප්‍රදේශවලින් අස්වනු - ආයාස සංඛ්‍යාලේඛන හා මසුන්ගේ දිග පිලිබඳව දත්ත රැස් කෙරිණි. මෙම සියලු ප්‍රදේශ වලින් වර්ෂය පුරා ලබාගත් අස්වනු දත්ත හා ධීවර ආම්පන්න / යාත්‍රා යුග්මයන් දත්ත පදනමට ඇතුළත් කෙරිණි. පසුගිය වසරේ නිෂ්පාදනයෙන් අඩක පමණ ප්‍රමාණයක් වූ මෙ.ටො 11311 මිගමුවෙන්

නිෂ්පාදනය කර තිබූ බව නිෂ්පාදන ඇස්තමේන්තු වලින් පෙනීයයි. මීගමුවේ ලත් නිෂ්පාදනය මෙ.ටො 600 කින් වැඩි වී තිබේ.

මීගමුව, කලුතර, මාතර තංගල්ල හා ත්‍රිකුණාමලය යන ප්‍රදේශ වලින් ලැබුණු ඒකක ආයාසයකට මධ්‍යන්‍ය අස්වැන්න පිලිවෙලින් 60.15, 34.3, 22.2, 20.2 හා 19.8 විය. 1998 වර්ෂයේ සිට එල්.ආර්.පී බොට්ටු වලින් ලැබුණු ඒකක ආයාසයකට මධ්‍යන්‍ය අස්වැන්නේ ක්‍රමික අඩුවීම පිළිබඳව කරමින්, සියලු ප්‍රදේශ සඳහා ලැබුණු ඒකක ආයාසයකට මධ්‍යන්‍ය අස්වැන්න යාභූ වාරයක් සඳහා කි.ග්‍රෑ 31.82 පමණ විය.

වර්ෂ 2000 තුළ බේරුවල ප්‍රදේශයේ මාදැල් වලට හසුවූ මසුන්ගේ ප්‍රජනක තත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. මෙම විශ්ලේෂණය අනුව බේරුවල අවට සමහර ප්‍රදේශ 'Stolephorus heterolabus' විශේෂයේ බිජු දැමීමේ ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

දැල්ලන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් දියත් කෙරුණ අතර කල්පිටියේ සිට හම්බන්තොට දක්වා ප්‍රදේශ ආවරණය කරමින් දත්ත රැස්කිරීම සිදු වේ. පර්යේෂණාගාර මට්ටමේ ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ සැකසීම හා ක්ෂේත්‍රමය හඳුනාගැනීම් සුවි පිළියෙළ කිරීම සිදු වෙමින් පවතී.

ව්‍යාපෘතිය 1 . 3 ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළ තීරයේ ඉස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය තක්සේරු කිරීම සහ කළමනාකරණය

මෙම ගවේෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළෙහි පිහිටි මීගමු කලපුව හා ඒ ආශ්‍රිත වෙරළාසන්න පරිසර පද්ධති ඉලක්ක කෙරෙහි ධීවර කටයුතු අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා යොමු විය. මෙම පද්ධතියේ ධීවර කර්මාන්තය බහු ආම්පන්නමය හා බහු විශේෂීය ස්වභාවයක් ගත්තේය. කලපුවේ හා ඒ ආශ්‍රිත වෙරළාසන්න පරිසර පද්ධතිය තුළ, වර්ෂය තුළ ව්‍යාප්ත වන ලෙස ක්‍රියාත්මක වන ධීවර කර්මාන්තයක් විය. ත්‍රිත්ව දැළ, අදින දැළ, මස් අතු හා විසි දැළ යන ප්‍රධාන ධීවර ආම්පන්න සතර කලපුව තුළ ක්‍රියාත්මක කෙරෙන අතර කලපු මුඛයේදී කලපු පද්ධතියෙන් ප්‍රජනනය සඳහා සයුර වෙත යන කලපු ඉස්සන්ගේ යෞවන හා පුර්ව සුනුඹුල් අවධි නෙලා ගැනීම පිණිස එක් ධීවර ආම්පන්නයක් එනම් ඉතිමාදැල් පන්නය ක්‍රියාත්මක විය. මීට අමතරව ට්‍රෝලිං ක්‍රමය මගින් බටහිර වෙරළේ නොගැඹුරු සයුරු පෙදෙස් වල දක්නට ලැබෙන වැඩුණු ඉස්සන් නෙලා ගැනීම සිදු කෙරිණි.

මීගමුව කලපුව හා ඒ ආශ්‍රිත වෙරළාසන්න පරිසර පද්ධතියේ සිදු කෙරෙන ඉස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කටයුතු පිළිබඳ පෞච්චික විද්‍යාත්මක හා ආර්ථික ඇගයීමක් සිදු කිරීම මෙම ගවේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ විය.

සියලු ආම්පන්න වලින් ලබා ගත් වාර්ෂික අස්වැන්න ටොන් 2258 ලෙස නිර්ණය කෙරිණි. මෙය ඉස්සන් ටොන් 883 කින් හා අනෙකුත් මසුන් ටොන් 1375 කින් සමන්විත විය. කලපුවෙන් ලැබුණු

දයකත්වය, ඉස්සන් ටොන් 613 ක් හා අනෙකුත් මසුන් ටොන් 1136 ක් විය. වඩාත්ම ඵලදායී තනි ආම්පන්නය වූයේ ත්‍රිත්ව දැලයි. මේවා මගින් ඉස්සන් ටොන් 304 ක් හා (වැඩි වශයෙන් *Penaeus indicus*) අනෙකුත් මසුන් ටොන් 1044 ක් නිෂ්පාදනය කෙරිණි. කලපුවෙන් පිටත ක්‍රියාත්මක කෙරුණු ට්‍රෝලර් යාත්‍රා වලින් ඉස්සන් ටොන් 270 ක් හා අනෙකුත් මසුන් ටොන් 239 ක් නිෂ්පාදනය කෙරිණි.

අධ්‍යයනය කළ සීමාව සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මුළු වාර්ෂික ධීවර පරිශ්‍රමය (සියලු ආම්පන්න වලින් සිදු කළ මුළු මෙහෙයුම් සංඛ්‍යාවෙන් 64% පමණ (ධීවර මෙහෙයුම් 85000) ත්‍රිත්ව දැල භාවිතයෙන් සිදුවේ. මස් අතු මගින්ද සැලකිය යුතු ධීවර පරිශ්‍රමයක් වාර්තා වූ අතර මස් අතු සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත කරන ලද මුළු ධීවර මෙහෙයුම් සංඛ්‍යාව 27268 කි. මෙය කලපු පරිසරය තුළ සිදු කරන ලද මුළු ධීවර මෙහෙයුම් සංඛ්‍යාවෙන් 20% පමණ විය. වත්මන් අධ්‍යයනයන් අනුව කලපු පද්ධතිය තුළ ඉහල පරිශ්‍රමයක් වාර්තා වූ කාළ පරාසය ලෙස පෙබරවාරි සිට මැයි හා අගෝස්තු සිට ඔක්තෝම්බර් නොවැම්බර් සැලකිය හැකියි.

අධ්‍යයන කාළ සීමාව තුළ ට්‍රෝලර් ධීවර කර්මාන්තය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මුළු වාර්ෂික ධීවර පරිශ්‍රමය මෙහෙයුම් 31,080 ක් (මුළු ධීවර මෙහෙයුම් සංඛ්‍යාව) විය. මේ අතරින් ධීවර මෙහෙයුම් 12 296 ක් සිදු කරන ලද්දේ නිර් යාන්ත්‍රික ට්‍රෝලර් යාත්‍රා මගිනි. මේවා මගින් ඉස්සන් ආශ්‍රිත ට්‍රෝලර් කර්මාන්තය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මුළු වාර්ෂික ධීවර පරිශ්‍රමයට දක්වන ලද දයකත්වය 62% කි. ජුනි - ජූලි හා ඔක්තෝම්බර් - නොවැම්බර් සමය තුළදී යාන්ත්‍රික ට්‍රෝලර් යාත්‍රා වල ධීවර ආයාසය ඉහල අගයක විය. පෙබරවාරි සිට මාර්තු හා සැප්තැම්බර් සිට නොවැම්බර් / දෙසැම්බර් කාළ පරාසයන් තුළ නිර් යාන්ත්‍රික ට්‍රෝලර් යාත්‍රාවල ඉහල ධීවර පරිශ්‍රමයක් වාර්තා විය.

පරමාර්ථසාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 1 : 4 ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර හා දකුණු වෙරළ තීරයන්හි කලපු ධීවර කර්මාන්තය ඇගයීම.

මිගමු කලපුවේ ධීවර කර්මාන්තය ධීවර පන්න ක්‍රම 25 කින්, යාත්‍රා 1200 කින් ධීවරයින් 10,000 ගෙන් සහ විශාල හා කුඩා මත්ස්‍ය තොටුපල 66 කින් සමන්විත වෙයි. මුළු කලපුවේම ප්‍රමුඛ ධීවර කර්මාන්තය වන්නේ මසුන් හා ඉස්සන් සඳහා ත්‍රිත්ව දැල් ඵලමයි. කලපුවේ වාර්ෂික ඉස්සන් හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය පිලිවෙලින් ටොන් 800 ක් හා ටොන් 1750 ක් වේ.

ප්‍රධාන වශයෙන්ම මිරිදිය මත්ස්‍ය විශේෂ වලින් සමන්විත වන මාවැල්ල කලපුවේ ඇස්තමේන්තුගත වාර්ෂික මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ 2500 ක් විය. කලපුවේ පහල ලවණ තාවය නිසා සමුද්‍ර ඉස්සන් විශේෂ හා මත්ස්‍ය විශේෂ අස්වැන්නෙහි දක්නට නොවිණි. කලපුවෙන් අසුවූ *Oreochromis* විශේෂ වල මසුන්ගේ වර්ධනය බාල වූ ස්වභාවයක් පෙනුණු අතර එය ජල ස්කන්ධය තුළ *Najas marina* නම් ජලජ පැලෑටිය ඝන ලෙස වැඩිම නිසා සිදු වන්නට ඇත. කලපුවේ ධීවර කටයුතු වලටද මෙම පැලෑටියෙන්

බාධා පැමිණේ. කලපුවේ පාරිසරික සමතුලිතතාව හා ධීවර කටයුතු අඩු ලවණතාවය සහ විශාල වශයෙන් *Najas marina* පැතිරීම නිසා අඩාල වී ඇත. කලපුවේ තත්වය ඉහල නැංවීමට බොහෝ කලමනාකරණ නිර්දේශ යෝජනා කොට ඇත. හම්බන්තොට ඒකාබද්ධ වෙරළ කළාපිය කලමනාකරණ ව්‍යාපෘතියේ වාර්තාව.

කලමැටිය ලුනම කලපු පද්ධතියේ ඇස්තමේන්තුගත මධ්‍යන්‍යය මාසික මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ 500 කි. දකුණ දිග පිහිටි අනෙකුත් කලපු මෙන්ම මෙම කලපු පද්ධතියද කලපු මුඛය ආසන්නයේ හැරෙන්නට මීරිදිය ජල තත්ව ප්‍රදර්ශනය කරයි. ඉහල ජල ධාරයෙන් මීරිදිය ජලය අධික ලෙස ගලා එම සහ මාර්තු සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාලය තුළ කලපු මුඛය වැසී යාම නිසා මෙම තත්වය ඇති වේ. කලපු ධීවර කර්මාන්තය සැලකිය යුතු අඩු මට්ටමකින් සිදු වන අතර කලමැටිය කලපුවේ ඇතුළත ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වන්නේ කරමල් දැල් 5-8 සංඛ්‍යාවක් පමණි. ජනවාරි පෙබරවාරි කාලය තුළ මුඛයට තදසන්නයේ සංචාරක මත්ස්‍ය විශේෂ සදහා සාක්කු දැල් 4 සහ විසි දැල් 5 ක්‍රියාත්මක වේ. මීරිදිය මත්ස්‍ය විශේෂ අල්ලා ගැනීම සදහා ක්‍රියාත්මක කෙරෙන යාත්‍රා 6-8 සංඛ්‍යාවකට ලුනම කලපුවේ ධීවර කර්මාන්තය සීමා වී ඇත. කලපුවේ බොහෝ ප්‍රදේශවල අධික ලෙස රොන් මඩ තැන්පත්ව ඇති අතර ජලජ පැලෑටි වලින් අධික ලෙස ආවරණය වී ඇත.

පරමාර්ථසාධනය - 90%

වැඩසටහන 2 : සංරක්ෂණය හා කලමනාකරණය උදෙසා කොරල් පර පිලිබද පර්යේෂණය.

ව්‍යාපෘතිය 2.1 : ආරක්ෂිත සමුද්‍ර ජීව විශේෂ වල බහුලතාවය අධ්‍යයනය කිරීම.

අනාරක්ෂිත හා සීමා කරණ ලද ජීවී නාමලේඛණය තුළ විශේෂනාමයන් දිගටම පවත්වා ගැනීම සදහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම අපේක්ෂාවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන මසුන්, මෘදු කොරල් සහ *gorgonian* යන වර්ග වල ආරක්ෂිත හා සීමා කරණ ලද විශේෂ වල බහුලතාවයන් නිර්ණය කිරීම සදහා ස්ථාන නවයක ක්ෂේත්‍ර කටයුතු කරන ලදී.

1997 දී විල්කින්සන් හා අනෙකුත් අය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ක්‍රමවලට අනුව මීටර් 50 තිර බන්ඩ් යොදා ගනිමින් මෙම ස්ථාන නවයෙහි සෑම එකකම පිහිටි බොහෝ පර බිම් සමීක්ෂණය කරණ ලදී. මීට අමතරව දිය යට පුලුල් පරාස සමීක්ෂණය මගින් එක් එක් විශේෂ වල ව්‍යාප්තිය පිලිබද තොරතුරු රැස් කරණ ලදී. මෙම සමීක්ෂණ ස්ථාන නවය වූයේ බාර්ෆ් සමුද්‍රික අභය භූමිය, කන්දකුලිය, මීගමුව, කොළඹ, හික්කඩුව ස්වභාව ආරක්ෂක කලාප, රුමස්සල, උණවටුන, කප්පරතොට, වැලිගම. මානා රාවනා පරය හා ත්‍රිකුණාමලයයි.

වැලිගම හා රුමස්සල ශේෂ කලාප කිහිපයක හැරෙන්නට 1998 දීසිදු වූ කොරල් විරූපණ සංසිද්ධියට පසුව, මීටර් 0-5 දක්වා ගැඹුරු පරාසයේ පිහිටි බොහෝ නොගැඹුරු කොරල් වාසස්ථාන

ප්‍රතිසංස්කරණ වී නැත. මේ හේතුවෙන් පනාවන්ගේ විශේෂ බොහොමයක් ඔවුන්ගේ බහුලතාවයේ තියුණු අඩුවීමක් පෙන්නා ඇත.

කොළඹින් ඔබ්බෙහි පෙර මේවා පැවති (අපනයනය තහනම් කරන්නට පෙර) බිම් වල මෙම විශේෂ දැක්වූ ලැබෙන ප්‍රදේශ වල විසිතුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තය සඳහා නෙලා ගැනෙන මෘදු කොරල් (*Dendronephthya spp*) විශේෂ වල බහුල තාවය සාපේක්ෂව අඩු අගයක විය. එසේම මෙම ස්ථානයේ *Dendronephthya* විශේෂ විරූපනය වීම පැවතී. විසිතුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේදී යෙදවෙන දැමි පැහැ *Garganian* වර්ගයේ බහුලතාවයද ඉතා අඩු බව සොයා ගැනිණි.

පරමාර්ථකාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 2 : 2 සාමුද්‍රික අභය භූමි තුල කොරල් සමීක්ෂනය හා කලමනාකරණය.

සමීක්ෂණ ප්‍රදේශ වූයේ බාර්ට්ස් සාමුද්‍රික අභය භූමිය, කන්ද කුලිය, මීගමුව, කොළඹ, නික්කඩුව, ස්වාභාව ආරක්ෂණ කලාපය, රුමස්සල, උණවටුන, කප්පරතොට / වැලිගම, මහාරාවණා පරය හා ත්‍රිකුණාමලයයි. 1997 දී විල්කින්සන් හා අනෙකුත් අය විසින් විස්තර කරන ලද ක්‍රමවේදයට අනුව මීටර් 50 ඊර්බිය අති පිහිත බණ්ඩක යොදා ගනිමින් කොරල් සහ ස්පොන්ජිවර්ග, මෘදු කොරල්, ඇල්ගී වැනි නිර්වෘත්තීය ජීවීන්ගෙන් ඇති වන නිතලවාසී ආවරණය පිළිබඳ සමීක්ෂණ සිදු කරන ලදී.

ස්ථානය	ගැඹුරු මීටර	ජීවී කොරල් ප්‍රතිශතය
බාර්ට්ස් කොළඹ අක්වෙරළ ගැඹුරු කොරල් පර වාසස්ථාන	0-8	1
මීගමුවේ අක් වෙරළේ ගැඹුරු කොරල් පර වාසස්ථාන	15-22	6.0
නික්කඩුවේ ස්වාභාව ආරක්ෂණ කලාපය	15-22	14.4
රුමස්සල කොරල් පරය	0-4	7.0
උණවටුන කොරල් පරය	0-5	19.6
කප්පර තොට / වැලිගම	0-6	< 1
පරෙව් දූපත (ත්‍රිකුණාමලය)	0-4	28
	0-5	40-00

පරමාර්ථකාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 2.3 : “බාර් ඊර්” සාමුද්‍රික අභය භූමියේ විරූපනය වූ කොරල් යටා තත්ත්වයට පත්වීම සඳහා “ක්‍රවුන්ස් ඔෆ් තෝර්න්ස්” පැහැති ලො ගෙන් ඇතිවන බලපෑම.

කල්පිටිය අර්ධද්වීපයේ උතුරු පෙදෙසේ හා කාරතිවු දූපතේ වෙරළාසන්න මුහුදේ පැවැති ආරක්ෂක තත්වයන් මත බාර් ඊෆ් සාමුද්‍රික අභය භූමියේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු දැඩි ලෙස සීමා විය. එහෙයින් හිතකර මුහුදු තත්වයන් පවතින සෘතුව වූ වසර දෙදහසේ මුල් කාර්තුව තුළ ප්‍රමාණාත්මක තක්සේරු කිරීම් සඳහා ප්‍රමාණවත් වන තරම් විශාල ප්‍රදේශයක් සමීක්ෂණය කර ගැනීම කළ නොහැකි විය. කෙසේ වෙතත් නොගැඹුරු කොරල් පරවල සමීක්ෂණයට ලක් කෙරුණු සීමිත ප්‍රදේශවලින්, කොරල් යටා තත්වයට පත් වීමට “කුවුන් ඔෆ් තෝරන්ස්” හම් පසැඟිල්ලා නිසා සැලකිය යුතු බාධා ඇතිවන බව පෙනීය. වර්ග කි.මී. 450 පමණ වූ කලාප කොරල් ප්‍රදේශයකින් වැඩුණු පසැඟිල්ලන් 10 ක් පමණ වාර්තා විය.

පරමාර්ථසාධන - 100%

වැඩසටහන 3 : සාමුද්‍රික ක්ෂීරපායීන් හා කැස්බෑවුන් සංරක්ෂනය හා කලමනාකරනය

ව්‍යාපෘතිය 3 :1 ශ්‍රී ලංකාවේ දක්ෂිණ වෙරළ තීරයේ මුහුදු කැස්බෑවුන් ගේ බිජු දැමීමේ සංඛ්‍යාතයේ විචලනාවයන් ඝනත්වය හා විවිධත්වය සහ ඔලුගෙඩි කැස්බෑවුන් වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තත්වයන් පිලිබඳ අධ්‍යයනය.

ගාල්ල සහ හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්කයන් සඳහා කැස්බෑ බිජු දැමීම පිලිබඳ දත්ත රැස්කිරීමේ වැඩ සටහනක් ස්ථාපනය කිරීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කෙරිණි. දත්ත රැස් කරන්නන් විසින් සැපයුණු දත්ත පදනම් කොට ගෙන කැස්බෑ බිජු දැමීම් වල සංඛ්‍යාතයන්, ඝනත්වයන් සහ විවිධත්වය ගණනය කරන ලදී. වසරක කාලයක් තුළ ගාරිඊක වර්ධනය පිලිබඳ දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා ඔලුගෙඩි කැස්බෑ පැටවුන් සමූහයක් ඇති කරන ලදී.වගා කිරීමේ හා පුනරුත්ථාපනය වැඩ සටහන් වලදී මෙම දත්ත ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිය.

පෙරදී වාර්තා වී තිබූ (දැරණියගල,1952) මුහුදු කැස්බෑ විශේෂ 5 (*Lepidochelys olivacea, caretta caretta, cheloniya mydas, eretmochelys imbricata demochelys coriacea*) තවමත් ලංකාවේ දකුණු වෙරළ තීරයෙන් වාර්තා වේ.

සියලු කැඳලි වෙරළ ගාල්ල හා හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්කවලට සීමා වී ඇත. සංරක්ෂණ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බලන කල ගාල්ලේ වෙරළ ප්‍රදේශ 13 ක් (කි.මී.17.7) තීරණාත්මක වාසස්ථාන සේ හඳුනාගෙන ඇත.

මින් වෙරළ ප්‍රදේශ 6 කට විශේෂ 5 ම නිතර පැමිණේ. ලෝකයේ පිවත් වන කැස්බෑ විශේෂ වලින් විශේෂ 5 ක්ම බිජු දැමීම සඳහා පැමිණෙන වෙරළ ප්‍රදේශ ඇත්තේ මෙපමණකි.

ගාල්ල හා හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්ක සඳහා ඇස්තමේන්තුගත බිජු දැමීම සංඛ්‍යාතය හා ඝනත්වයන් පිලිවෙලින් මාසයට 185 හා වසරකට කිලෝමීටරයට 140 ද වේ.

කැස්බෑවුන් පාදක කොට ගත්, බහිර් ස්ථානීය සංරක්ෂණය ක්‍රමෝපායන් හා සම්බන්ධ පාරිසරික සංචාරක වැඩ සටහනක් දියත් කිරීම සඳහා වඩාත් සුදුසු ප්‍රදේශය වශයෙන් බෙන්තර ගංමෝයේ සිට බලපිටිය උසාවි භූමිය තෙක් පැතිරීණු වෙරළ තීරය හඳුනා ගැනිණි.

ප්‍රදේශයේ ඇස්තමේන්තුගත මධ්‍යන්‍ය වාර්ෂික කැදලි තැනුම් සංඛ්‍යාව 4980 විය. ඉන් 62%, 20%, 11%, 5%, හා 2%, කට පිලිවෙලින් *Cheloniya mydas*, *Lepidochelys olivacea*, *Emochelys coriacea*, *Eretmochelys imbricata* - *Caretta caretta* යන විශේෂ දැක විය.

ඇස්තමේන්තුගත වාර්ෂික බිජු නිෂ්පාදනය 622, 500 විය. ඉන් 65% මිනිසුන් විසින් පරිභෝජනයට ගැනෙන අතර 33% බිජු රැකුම්හල් වලට විකුණනු ලැබිණි.

බිජු විකිණීම මගින් වාර්ෂිකව බිජු රැස්කරන්නන් එ.ජ. ඩොලර් 24,585 පමණ ආදායමක් උපයාගැනේ. බිජු රැකුම්හල් මගින් උපයාගනු ලබන ආදායම එ.ජ. ඩොලර් 340,562 පමණ වේ.

මෙහිදී හඳුනාගැනුණු, කැස්බෑ සංහතියේ පැවැත්මට වල්ලවන ප්‍රධානම තර්ජනය වූයේ කැස්බෑ බිජු රැස්කර ගැනීම විශාල වශයෙන් සිදු කිරීම හා විදුන්නමක නොවන බිජු රැකුම්හල් වල ක්‍රියා පටිපාටිත්ය. ඔලුගෙඩි කැස්බෑවෑයේ වර්ධන වේගය ඇස්තමේන්තු කිරීමට දියත් කෙරුණු නියාමක විනාපෘතියෙන් වසර දෙකක කාලයක් තුළ කැස්බෑ පැටවකු සෙ.මී 50 ක ප්‍රමාණයකට ලගා වන බව (එක් වූ පෘෂ්ටිය ආවරණ දිග) අනාවරණය විය. වගා කාලය අවසානයේ මුහුදට නිදහස් කිරීම සඳහා සුදුසු ගරීර ප්‍රමාණය වශයෙන් මෙම ගරීර ප්‍රමාණය නිර්දේශ කල හැකිය.

ව්‍යාපෘතිය 3.2 : ලොග්පොත් වල තොරතුරු භාවිතයෙන් අක් වෙරළ අංශයේ බහු දින ධීවර කර්මාන්තය අධ්‍යයනය කිරීම.

නව සහනාධාර ක්‍රමය යටතේ තනන ලද යාත්‍රා අතර නව ලොග් පොත් 33 ක් බෙදා දෙන ලදී. මේවාත් එකතුව 1997 සිට මේ දක්වා බහු දින යාත්‍රා අයිතිකරුවන්ට නිකුත් කල මුලු ලොග් පොත් වල සංඛ්‍යාව 397 විය. මෙම වසර තුළ අවශ්‍ය කෙරුණු තොරතුරු භාරදීමේ ප්‍රමාණය 47% පමණ විය. කෙසේ වෙතත් මෙම වර්ෂයේ දී තොරතුරු ආපසු භාරදීමේ සංඛ්‍යාවේ කැපී පෙනෙන අඩු වීමක් නිරීක්ෂනය කෙරිණි. මෙයට මූලික හේතුව වූයේ අඩන්ඩව තොරතුරු සැපයූ බෝට්ටු 26 ක්ම නිති කඩකිරීම් හෝ බටහිර යුරෝපීය රටවලට අනවසරයෙන් අනාවැසින් ප්‍රවාහනය කිරීම් හෝ හේතුවෙන් පොලිස් අත් අඩංගුවට පත් වීමයි.

පරමාර්ථ සාධනය - 90%

සහභාගි වූ /සංවිධානය කරනු ලැබූ සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළු

ධීවර හා සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත සඳහා අවකාශය විශ්ලේෂණය සිදු කිරීම පිණිස යෙදවෙන සාමුද්‍රික භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය හඳුන්වා දීම හා නිදර්ශනය කිරීම, නාරා ආයතනයේදී, 2000 මාර්තු 30.

තිරසාර බහුවිධ භාවිතය සඳහා මුන්දල කලපුවේ හා ඕලන්ද ඇල පද්ධතියේ ධාරිතාවය වැඩි දියුණු කිරීම, නාරා ආයතනය හා වයඹ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මගින් සංවිධානය කෙරිණි. 2000 ජූනි 20.

විභවීය ධීවර කලාප පිළිබඳ අනාවැකි කීම සඳහා දුරස්ථ සංජානනය 2000 ජනවාරි 16-29

වෙරළ කලාපීය කළමනාකරණය සඳහා දුරස්ථ සංජානනය හා භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති, තායිලන්තය, 2000 නොවැම්බර් 6-17.

කොරල් පර සමීක්ෂණය සැලසුම් කිරීම හා දත්ත විශ්ලේෂණය, ඉන්දියාව 2000 මැයි 1-10

මුහුදු කැස්බෑවුන්ගේ ජීව විද්‍යාව හා සංරක්ෂණය පිළිබඳ 20 වන වාර්ෂික සමුළුව, ඕලන්ඩ් 2000 පෙබරවාරි මාර්තු 4.

ආර්ජන් රාජසූරිය, එම්.එම්.සී. කරුණාරත්න, පී.ඒ.ටී. ෆර්නන්ඩු යන නිලධාරීන් 2000 මැයි මස, ඉන්දියාවේ චෙන්නායිහිදී පැවති “කොරල් පර සමීක්ෂණ සැලසුම් කිරීම හා දත්ත විශ්ලේෂණය” මැයෙන් වූ පුහුණු වැඩ මුළුවට සහභාගි විය.

2000 නොවැම්බර් මස පුත්තලමේ පැවති, “කොරල් පර පිළිබඳ සමාජ ආර්ථික අධ්‍යයනය” මැයෙන් වූ පුහුණු පාඨමාලාවට ආර්ජන් රාජසූරිය හා නාරා ආයතනයේ සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ අංශය සහභාගි විය.

ව්‍යාප්ති කටයුතු

පහත දැක්වෙන පාසල් වලදී දේශන පවත්වන ලදී.

සාමුද්‍රික සම්පත්, ජොසප් වාස් විදුහල, චෙන්නප්පුව, 2000 පෙබරවාරි 10.

සාමුද්‍රික ජෛව ලෝකය හා ඒ ආශ්‍රිත පරිසර පද්ධති පිළිබඳ හැදින්වීමක්, ධර්මාලෝක මහා විද්‍යාලය, ත්‍රිකුණාමලය, 2000 මාර්තු 9.

සාමූහික ජෛව ලෝකය පිළිබඳ හැඳින්වීමක්, 2000 ජුනි 30.

ශ්‍රී ලංකාවේ මහද්වීපික තටකය තුළ මත්ස්‍ය සම්පත්, ඛණ්ඩාරනයක මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, වේයන්ගොඩ, 2000 සැප්තැම්බර් 19.

චන්ද්‍රිකා පාදක තොරතුරු භාවිතයෙන් විභවීය ධීවර කලාප පිළිබඳව අනාවැකි කීම හා ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදෙහි දී එහි ඇති උපයෝගීතාවය, භාරා ශ්‍රවණාගාරය 2000 මාර්තු 1

“සාගර පතුලට කෘත්‍රීම නිවහන්” (දකුණු දිග වෙරළාසන්න මුහුදේ හා කිරින්ද මුහුදේ කැසිටා ව්‍යුහයන් ස්ථානගත කිරීම පිළිබඳව මිනිත්තු 20 ක වාර්තාමය විඩියෝ විභූජටය) මෙම විඩියෝ විභූජටය විවෘත විශ්ව විද්‍යාලය මගින් සංස්කරණය කොට නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ කොරල් පරවල වර්තමාන තත්වය පිළිබඳ සිංහල තොරතුරු පත්‍රිකාව. මෙය භාරා ව්‍යාප්ති අංශයෙන් මුද්‍රණය කරන ලදී.

උපදේශක ගස්වා

කොළඹ කටුනායක අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය සඳහා වැලි කුහර ප්‍රදේශ පිළිබඳ ගවේෂණය, භාරා, 2000 ජුනි

කොළඹ කටුනායක අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය සඳහා වැලි කුහර ප්‍රදේශ පිළිබඳ ගවේශණය, භාරා 2000 ජුනි.

වාර්තාව- හම්බන්තොට ඒකාබද්ධ වෙරළ කලාපීය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙරළ කලාපයේ පරිසර දූෂණ අධ්‍යයන වැඩ සටහනක් ස්ථාපනය කිරීම.

පරමාර්ථ සාධනය : 91.67%

සහභාගි වූ රැස්වීම්

ආර්ඡන් රාජසූරිය, එම්.එම්.සී. කරුණාරත්න හා එස්. විදානගේ යන නිලධාරීන් 2000 ඔක්තෝබර් මස බාලි දූපතේ පැවති 9 වන අන්තර්ජාතික කොරල් පර සමුළුවට සහභාගි විය.

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

2000 සැප්තැම්බර් මස සිට මේ දක්වා එක්සත් රාජධානියේ සටර්ලිං විශ්ව විද්‍යාලයේ ජෛව විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන වැඩ සටහනේ (පී.එච්.ඩී) අවසන් අදියරට සහභාගි විය.

යෝජිත නිබන්ධන මාතෘකාව : ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළේ පිහිටි මීගමු කලපුව හා ඒ ආශ්‍රිත වෙරළාසන්න ප්‍රදේශයේ *Penaeus indicus* හා *Metapenaeus dobsoni* යන ඉස්සන් විශේෂ වල ධීවර පීච විද්‍යාව හා සංගහණ ගති විද්‍යාව

කොරල් පර අධ්‍යයන වැඩ සටහන යටතේ ඇති ඉන්දියානු සාගරයේ කොරල් පර භායනග පිලිබඳ ව්‍යාපෘතිය (කෝඩියෝ) ට අදාළ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු වල නියැලීම.

අඹල්පොල මා දැල් තොටුපොලට අතිරේක මා දැලක් එකතු කිරීම සඳහා නිර්දේශ අඩංගු වාර්තාවක් ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවට භාර දෙන ලදී.

ගාල්ල වරායේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා රූමස්සල පරයේ සමීක්ෂණ

කිමිදුම් කරුවන් විසින් කිරීන්දේ කළු කොරල් ඉවත් කිරීම පිලිබඳ ගවේෂණ (වාර්තාව භාරා ආයතනයේ සහාපති හා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත භාරදෙන ලදී.)

හික්කඩුව සාමුද්‍රික අභය භූමිය තුළ ආහාර පරිභෝජනය කරන මසුන් පිලිබඳව පළවූ පුවත් පත් ලිපියේ ප්‍රතිචාර දැක්වීම (වාර්තාව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත භාරදෙන ලදී)

ප්‍රකාශන

එම්. සැන්ඩර්ස්, ඒ. ජයවර්ධන හා එස්. එදිරිවීර (2000). මීගමු කලපුවේ ඉස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය සඳහා පූර්ව තක්සේරුවක් (ශ්‍රී ලංකාව) එස්.ඒ.ඔ. ධීවර චක්‍රලේඛ අංක 958, ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය, රෝමය පි. 58.

පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන හා ඩී.එස්. ජයකොඩි. (2000) 1994-1995 කාලයේදී හලාවතීන් ඔබ්බෙහි නොගැඹුරු වෙරළාසන්න මුහුදේ සාම්ප්‍රදායික ඉස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය පිලිබඳ හිරික්සන, ශ්‍රී ලංකා ජාතික විද්‍යා සභාවේ වාර සඟරාව, 28 (1) : 17-27

ෆර්නැන්ඩු, පී.ඒ.ටී. හා පී.ආර්.ටී. කුමාරණතුංග (1998) හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ මා දැල් ධීවර කර්මාන්තයේ තත්වය, ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිතායතනයේ වාර සඟරාව 1998.

කරුණාසිංහ, ඩබ්.පී.එන්. ෆ්‍රැන්කිස් ජී.ඒ.ටී හා ඊ.කේ.ඒ. සමරවීර (1998) 1995-1997 කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාසන්න මුහුදේ කුඩා උපතිතල මත්ස්‍ය විශේෂ සඳහා භාවිතා වන කරමල් දැල් ධීවර කර්මාන්තයේ තත්වය, ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිතයන්ගේ වාර්ෂික වාර්තාව, 1998 (36.00)

ෆ්‍රැන්කිස් ජී.ඒ.ටී (2000) 90 දශකයේ මැද භාගයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු දිග වෙරළාසන්න මුහුදේ කුඩා සිදුරු කරමල් දැල් ධීවර කර්මාන්තය, ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ භයවන සැසිවාරයේදී, ඉදිරිපත් කළ පර්යේෂණ පත්‍රිකාවේ සාරාංශය, 2000 ජූලි 20.

අමරසූරිය ඩී. හා ජයතිලක එම්. (2000) ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ, බස්නාහිර හා දකුණු යන පළාත්වල වෙරළ තීරයන්හි මුහුදු කැස්බෑවුන්ගේ කැඳුලි තැනීම, මුහුදු කැස්බෑවුන්ගේ පිට විද්‍යාව හා සංරක්ෂණය පිළිබඳ 20 වන වාර්ෂික සමුළුව බීරලැන්ඩෝ, ෆ්ලොරිඩා ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, 2000 පෙබරවාරි 29 මාර්තු 4, මුහුදු කැස්බෑවුන් හඳුනාගැනීම සඳහා වර්ණ ක්ෂේත්‍ර උපදෙස් පත්‍රිකාවක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. (ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු කැස්බෑවුන්)

සිංහල අත් පත්‍රිකාවක් (සමුගන්නා හිතවතුන්) ප්‍රකාශයට පත් කෙරිණි.

ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු කැස්බෑ සංහතිය යන නමින් සමුද්‍රපිට සම්පත් අංශයේ ප්‍රදර්ශනය කිරීමට පෝස්ටරයක් සකසන ලදී.

අමරසූරිය, ඩී. (2000) 1995 සිට 1999 දක්වා සංඛ්‍යා ලේඛන සැසඳුම් අනුසාරයෙන් 1999 වසරේ විශාල උපතිතල මසුන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ සංඛ්‍යා ලේඛන.

මාවැල්ල කලපුව හා කුඩාවැල්ල වා සිදුර හා කාන්පස ප්‍රදේශය සඳහා මහාචාර්ය කේ.එන්.ජේ. කටුපොත විසින් සකස් කරනු ලබන, යෝජිත එස්.ඒ.එම්. සැලසුම් වාර්තාව සැකසීමට දයකත්වය ලබාදුනි.

රාජසූරිය, ඒ. සනීර්, එච්, ඊ, ඒ, සුඛාමනියම්, ඩී.ආර්, වෙන්කතරාමන්, කේ හා විටිංහැම්, ඊ, 2000 දකුණු ආසියාවේ කොරල් පරවල තත්වය.

රාජසූරිය ඒ. හා ඩී සිල්වා එම්.ඩබ්.ආර්.එන්. (2000) සාමුද්‍රික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ හා කොරල් පර සංරක්ෂණය, ශ්‍රී ලාංකික අත්දැකීම්

ඩී. සිල්වා, එම්.ඩබ්.ආර්.එන් හා රාජසූරිය, ඒ. 2000 ශ්‍රී ලංකාවේ හික්කඩුව ස්වභාව ආරක්ෂක කලාපයේ කොරල් පර වලට හව තර්ජනයක්.

චූඩි, ඊ.එම්, හා රාජසූරිය, ඒ 2000 ශ්‍රී ලංකාවේ විසිතුරු මසුන් හා අපෘෂ්ඨවංශීන් ගේ තත්වය තක්සේරු කිරීම දිය යට කෙරෙන සමීක්ෂණ සහ රැස්කරන්නන් සතු දැනුම උපයෝගී කොට ගත් ද්විත්ව ප්‍රවේශයක්.

ක්‍රිස්ටෝෆර්ස්, ඒ, ෆ්‍රැන්ක්ෆර්ට් එම්. සහ රාජකාරිය ඒ. 2000 පර පරීක්ෂාව 9, පරෙවි දුපතේ කොරල්වලට නව තර්ජනයක්? ශ්‍රී ලංකා නේවර්, 2000 මාර්තු, පි. 18-23

රාජකාරිය ඒ, සහිත එච්, මලේ ඊ.වී. සුබ්‍රමනියම්, බී ආර්, වෙන්කතරාමන් කේ, වොෆාර්, එම්.වී.එම්, බාන් මුන්ජුරාල්, එස්.එම්, හා විටිංහැම්, ඊ. 2000 දකුණු ආසියාවේ කොරල් පරවල තත්වය. ඛනලාදේශය, ඉන්දියාව, මාලදිවයින හා ශ්‍රී ලංකාව, සි. විල්කින්සන් (සංස්) ලෝකයේ කොරල් පරවල තත්වය කෘතියෙහි, 2000, සාමුද්‍රික විද්‍යා පිළිබඳ ඕස්ට්‍රේලියානු ආයතනය.

රාජකාරිය, ඒ, කරුණාරත්න, එම්.එම්.සී 2000, ශ්‍රී ලංකාවේ කොරල් පරවල පශ්චාත් විරාජන තත්වය, සවුටර්, සී.ඕබ්‍රා, සී හා ලින්ඩන්, ඕ (සංස්) 2000 කෘතියෙහි, ඉන්දියන් සාගරයේ කොරල් පර භාගනය තත්ව වාර්තාව 2000, කෝඩියෝ/සරෙක් සාමුද්‍රික විද්‍යා, ස්වීඩනය.

රාජකාරිය, ඒ, හා ප්‍රේමරත්න, ඒ 2000, ශ්‍රී ලංකා (පරිවිජේදය 64), ෂෙපර්ඩ්, සී.ආර්.සී. (සංස්) 2000, සහසුයේදී මුහුදු, වෙළුම 11 එල්ස්වියර් සයන්ස්. එක්සත් රාජධානිය

අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් හා ජලජීවී වගා අංශය

වැඩසටහන 1 : ඉස්සන්/මීරිදිය ඉස්සන් වගාව හා සම්පත් කළමනාකරණය.

ව්‍යාපෘතිය 1.1 : ඉස්සන් වගා පද්ධතිවල හා බීජු රැකුම්හල්වල සෞඛ්‍ය හා පාරිසරික කළමනාකරණය.

1988/1989, 1996 හා 1998 යන වර්ෂවලදී ප්‍රධාන වසංගත පැතිරීම් 3 කට මුහුණ දෙන්නට ශ්‍රී ලංකාවේ ඉස්සන් වගා කර්මාන්තයට සිදුවිය. මේවාට හේතු වූ ව්‍යාධි ජනකයින් වූයේ මොනොඩොන් බැක්ටීරියා වෛරසය (එම්.බී.වී) සුදු පුල්ලි වෛරසය (ඩබ්ලිවී.එස්.වී) සහ කහ ගීර්ෂ වෛරසය (වයි.එච්.වී) යන වෛරස වර්ගය. දෙවන වසංගත සමයේදී ගොවිපල වලින් 90% ක් අක්‍රිය තත්වයට පත්විය. ප්‍රශස්ත නොවන ජල ගුණාත්මක තත්වයන් හා අයෝග්‍ය අවසාදන පරිසරය මෙම වසංගත පැතිරීම වලට හා ඒවායේ පැතිරීමේ වේගයට වග කිව යුතු බව පෙනින. තිරසාරතාවය සඳහා ඉස්සන් වගා පද්ධතිවල සෞඛ්‍ය හා පාරිසරික කළමනාකරණය සඳහා අත්‍යවශ්‍යවන තොරතුරු රැස් කිරීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය දියත් කරන ලදී.

ඩබ්.එච්.වී වෛරස වසංගතය පැතිරීම දිගටම සිදුවූ අතර පොකුණුවල අධ්‍යයනයට ලක්කල සමහර පරාමිති ප්‍රශස්ත තත්වයට අඩු මට්ටමක පවතින බව හෙළි විය.

ඉස්සන් වගා කරුවන්ගෙන් සමහරකු නිසි කළමනාකරණ විධි සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කළත් වසංගත කාලයන් හි ඒවා නිසි සේ පිළිපැදීමට බොහෝ ගොවියන් අසමත් වී ඇත.

බැක්ටීරියා සංගතණය අහිතකර මට්ටමින් පවතින බව සොයා ගැනින.

වසංගත කාලවලදී ගොවිපල කටයුතු සඳහා හානි පුරක ලක්ෂ්‍ය නිරීක්ෂණය කරන ලදී. වසංගත පැතිරුණ කාල සීමා තුලදී සිටි පක්ෂි ගහණය විසින් රෝගය පැතිරීම කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් නිදර්ශනය කෙරිණි.

පරමාර්ථ සාධනය - 85%

ව්‍යාපෘතිය 1.2 : යෝධ මීරිදිය ඉස්සා *Macrobrachium resenbergi* ගේ දැවි පැවැත්මේ මට්ටමට බලපාන සාධක නිර්ණය කිරීම හා ඔවුන් වගා කිරීමේ ආර්ථික ගණනාවය.

1995-2000 වසර සඳහා ජාතික ධීවර සංවර්ධන සැලසුම් මගින් ජල ජීවී වගාව සඳහා විහවිය විශේෂයක් වශයෙන් මීරිදිය ඉස්සා හඳුනාගනු ලැබ ඇත. රටතුල මෙම ඉස්සන් වගාව වර්ධනය කිරීම සඳහා, කිට අවධියේදී දැවිපැවැත්මේ ගිණුතාවයට බලපාන සාධක මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් ගවේෂණය කෙරිණි. තව දුරටත්. විවිධ ප්‍රදේශවල *Macrobrachium* විශේෂවල මා පිය අභිජනක ගහණ පැවතීම පිළිබඳව

සොයා බලන ලදී.

දකුණු පළාතේ සිදු කෙරුණු මා පිය අභිජනක ගහණ සමීක්ෂණය මගින් කලමැටිය කලපුව, උඩු කිරිවිල වැව හා මාදු ගඟෙහි වැඩුණු *Macrobrachium rosenbergii* සතුන් සිටින බව හෙළි විය. මෙම ප්‍රදේශවලින් *Macrobrachium malicomsonii* හා *Macrobrachium rude* යන විශේෂ ද වාර්තා විය. නිල්වලා ගඟේ හා කලමැටිය කලපුවේ පහළ පෙදෙස්වල *Macrobrachium rude* විශේෂය ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය පැවතී. *M. rude* විශේෂය සමග අනෙකුත් විශේෂ කලාතුරෙකින් හමුවුවත් එම විශේෂයන් සඳහා අරමුණු කොට ධීවර කර්මාන්තය සිදු නොවීය.

M. rosenbergii කිටයන්ගේ ද්වි පැවැත්මේ අනුපාතය තිරණය කිරීමට බලපාන ප්‍රධාන සාධක ලෙස ආහාරවල ස්වභාවය හා ආහාර දීමේ ක්‍රමෝපාය හඳුනාගැනිණි. රාත්‍රියට සජීව ආහාර ආහාරයට දීමේ වැදගත් කම සොයා ගැනුණු අතර සේවකයින්ගේ අතිකාල සීමා කිරීම් නිසා මෙය පාලනය කිරීම අසීරු විය. අධික සේ ආහාර දීම නිසා ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය පිරිහීම හා විදුලිය කපා හැරීම නිසා වාතනය කිරීම අඩුවීම කිටයින්ගේ ද්වි පැවැත්මේ අනුපාතයට බලපෑවේය. බොහෝ ස්ථානවලින් ලබාගත් මව් ඉස්සන් බැක්ටීරියා වලින් ආකාදනය වී තිබූ හෙයින් මව් ඉස්සන් ලබාගත් ස්ථානයද කිටයින්ගේ ද්විපැවැත්මේ අනුපාතයට බලපාන අප්‍රධාන සාධකයක් විය.

Macrobrachium rosenbergii හා *Macrobrachium malcolmsonii* යන විශේෂ ඇල්ලීම සඳහා කෘමි නාශක භාවිතය යන් ඔය ප්‍රදේශයේදී දක්නට ලැබිණි. මෙම ක්‍රමය සම්පතට විනාශකාරී ලෙස බලපාන අතර ප්‍රදේශයේ සම්පත් සුරැකීම සඳහා මෙය නැවැත්විය යුතුව ඇත.

පරමාර්ථකාමනය - 100%

ව්‍යාපෘතිය 1.3 : ඉස්සන් ගේ සෞඛ්‍යයට විශේෂ අවධානය සහිතව විවිධ ජල කළමනාකරණ පද්ධතිවල වර්ධන තත්ව ඇගයීම්

රෝග හට ගැනීමේ අවදානම අඩු කිරීම සඳහා වර්තමාන ඉස්සන් වගා කර්මාන්තයේදී විවිධ ජල කළමනාකරණ පද්ධති භාවිතා වේ. එසේ වුවත් මෙම ජල කළමනාකරණ පද්ධති තිබියදී පවා වර්ධක පොකුණු වල රෝග පැතිරීම නිතර සිදු වේ. රෝග හටගැනීම නිසා පොකුණු පරිසරය හා ව්‍යාධි ජනකයින් අතර ඇති සම්බන්ධතාවය වටහා ගැනීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය දියත් කෙරිණ. පොකුණු පරිසරය වැඩි දියුණු කිරීම කෙරෙහි ලා විවිධ ජල කළමනාකරණ ඵලදායීත්වය ඇගයීම පිණිස අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කරන ලදී.

අර්ධ සංවෘත හා විවෘත වගා පද්ධතිවල ධාරක ධාරිතාවයට වඩා ධාරක ධාරිතාවයේ අඩු විමක් නිදර්ශනය කරමින් වගා වක්‍රයේ අවසන් සමය කරා යන විට සංවෘත වගා පද්ධතිවල ලිටරයට මි.ග්‍රෑ

1 ක් වන අයිතිකරණය නොවූ ඇමෝනියා වැඩිවීමේ හා ලිටරයට මි.ග්‍රෑ 5.0 ක් වන ද්‍රාව්‍ය ඔක්සිජන් සාන්ද්‍රණය අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කරන අතර ඒවායේ ජල ගුණාත්මක තත්වය නිර්ණායක වලට වඩා නුසුදුසු තත්වයකට පත්වේ.

සංවෘත පද්ධතිය තුළ වගා වක්‍රයේ තෙවන මාසයේදී පි.එච්.අගය එහි ජල ගුණාත්මක තත්ව නිර්ණායකයට වඩා ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාවයක් දක්වයි. මේ මගින් පොකුණේ ඇමෝනියා වල විෂකාරක භාවය ඉහළ යන අතර ඉස්සන් පිඩාවට පත් කරන්නට හේතුව වේ. අර්ධ සංවෘත හා විවෘත වගා පද්ධතිවලට වඩා සංවෘත වගා පද්ධතියකදී ඉස්සන්ට රෝග තත්ව හට ගැනීම වැඩිපුර සිදු වේ. වගා වක්‍රයේ අවසන් කාලයේදී සංවෘත වගා පද්ධතිවල ජල ගුණාත්මක තත්වය පිරිහීම හා රෝග තත්ව හට ගැනීම ඉහළ යයි. එනිසා ඉස්සන් (ග්රෑම් 18-20) වගා කිරීම සඳහා සංවෘත පද්ධති සාර්ථකව යොදා ගත හැක.

පරමාර්ථ සාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 1.4: විවිධ වර්ගීකරණ මට්ටම්වලදී ස්වභාවික පරිසරයේ සිටින වාහක විශේෂ එස්.ඊ.එම්.බී. වෛරසය සඳහා පෙළගැන්වීම.

ගොවිපලවල හා ජලමාර්ගවල සුලභව දක්නට ලැබෙන *P.merguensis*, *P.indicus*, වැනි පෙනෙයිඩ ඉස්සන් හා *M. ensis*, *M. monoceros* වැනි මොටා පෙනෙයිඩ ඉස්සන් විශේෂ සුදු පුල්ලි වෛරසයේ වාහකයන් සේ කටයුතු කරන බව සොයා ගැනිණ. පසු කිටයන් තුළ එස්.ඊ.එම්.බී වෛරසය පැවතිය හැකි බව දර්ශනය වී ඇති අතර මෙය ඉස්සන්ගේ වර්ධක පොකුණු කරා රෝගයේ ආසාදනය පැතිර යන සැලකිය යුතු මාර්ගයක් විය හැකිය. මා පිය ගහනයන් පෙළ ගැන්වීම හා රාශි කිරීමට ප්‍රමිතියෙන් යුතු කිටයන් තෝරා ගැනීමෙන් මෙම ආසාදන මාර්ගය වසා දැමිය හැකිය. ඉස්සන් පොකුණු වලට එස්.ඊ.එම්.බී.ඊ. ආසාදනය වන තවත් මාර්ගයක් වාහක විශේෂ හරහා ඇති වේ. මෙම විශේෂ රෝග ලක්ෂණ සහිත හෝ රහිත විය හැකිය. මෙම වාහක විශේෂ ආසාදනයට ලක්වීම පිළිබඳව ගවේෂණය කරන ලදී. ගොවිපල වලට පිටත දී හා පොකුණු තුළදී විභවීය වාහකයන් පරීක්ෂා කිරීම සිදු කරන ලදී.

පරමාර්ථ සාධනය 85%

ව්‍යාපෘතිය 1.5 : ශ්‍රී ලංකාවේ ලවණතාවය අඩු ජල ස්කන්ධයන්හි පෙනෙයිඩ විශේෂ බහු වගාව සිදු කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ ගවේෂණ අධ්‍යයනය.

1986,1988 හා 1996 යන වර්ෂ වලදී ප්‍රධාන වසංගත පැතිරීම් 3 කට මුහුණ දීමට ශ්‍රී ලංකාවේ ඉස්සන් වගා කර්මාන්තයට සිදුවිය. මේවාට වගකිව යුතු ප්‍රධාන ව්‍යාධි ජනකයින් වූයේ එම්.බී.ඊ, එස්.ඊ. එම්.බීඊ හා කහ ශීර්ෂ යන වෛරසයි. මෙම වසංගත සමයන්හි ගොවිපල වලින් 50-90% ප්‍රමාණයක්

අක්‍රිය තත්වයට පත්විය. මෙම වසංගතවල වේගවත් පැතිරීමට ප්‍රශස්ත නොවන ජල ගුණාත්මක තත්ව, අයහපත් අවසාදිත පරිසරයන් හා ස්වභාවික වාසස්ථාන විනාශ කිරීම හේතු වී ඇති බව සොයා ගැනින.

සුදු පුල්ලි වෛරස වසංගතය හට ගැනීමේ අවදානම අඩු කිරීමට එක් විකල්පයක් ලෙස ඉන්දු පැසිෆික් කලාපයේ අඩු ලවණතා ඉස්සන් වගාව හඳුනාගෙන ඇත. එසේම අඩු ලවණතාවයේ ඉස්සන් වගාවේ බොහෝ අතිතකර පාරිසරික බලපෑම් ඇත.

බහු වගා ක්‍රමයට අඩු ලවණතා ඉස්සන් වගාව සිදු කිරීමේ ගතිගුණය මෙම අධ්‍යයනයෙන් ගවේශණය කෙරුණු අතර පරිසරය මත ඇතිවිය හැකි අතිතකර බලපෑම් හඳුනාගැනිනි.

පර්යේෂණවල ප්‍රතිඵල අනුව ඉහළ දිවි පැවැත්මේ අනුපාතයක් සහිතව ලවණතා මට්ටම 30% සිට 5% දක්වා *P. monodon* කිටයන් පරිසර අනුයෝජනය සිදුකල හැකිය.

මෙම ප්‍රදේශයේ *P. monodon* විශේෂය *C. Carpio* මත්ස්‍යයින් සමග එකට වගා කිරීම සිදු කල හැකිය. මාස තුනක දී *P. monodon* ගේ සාමාන්‍ය වර්ධන වේගය ග්රැම් 20 බව නිරීක්ෂණය කෙරුණු අතර *C. carpio* මාස 4කදී ග්රැම් 100 ක සාමාන්‍ය බරකට ළඟා විය.

මෙම පරිසරයේදී *L. rohita* මසුන්ගේ වර්ධන වේගය *C. carpio* මසුන් හා සසඳන විට අඩුය.

කෙසේ වෙතත් අඩු ලවණතා වගා ක්‍රම ගොවිපල මට්ටමින් හඳුන්වාදීමට පෙර භාත්පස පරිසරයේ බලපෑම ගවේෂණය කිරීම සඳහා වැඩිපුර පර්යේෂණ සිදු කල යුතුය.

පරමාර්ථසාධනය - 100%

වැඩසටහන 2: විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව

ව්‍යාපෘතිය 2.1: ආර්ථික, තාක්ෂණික හා සමාජ විද්‍යාත්මක අංශ කෙරේ විශේෂ අවධානය සහිතව, දකුණු දිග හා වයඹ පළාත්වල කුඩා අභ්‍යන්තර ජල ස්කන්ධයන්හි පර්යේෂණාත්මක විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව.

දේශීය ආවේණික මසුන් විශේෂ සලකන කල ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා කර්මාන්තය රද පවතින්නේ වල් ගහණයන්ගෙන් සාමුද්‍රික හා මිරිදිය විසිතුරු මසුන් අල්ලා ගැනීම මතය. මෙම ලාභදායී අපනයන කර්මාන්තයට මිනිසා විසින් අභිජනනය කොට ඇති කරනු ලබන මිරිදිය මසුන්ගේ දයකත්වය ද ඉහළ අගය අනුපාතයකින් ලැබේ.

ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට අතිරේක ආදායමක් ලබාදීම පිණිස නුණු වලවල්, මැටි වලවල්, ඝෘතුමය ජලාශ හා ගම් වැව් වැනි දකුණු හා වයඹ පළාත්වල පිහිටි ප්‍රයෝජනයට නොගන්නා ජල ස්කන්ධයන් ප්‍රයෝජනයට

ගැණීමට උත්සාහ දරන ලදී.

පර්යේෂණයේ සොයාගැනීම්

වාණිජමය වශයෙන් වැදගත් විසිතුරු මත්ස්‍ය විශේෂ ඇතිකිරීම් මගින් අත්හැර දමන ලද මැටි වලවල් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට තාක්ෂණය වැඩි දියුණු කරන ලදී. මැටි වලවල් වල මසුන් ඇති කිරීමට පාවෙන දැල් කුඩු වැඩි දියුණු කරන ලදී.

පාවෙන දැල් කුඩු භාවිතයෙන් මැටි වලවල් තුළ පහත විසිතුරු මත්ස්‍ය විශේෂ වගා කළහැකි බව සොයා ගැනිණි. ගජපි, මොලේ, ජලේටි, ඒතපල්, කාප්, ගෝල්ඩ් ෆිෂ්. මසුන්ගේ දිවි පැවැත්මේ අනුපාතය 26% සිට 82% දක්වා විය.

යොදාගනු ලැබූ ඇසිත්තන්ගේ ප්‍රමාණය හා ප්‍රමිතිය කුඩුව තනා ඇති ද්‍රව්‍ය යේ ඇස්වල ප්‍රමාණය, ආහාර වර්ග හා ආහාර දීමේ සංඛ්‍යාතය සහ කළමනාකරන විධික්‍රම මත මසුන්ගේ දිවි පැවැත්ම රදා පැවතී.

පරමාර්ථ සාධනය - 95%

ව්‍යාපෘතිය 2.2: ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කරනු ලබන ගජපි මසුන්ට වැළඳෙන ආර්ථික වැදගත් කමක් සහිත ප්‍රධාන රෝග හටගත්වන්ට බලපාන ප්‍රධාන සාධක හඳුනාගැනීම.

මීරිදිය විසිතුරු මත්ස්‍ය අපනයනයෙහි ගජපි මසුන් ප්‍රධාන කොටසකි. පසුගිය මැත අතීතයේ විසිතුරු මසුන් වගාව දියුණු ලෙස සිදු කරනු ලබන ප්‍රදේශ වලින් ගජපි මසුන් සම්බන්ධයෙන් අධික නිෂ්පාදන හානි වාර්තා විය. ගජපි මසුන් ආශ්‍රිතව නිතර රෝග හටගැනීමට ප්‍රධාන හේතුවක් ලෙස ආයෝග්‍ය ජල ගුණාත්මක තත්ව කළමනාකරණය දැක්විය හැකිය.

රෝගය හට ගැනීම වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම පිණිස ගජපි මසුන්ට රෝග ඇති කරන සාධක ගවේශණය කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් සිදු කෙරිණි.

ගජපි මසුන්ට වැළඳෙන සැලකිය යුතු ආර්ථික හානි ඇති කරවන ප්‍රධාන රෝග නම් ටෙට්‍රාහයිමෝනෝසිස් ආසාදනය, වරල් හා දේහ කුණුවීම, කෝස්ටියෝසිස්, ට්‍රයිකොඩිනෝසිස් හා මුඛ දිලිර ය.

ටෙට්‍රාහයිමෝනෝසිස් රෝගය හඳුනාගැනීම හා එහි නිවාරණ ක්‍රම සම්බන්ධ තොරතුරු පත්‍රිකාවක් මුද්‍රණය කොට විසිතුරු මසුන් වගා කරන්නන් අතර බෙදා හරින ලදී.

වරලේ හා දේහ කුණුවීම, මුඛ දිලිර හා පිහිත කරමලේ හට ගැනීමේ තත්වය ඇතිවීම හා ඉහළ ඇමෝනියා හා නයිට්‍රයිට් සාන්ද්‍රණ නිසා ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය පිරිහීම අතර දැඩි බනාත්මක සම්බන්ධයක් ඇතිබව පෙනිනි.

ගොවියන් විසින් සකසන ලද කුඩා පෙට්‍රෝ පෙරහන් ඒකක ස්ථාපනය කිරීම නිර්දේශ කෙරුණු අතර ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය පිරිහීම වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කෙරෙමින් පවති.

වර්ධක වැඩිවල රෝග හට ගැනීම, ප්‍රමාණවත් නොවන වාතනය හා ජලයේ ගැඹුර නිසා උත්සන්න වී ඇත.

විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා කරුවන් සඳහා ප්‍රතිකර්ම අත්පොතක් පිළියෙල කිරීම කෙරෙමින් පවති.

පරමාර්ථ සාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 2.3 : විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා කර්මාන්තයේදී වාණිජ වශයෙන් වැදගත් වන විසිතුරු පැලෑටි ප්‍රචාරණය කිරීම සම්බන්ධ පර්යේෂණාත්මක අත්හදා බැලීම්.

විසිතුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තය අපනයන වෙළඳපොළ දක්වා ව්‍යාප්ත වී ඇතත්, විසිතුරු ජලජ පැලෑටි වෙළඳම ලංකාවේ ව්‍යාප්ත වී නැත. ලංකාවට ආවේණික වෛෂම අන්තර්ජාතිකව ජනප්‍රිය ජලජ පැලෑටි සමහරක් විදේශීය ජලජ පැලෑටි වෙළඳුන් විසින් කාර්ට්තව ප්‍රචාරණය කොට ඇත. ස්වයං රැකියා ජනනය කිරීම හා විදේශ විනිමය ඉපයීම කළ හැකි හෙයින්ද ශ්‍රී ලංකාව සතුව ආර්ථිකව වැදගත් වන විසිතුරු ජලජ පැලෑටි විශේෂ බොහෝ ඇති හෙයින්ද ඒවා වගා කිරීම හා වෙළඳම, අපනයන වෙළඳම අරමුණ කෙරෙන කුඩා පරිමාණ ගෘහස්ථ කර්මාන්තයක් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීම වැදගත් විය හැක. ජලජ පැලෑටි විශේෂ කිහිපයක ප්‍රචාරණය මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් ගවේෂණය කෙරිණි.

ප්‍රචාරණ අත්හදාබැලීම් සඳහා ජලජ පැලෑටි විශේෂ කිහිපයක් භාවිතා කෙරිණි. කෙසේ වෙතත් පැලෑටි ප්‍රචාරණය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය තත්වයන් සැපයීම මෙම අත්හදා බැලීම් වලදී කළ නොහැකි විය. අවශ්‍ය පහසුකම් කලට වේලාවට නොලැබුණු නිසා අත්හදා බැලීම් වලදී එක් එක් විශේෂයට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ආලෝකය සැපයීම සඳහා ආවරණ සකස් කිරීම කල නොහැකි විය.

පරමාර්ථ සාධනය - 50%

ව්‍යාපෘතිය 2.4 : අපනයන වෙළඳපොළ සඳහා වැදගත් වන විසිතුරු මසුන් වගාවේදී යෝග්‍ය වන රාශි ඝනත්වය හා ආහාර වර්ග නිර්ණය කිරීම සඳහා පර්යේෂණාත්මක වර්ධක පද්ධතියක්.

වාණිජමය වශයෙන් වැදගත් වන විසිතුරු මසුන් විශේෂ සඳහා යෝග්‍ය වර්ධක පද්ධතියක් මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් ගවේෂණය කෙරිණි. වර්ධක පද්ධතිය සඳහා යෝග්‍ය රාශි ඝනත්වය හා ආහාර දීම නිර්ණය කිරීම සඳහා පර්යේෂණාත්මක අත්හදා බැලීම් සිදු කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ නොකිරිණි. වසර 2001 සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය අඩුණ්ඩුව සිදු කරගෙන යෑමට වගා පහසුකම් ඉදි කරන ලදී. වර්ධක පද්ධතියේ යෙදවීම පිණිස මත්ස්‍ය ආහාර සැකසීමට පහත ඇති අමුද්‍රව්‍ය දේශීය වෙළඳපලින් ලබාගත හැකි බව සොයා ගැනිණි.

මාළු කුඩු (දේශීය හා ආනයනික)	විටමින් හා බනිප මිශ්‍රණ
සහල් කුරුටු	ඉස්සන් ඔළු කුඩු
සෝයා මිල් (කුඩු)	මෝර තෙල්

ඉරිතු පිටි

ඉහත අමුද්‍රව්‍ය යොදා පර්යේෂණාත්මක මට්ටමේ ආහාරයක් මිශ්‍ර කරන ලද අතර පුහුණු වැඩ සටහන් අනුසාරයෙන් ආහාර සැකසීමේ තාක්ෂණය බෙදා හරින ලදී.

ආහාර සැකසීම සඳහා අවශ්‍ය යන්ත්‍ර හා උපකරණ හඳුනාගෙන රැස් කිරීම කරන ලදී.

පරමාර්ථ සාධනය - 50%

වැඩසටහන 3 : අභ්‍යන්තර ජලජීව වගාව හා ධීවර කර්මාන්තය

ව්‍යාපෘතිය 3.1 : ධීවර නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීමෙහි ලා ඝෘතුමය වැවිවල විභවීය නිෂ්පාදකතාවය

සෑම වසරකම නොවැම්බර් දෙසැම්බර් කාලයේදී අන්තර් මෝසම් වර්ෂා සමයේ ඝෘතුමය ජලාශ ජලයෙන් පිරී යන අතර මාස 6-10 පමණ ඒවායේ ජලය රඳ පවතී. වගා පාදක ධීවර කර්මාන්තය සඳහා මෙම ජල ස්කන්ධයන් යොදා ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳව මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ගවේෂණය කෙරේ.

ගෘහස්ථ දේශීය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඝෘතුමය වැවිවල විභවීය නිෂ්පාදකතාවය පිළිබඳ අධ්‍යයන වලින් ඝෘතුමය වැවිවල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය, ජලයේ හරිතප්‍රද ප්‍රමාණය, සන්නායකතාවය, භාෂ්මිකතාවය සමග ධන සහ සම්බන්ධයක් දක්වන බව පෙනිණි. එහෙයින් ඝෘතුමය වැවි සඳහා රාශි ඝනත්ව නිර්ණය කිරීමේදී මෙම පරාමිති වලින් එකක් හෝ වැඩි ගණනක සංයුක්තයක් යොදා ගත හැකිය. තෝරාගත් ඝෘතුමය වැවිවල විභවීය නිෂ්පාදකතාවය ඇගයීම හා ඝෘතුමය වැවි සඳහා යෝග්‍ය රාශි ඝනත්ව හා බහු වගාව සඳහා විශේෂ වර්ග නිර්ණය කිරීම පිණිස දත්ත විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

පරමාර්ථසාධනය - 100%

ව්‍යාපෘතිය 3.2 : ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජා සහභාගිත්වයෙන් වි-මත්සය ඒකාබද්ධ වගාව

ස්වභාවිකව ඩිප්‍ර දමන මත්සය විශේෂ පුරන් වූ කුඹුරු වල රාශිගත කල හැකි අතර ඇතිල්ලන් පසුව රැස් කරගත හැක. කුඹුරුවල විසිතුරු මත්සය විශේෂ වගා කිරීම ගොවියන්ට අතිරේක ආදායමක් ලබා දෙන්නක් වන අතර ගොවි ප්‍රජාව අතර ආදායම් ඉපයිය හැකි ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස එය ප්‍රචලිත කල හැක. තෙත් කලාපයේ මත්සය නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම හා ග්‍රාමීය ජනතාවට අඩුමිල සත්ව ප්‍රෝටීනයක් සැපයීම සඳහා කුඹුරුවල ආහාරමය මසුන් වගා කිරීමේ ගත්කතාවය මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් ඇගයීමට ලක් කෙරිණ.

තිලාපියා මසුන් පලිබෝධ නාශකයක් ලෙස යොදා ගත හැකිය. ඔවුන් කුඹුරු වලදී 25-50% ක දැවි පැවැත්මේ අනුපාතයක් පෙන්වයි. තිලාපියා ඇතිල්ලන් (දිග සෙ.මී 8-10) මෙම ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදාගත හැකිය.

ඕනෑම වේලාවක ජලාශය මගින් ජලය සැපයිය හැකිවීම හේතුවෙන් බහු වාර්ෂික වැව් හෝ ඝෘතුමය වැව් අසල පිහිටි කුඹුරු ඉහළ වි මත්සය වගා විභවයක් පෙන්වයි.

දිනපතා මහවැලි ජලය සැපයෙන්නේ නම් පමණක් වියළි කලාපයේ වි-මත්සය වගාව සාර්ථක ක්‍රියාවලියක් වනු ඇත.

පරමාර්ථ සාධනය - 95%

ව්‍යාපෘතිය 3.3 : මත්සය නිෂ්පාදනය අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පහතරට බහු වාර්ෂික ජලාශ වර්ගීකරණය

පැරණි හා මෑත කාලීන බහු වාර්ෂික ජලාශවල අධික සුලභතාවය නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ අභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තය දියුණු කිරීමට ඉහළ විභවයක් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම වර්ග කිලෝ මීටරයකටම හෙක්ටයාර 2.7 ක් ජලාශ වලින් ආවරණය වන බව ඇස්තමේන්තු කොට ඇත.

1980 ගණන්වලදී අභ්‍යන්තර මත්සය නිෂ්පාදනය එහි උපරිමයට ප්‍රභා වී තිබූ අතර අභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තයෙන් මුළු මත්සය නිෂ්පාදනයට ලැබුණු දායකත්වය 20% කි. කෙසේ වෙතත් නිසි කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායයන් නොතිබීම නිසා අභ්‍යන්තර මත්සය නිෂ්පාදනය 1989 දී තිබූ මෙ.ටො 39x10³ ප්‍රමාණයට වඩා 1994 දී මෙ.ටො 12x10³ ට අඩු වෙමින් තියුණු අඩුවීමක් පෙන්වා ඇත. මෙම සම්පත භාවිතයේ ඒකාකාරී බවක් ඇති කිරීමේ හා එහි ප්‍රශස්ත භාවිතය සඳහා පොදු ක්‍රමෝපායයන් ගොඩ නැංවීමේ අරමුණ ඇතිව ජලාශ වර්ගීකරණය කිරීම සඳහා මූලික නිර්ණායක අර්ථ දැක්වීම සඳහා මෙම

ව්‍යාපෘතියෙන් උත්සාහ දැරිනි.

ජලාශයෙන් ජලාශයට ඒකක ආයාසයකට ලැබුණු අස්වැන්න පිළිබඳ දත්ත සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වන බව සොයා ගැනිණි. එහෙයින් ජලාශ තනි ධීවර කළමනාකරණ ඒකක ලෙස සැලකීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශ වර්ගීකරණය කිරීමට නිර්ණායකයක් ලෙස නිෂ්පාදන ධාරිතාවයන් විශ්වාසදයක ලෙස යොදා ගත හැකිය.

ඒකක ආයාසයට අස්වැන්න, උපයෝජන ගිණුම්වල, ජල පෝෂක ප්‍රදේශයේ ලක්ෂණ, ජලාශවල රූපමිතිය හා ජල විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ මත බ්‍රයි-කර්ට්ස් සමානතා විශ්ලේෂණය හා බහුමානීය පරිමාණය භාවිතයෙන් ජලාශ වර්ගීකරණය කිරීමට උත්සාහ දරනු ඇත.

සමුච්චිත පරමාර්ථසාධනය - 100%

වැඩසටහන 4 : මුහුදු වගාව

ව්‍යාපෘතිය 4.1 : මඩ කකුළුවා (*Scylla serrata*) ගේ අභිජනනය, කිටයන්ගේ දිවි පැවැත්ම හා තර කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි බලපාන සාධක නිර්ණය කිරීම.

මඩ කකුළුවා (*Scylla serrata*) ශ්‍රී ලංකාවේ වැදගත් වාණිජ නිෂ්පාදනයකි. කඩොල්කැලේ ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සිදු කරනු ලැබූ මූලික අධ්‍යයන වලට අනුව මඩ කකුළුවන් අල්ලා තර කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ වාණිජ ගතකරවයක් ඇති බව සොයා ගැනිණි. මඩ කකුළුවන් තර කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රශස්ත තත්ව සොයාබැලීම සඳහා වැඩිපුර ගවේශන අවශ්‍යය. වාණිජ ව්‍යපාරයක් ලෙස කරගෙන යාමට තර කිරීමේ තාක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම හා තර කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන කකුළුවන් ගේ අඩන්ඩ සැපයුමක් තහවුරු කිරීම සඳහා තර කිරීමේ ක්‍රියාවලියට සමගාමීව බිජු රැකුම්පල් තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් අපේක්ෂිතය.

බිජු රැකුම්පල් ගොඩනැගිල්ල එතෙක් සම්පූර්ණ කර නොතිබූ නිසා මෙම ව්‍යාපෘතියේ අභිජනනය හා කිටයන් ඇති කිරීමට අදාළ කොටස සිදු නොකරන ලදී. මාපිය ගහන සමීක්ෂණයේ හා කකුළුවන් තර කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ සොයාගැනීම් පහත දැක්වේ.

දකුණු පළාතින් *Scylla* ගණයේ විශේෂ දෙකක් හඳුනා ගන්නා ලදී. එම විශේෂ නම් *Scylla Serrata* හා *Scylla loivaceous* ය. මීගමුව කලපුවෙන් තවත් විශේෂයක් සොයා ගැනුණු අතර එය *Paramamosain* යනුවෙන් හඳුනාගනු ලැබීය. අපනයන වෙළඳ පොලේදී *Scylla Serrata* විශේෂය උපරිම වටිනාකමක් සහිත වන අතර අඩු මිලකට අලෙවි වන අනෙක් විශේෂ දෙක තරකිරීම සඳහා යොදා ගනු නොලැබේ.

වාණිජ අස්වැන්නක් ලෙස *Scylla serrata* ලබා ගත හැකි දකුණු පළාතේ එකම කලපුව වන්නේ කොත්ගල කලපුවයි. නිල්වලා ගසේ පහල පුදේය, මාදු ගස, බෙන්තර ගස හා ගිං ගසේ කකුළුවන් සඳහා ධීවර පන්තියක් ක්‍රියාත්මක වේ. කෙසේ වෙතත් මෙම ස්ථාන වලින් ලැබෙන අස්වනු ප්‍රමාණය වාණිජ පරිමාණයේ ප්‍රමාණයක් නොවේ.

කකුළුවන්ගේ දිවි පැවැත්මේ අනුපාතය සඳහා ලවණාතාව තිරණාත්මක සාධකයකි. රාශි කිරීමට පෙර පොළොව මත ගත කෙරෙන කාලය, දේහයට සුළු තුවාල සිදු වී තිබීම, ලිංගය (ගැහැණු කකුළුවන්ගේ මරණ අනුපාතය වඩා ඉහලය) කුඩු පිහිටි ස්ථානය ආදී සාධක මත දිවිපැවැත්මේ අනුපාතය රද පවතී. කේශික ඇල්ගා වල සමූහවීමද කකුළුවන්ගේ දිවිපැවැත්මේ අනුපාතයට තරමක් දුරට බලපායි.

වර්ග මීටරයට කි.ග්‍රෑ 10ට වැඩි රාශි කරණ ඝනත්වයක් තිබීම බැක්ටීරියා රෝග නිසා හට ගන්නා මරණ වලට හේතු කාරක විය. කකුළුවන් තර කිරීම 80%, 200% පමණ ලාභ ගෙන දෙන වාසිදායක ව්‍යාපාරයක් බව තහවුරු විය.

පරාමාර්ථ සාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 4.2 : කිවුල් දිය මත්ස්‍ය විශේෂ වල අභිජනනය, කිටයන් ගේ දිවි පැවැත්ම හා වගාව

ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාරයට ගත හැකි කිවුල් දිය මත්ස්‍ය විශේෂ 136 ක් ඇත. මෙයින් එක් විශේෂයක් පමණක් එනම් *P.mondon* වර්තමානයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ වාණිජමය ජල ජීව වගාවේදී භාවිතා වේ. වසංගත හටගැනීම වැළැක්වීමේ පිළියමක් ලෙස *P. monodon* විශේෂයට විකල්ප කිවුල් දිය විශේෂ සඳහා තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පුද්ගලික අංශයෙන් ඇතිවන ඉල්ලුම වැඩි වෙමින් පවතී. මෙම ඉල්ලුම සපුරා ලීමට වේක්කයා, කොස්සා යන කිවුල් දිය විශේෂ වගා අධ්‍යයන සඳහා තෝරා ගෙන ඇත.

Chanos Chanos (වේක්කයා) විශේෂයේ වර්ධන වේගය ඉතා අඩු වුවද අගෝස්තු මාසය දක්වා දිවි පැවැත්මේ ශිෂ්‍රතාවය 90% විය. කල්පිටියේ ඇතිල්ලන් හමු වූ සමයේ මීගමුව කලපුවෙන් *chanos* ඇතිල්ලන් හමු නොවී. මීගමුව පුදේයයේදී හොඳ වර්ධන වේගයක් ලබා ගැනීමට ඉහළ ලවණතාවයෙන් යුත් ජලය සහිත (දහයට කොටස් 60 දක්වා) ලවණතාවයෙන් යුත්) කුඩා කලපුවලින් ඇතිල්ලන් ප්‍රවාහනය කිරීම සාර්ථක ක්‍රමයක් විය හැක. එනමුත් එය සාමුද්‍රික ධීවර කර්මාන්තයේදී ඇම සේ යොදා ගැනීමට මසුන්ගේ වර්ධනය බාල කිරීමට ක්‍රමයක් සේ නිර්දේශ කළ හැක. කඩොල්කැලේ පරිශ්‍රයේ ජල සිදුරු තුළ දැල් කුඩුවල *chanos* ඇතිල්ලන් ගේ වර්ධනය සාර්ථක නොවූ අතර දිවි පැවැත්මේ ශිෂ්‍රතාවය 10% ක් විය.

මස් අතු හා කරමල් දැල් වැනි ධීවර ආම්පන්න මගින් ජුනි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාලය තුළ *Lates Calcarfer* විශේෂයෙන් විකිණිය හැකි තරම් ප්‍රමාණයේ මසුන් අල්ලාගෙන ඇති බව මත්ස්‍ය අස්වනු

ගොඩබැම් සමීක්ෂණ වලින් පෙනිනි.

අධ්‍යයන කාලය තුළදී විශේෂයෙන් ඇතිල්ලන් ප්‍රමාණවත් තරම් ලබාගත නොහැකි වූ නිසා වසර 2000 දී වගා කිරීමේ පර්යේෂණ සිදු කල නොහැකි විය.

පරමාර්ථ සාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 4.3: අත්හැර දමන ලද ඉස්සන් පොකුණුවල *Gracilaria edulis* වගා කිරීමේ ශක්‍යතාවය.

Gracilaria edulis යනුවෙන් හැඳින්වෙනුයේ කිවුල් ජලයේ වගා කිරීම සඳහා සාර්ථකව යොදා ගත හැකි බව පර්යේෂණාත්මකව ඔප්පු කරන ලද මුහුදු පැලෑටියකි.

විකල්ප මුහුදු වගා ක්‍රම දියුණු කිරීම සඳහා පුද්ගලික අංශයේ වැඩිවෙමින් පවතින ඉල්ලුමක් ඇත. මෑතදී ඇති වූ වෛරස ආසාදන නිසා ඉස්සන් වගා කර්මාන්තය දැඩි ආර්ථික හානි වලට මුහුණ පෑවේය. නිසි කළමනාකරණ සැලසුමකින් තොරව නිසි සේ වගා නොකෙරුණු අත්හැර දමන ලද භූමි බවට මේ නිසා බොහෝ ගොවිපල පත්ව ඇත. සමාජීය හා පරිසරික බලපෑම් අවම කිරීමට විකල්ප නිෂ්පාදන ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා මෙම භූමි ආර්ථික වලදැයි භාවයකින් යුක්තව ප්‍රයෝජනයට ගත යුතුය. අත්හැර දමනලද ඉස්සන් ගොවිපල වල *G.edulis* වගා කිරීමට සහ ඒවා අවසාදිත ටැංකි වල අපවහන ජල පිලියම්කාරකයක් වශයෙන් යෙදීමට උත්සාහ දරන ලදී.

2000 අගෝස්තු මාසයේ සිට, කල්පිටිය ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ගොඩ නගන ලද මඩ පොකුණු වල වචන ලද මුහුදු පැලෑටියේ වර්ධනය පුත්තලම කලපුවේ තනන ලද කුඩුවල වචන ලද මුහුදු පැලෑටියේ වර්ධනය හා සසඳන ලදී. වර්ධන අධ්‍යයනයේ පලමු තෙමස තුල ප්‍රතිඵල ලබා ගන්නා ලදී. නයිලෝන් කඹ හා පී.වී.සී. රාමු ආධාරයෙන් සාදන පොකුණු වලට දමන ලද පහුරු මත වැඩිහු මුහුදු පැලෑටියේ වර්ධන වේගය, කලපුවේ ගිල්වන ලද එම වර්ගයේම පහුරු මත වැඩිහු මුහුදු පැලෑටිවල වර්ධන වේගයට වඩා සාපේක්ෂව අඩු අගයක විය.

සෙ.මී. 8ක පැල අතර පරතරය (වර්ධක ප්‍රචාරණය) සහිතව පොකුණු වල පැල කල *Gracilaria edulis* වල වර්ධනය එම පරතරයම සහිතව කලපුවේ පැල කළ මුහුදු පැලෑටියේ වර්ධනයට වඩා 13% කින් අඩු වූ අතර සෙ.මී. 10 හා සෙ.මී. 15 යන පරතරයෙන් පැල කලවිට වර්ධනය පිළිවෙලින් 37% කින් හා 33% කින් අඩු විය. හොඳ වර්ධනයක් ලබා ගැනීමට නම් පොකුණු වලට පැල අතර පරතරය සෙ.මී. 8 වන පහුරු වගා ක්‍රම නිර්දේශ කළ හැකි නමුත්, ඒකක වර්ගඵලයට උපරිම අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට නම් ඊට බලපාන සාධක නිර්ණය කිරීමට වැඩිපුර පර්යේෂණ සිදුකල යුතුය.

නයිලෝන් කඹ මත සෙ.මී. 8ක පැල අතර පරතරය සහිතව පැලෑටි සිටුවන ලද පහුරු වලින් කලපුවේ ඉහලම ජෛව ස්කන්ධය ලබා ගැනුණු අතර මාස තුනක කාල සීමාවේදී පහුරේ වර්ග මීටරයට ලැබුණු

තෙත් බරෙහි සාමන්‍යය ග්රැම් 697 ක් විය.

පරමාර්ථ සාධනය - 75%

සහභාගි වු/සංවිධානය කරන ලද සමුළු/වැඩමුළු

වන්දිකා පාදක තොරතුරු භාවිතයෙන් ධීවර බිම් පිළිබඳව අනාවැකි කිම හා ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුට එහි ඇති උපයෝගිතාවය, 2000 මාර්තු 01ද, නාරා ශ්‍රවණාගාරයේදී.

තිරසාර බහුවිධ භාවිතය සඳහා මුන්දල කලපුවේ හා ඕලන්ද ඇල පද්ධතියේ ධාරිතාවය වැඩි දියුණු කිරීම පිළිබඳ වැඩ මුළුව, 2000 ජුනි 20 නාරා ශ්‍රවණාගාරයේදී.

2000 ජුනි 10 දින වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයේදී ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය මගින් සංවිධානය කරන ලද වැඩමුළුවට සහභාගිවීම හා එහිදී විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා කර්මාන්තයේ වෙළඳපොළ හා වර්තමාන තත්වය යන මැයෙන් දේශනයක් පැවැත්වීම.

2000 දෙසැම්බර් 01 ද, බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර අනුස්මරණ ශ්‍රවණාගාරයේදී “පිරානා” හා “මන්නාවා” පිළිබඳව සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්වීම.

ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය මගින් සංවිධානය කරන ලදුව 2000.05.05 දින පැවති යාල ප්‍රදේශයේ සාමුද්‍රික අභයභූමිය පිළිබඳ වැඩමුළුව

2000.11.09 දින රැකව කලපුවේ ද්විකපාටකයන් ඉවත් කිරීම යන මාතෘකාව යටතේ කලපුවේ ධීවරයන් සඳහා සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්වීම.

තංගල්ල දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය හා රැකව නාරා ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය එක්ව සංවිධානය කල රැකව ප්‍රදේශය තුල ද්විකපාටකයන් හා කොරල් ඉවත් කිරීමෙන් ඇතිවන අවාසි පිළිබඳව ගම්වාසින් දැනුවත් කිරීම සඳහා රැස්වීමක් 2000.02.02 දින හෙටොල්පිටිය මහ විද්‍යාලයේදී පැවැත්විනි.

ඉස්සන් වගාව සඳහා යෝග්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායයන් හා නිසි ආයතනික සහ නෛතිකමය සැලසුම් පිළිබඳ එෆ්.ඒ.බී/ඕස්ට්‍රේලියානු රජයේ විශේෂඥ උපදේශන සේවය (ලෝක බැංකුව, නසා, හා ඩබ්.ඩබ්.එෆ් අරමුදල සමග සහයෝගිත්වයෙන්) දෙසැම්බර් 4 සිට 7 දක්වා, බ්‍රිස්බේන් ඕස්ට්‍රේලියාව.

කුඩා පරිමාණ ජල පිටි වගාව සඳහා විවිධ ජලජ පරිසරයන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිළිබඳව අයි,අයි,ආර්,ආර්, එෆ්,ඒ.බී.එන්,ඒ.සී,අයිබී. ආර්.සී, ඉක්ලාර්ම් හා ඩී.ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව් සහ හෙදර්ලන්ත තානාපති කාර්යාලය

විසින් සංවිධානය කරන ලද වැඩමුළුව, 2000 සැප් 18 සිට 28, මැතිලා, පිලිපීනය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජලජීවී වගාවේදී මුහුණ දෙන ගැටළු හා අභියෝග පිළිබඳව ජාතික විද්‍යා පදනම, ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය හා ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිතායතනය විසින් වැඩමුළුවක් සංවිධානය කෙරිණි. 2000 අගෝස්තු 16, නාරා, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව (සම්පත් දැනගැනීමේ ලෙස)

ඉස්සන් වගාවේ සිද්ධි අධ්‍යයන පිළිබඳ වැඩමුළුව. 2000 ජූලි 03, ඩකා, බංගලාදේශය (සම්පත් දැනගැනීමේ ලෙස)

තෙවන සහස‍්‍රයේ ජලජීවී වගාව පිළිබඳ එෆ්.ඒ.බී/නාසා සමුළුව. 2000 පෙබරවාරි 20 සිට 25 දක්වා තායිලන්තයේ බැංකොක් නුවරදී. (ජලජීවී වගා සංවර්ධනය හා කළමනාකරණය සඳහා නෛතිකමය, ආයතනික හා නියාමන රාමුවක් සකස් කිරීම සඳහා වූ බාණ්ඩයේ මණ්ඩල සාමාජිකයකු ලෙස)

ව්‍යාප්ති කටයුතු

2000 දෙසැම්බර් 5 ද සිරානා මසුන් පිළිබඳ ප්‍රවෘත්තිමය අංකයක් අයි.ටී.එන් හා රූපවාහිනී වැනල වලින් විද්‍යාවේදී උපාධි පාඨමාලාව සඳහා (පැය 15) බුක්තල විශ්ව විද්‍යාලයේදී විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව හා ජලජීවී වගාව පිළිබඳ දේශනා පවත්වන ලදී.

2000.02.18 ද දික්වැල්ල විජිත මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ සිසුන් සඳහා කඩොලාන පිළිබඳ දේශනයක් පවත්වන ලද අතර ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවක් සංවිධානය කරන ලදී.

2000.04.05 දින රාහුල විද්‍යාලයේ සිසුන්ට විසිතුරු මසුන් පිළිබඳ පොත් පිංචක් සැකසීම සඳහා ආධාර කරන ලදී.

2000.09.28 දින සුජාතා විද්‍යාලයේ සිසුවියන්ට කඩොලාන පරිසර පද්ධතිය පිළිබඳ දේශන මාලාවක් පවත්වන ලදී.

නාරා ආයතනයේ බෙල්ලන් වර්ගවල කවඬ කෞතුකාගාරයක් ගොඩ නැගීම සඳහා මොලස්කාවන්ගේ කවඬ හඳුනාගැනීම, වර්ගීකරණය හා එක්රැස් කිරීම සිදු කිරීම.

බාහිර කාර්යාලවාර්යවරයකු හා විභාග පරීක්ෂකවරයකු ලෙස පහත විශ්ව විද්‍යාල වල කටයුතු කරන ලදී.

- ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලය
- කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය

සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලය

හලාවත ප්‍රදේශයේ ධීවරයන් සඳහා කකුළුවන් තර කිරීම පිළිබඳ දේශනයක් පවත්වන ලදී.

ත්‍රිකුණාමලයේ ධීවරයින් සඳහා කකුළුවන් පිළිබඳ දේශනයක් පවත්වන ලදී.

ධීවර දිනය නිමිත්තෙන් බණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී කකුළුවන් තර කිරීම සම්බන්ධ දේශනයක් පැවැත්වීම.

“කඩොලාන පරිසර පද්ධතිය” පිළිබඳව බෝලවලාන මහා විද්‍යාලයේදී දේශනයක් පැවැත්විය.

කඩොලාන සත්ව සංභතිය පිළිබඳව මහරගම ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ගුරු පුහුණු කරුවන් හට පැවැත් වූ දේශනය

ලිපි/පත්‍රිකා

මුහුදු පැලෑටි (මුදුණය සඳහා ව්‍යාප්ති අංශයට භාරදී ඇත.)

කකුළුවන් තර කිරීම (සිංහල)

ධීවර සම්පතක් ලෙස කකුළුවන් (සිංහල)

පිරානා

මන්නාලා

විසිතුරු මසුන්

විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව-නාරා ආයතනය මගින් ප්‍රකාශයන් පත් කරන්න නියමිත කෘතියකි.

2000 දෙසැම්බර් 16 ද, ලංකාදීපයේ පළ වූ පිරානා පිළිබඳ පුවත්පත් ලිපිය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මද්වංගි වගාව (සිංහල)

P.monodon ඉස්සන් වගා හෙකුණු වල පාරිසරික තත්ව

සහභාගි වූ රැස්වීම්

ධීවර අමාත්‍යාංශයේදී 2000 ජූලි 13 ද, පිරානා හා මන්නාලා පිළිබඳව පැවති විමර්ශන රැස්වීම.

2000 අගෝස්තු 8ද, බෙන්තර බෝධි මළුව රජමහා විහාරයේදී බෙන්තර ගඟ අභය භූමිය/පිළිබඳව පැවති රැස්වීම.

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

පවත්වන ලද ප්‍රදර්ශන

2000.03.29 සිට 2000.03.31 දක්වා බෙලිඅත්ත මහා විද්‍යාලය

2000.11.01 සිට 2000.11.02 දක්වා හම්බන්තොට සූරියවැව ජාතික පාසල

2000 නොවැම්බර් 28 සිට 2000 දෙසැම්බර් 03 දක්වා ඛණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවති මිත් විසිතුරු ප්‍රදර්ශනය

2000 ජනවාරි 25 සිට 29 දක්වා කොළඹ ලුම්බිණි මහා විද්‍යාලයේ පැවති ප්‍රදර්ශනය

ප්‍රකාශන

අධි වාතනය සහ පොකුණු ජලය, ගොවිපල කාර්ය සාධනය හා සෞඛ්‍යය සම්බන්ධ ජෛව විද්‍යාත්මක හා රසායනික අංශ සමහරක බලපෑම.

කොරයා, ඒ.එස්.එල්.ඊ, හා ජයසිංහ ජේ.එම්.පී.කේ. ඉස්සන් වගා කෙරෙන පොකුණු ආශ්‍රිත පක්ෂිගණයා ගේ කාලානුරූප වෙනස්වීම්, දෙවන ආසියානු පක්ෂි සම්මේලනය

ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු පැලෑටි, අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ පල කරනු ලබන බිස්නස් ලංකා සඟරාවේ පළවිය.

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය සඳහා පරිසර දූෂක පිළිබඳ අවසාන වාර්තාව (එච්. දසනායක, ආචාර්ය සී. අමරසිරි, ආචාර්ය සේපාලිකා ජයමාන්න හා වී පහළවත්ත ආරච්චි විසින් වාර්තාව පිළියෙල කෙරිණි) මෙය හම්බන්තොට ඒකාබද්ධ වෙරළ කලාපීය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය වෙත භාර දෙන ලදී.

මීගමු කලපුවේ කේශික ඇල්ගී වල ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ අවසාන වාර්තාව (ආචාර්ය සේපාලිකා ජයමාන්න, වී. පහළවත්ත ආරච්චි, හා එච් දසනායක විසින් සකසන ලදී

මෙය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඒකාබද්ධ සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය වෙත භාරදෙන ලදී.

ජයමාන්න එස්.සී. ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර හා නිරිතදිග වෙරළාසන්න ධීවර පරිසර පද්ධතිය සඳහා ට්‍රොපික් ආකෘතිය, ඉක්ලාර්ම්, ඒ.ඩී.බී, ආර්.ඊ.ටී.ඊ. 5766 ව්‍යාපෘතිය මගින් සංවිධානය කරනු ලබන අවසාන වැඩමුළුවට ඉදිරිපත් කරන්නට නියමිත පර්යේෂණ පත්‍රිකාවකි.

ජයමාන්න එස්.සී., ශ්‍රී ලංකාවේ පත්ලේ සරන මත්ස්‍ය වර්ග රැස් කරන්නන්, ඉක්ලාර්ම් ඒ.ඩී.බී. ආර්.ඊ.ටී.ඊ. 5766 ව්‍යාපෘතිය මගින් සංවිධානය කරනු ලබන අවසාන වැඩමුළුවට ඉදිරිපත් කරන්නට නියමිත පර්යේෂණ පත්‍රිකාවකි.

විජේසේකර ආර්.පී.එස්. හා යකුපිටියගේ, ඒ 2000, මත්කනාගාර විද්‍යාව හා සංරක්ෂණය, ක්ලවරි ඇකඩමික් පබ්ලිෂර්ස්, හෙදර්ලන්තයේ මුද්‍රණය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ විසිතුරු මත්කස කර්මාන්තය වර්තමාන තත්වය හා අනාගත ප්‍රවණතා.

ධීවර අමාත්‍යාංශයට භාරදීම සඳහා සකසු මන්නාලා හා පිරානා පිළිබඳ තත්ව වාර්තාව.

බෙන්තර ගඟේ මත්කස අභ්‍යන්තර පිළිබඳ වාර්තාව

ජල පීච වගා සංවර්ධන අධිකාරියට භාරදීම සඳහා රත්තොට උප දිසාපති කොට්ඨාශයේ විසිතුරු මත්කස වගාව පිළිබඳ යෝග්‍යතා වාර්තාව.

බෙන්තර ගඟේ දැමින්නා මසුන් පිළිබඳ තත්ව වාර්තාව

සේනාධිර, එස්.ඩී. ඩබ්.එම්.ටී.ඩී. වන්නිනායක බටහිර වෙරළ දිග පිහිටි ප්‍රධාන කලපු පද්ධති හතරක සිටින ආහාරයට ගතහැකි ද්විකපාටක මෘදුවංගින් ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය (SLAFAR) 6 වන වාර්ෂික සැසිවාරය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව.

වන්නිනායක, ඩබ්.එම්.ටී.ඩී. 2000 ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ පළාතේ අභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තය හා ජලපීච වගාව සංවර්ධනය කිරීම. තිරසාර බහුවිධ භාවිතය සඳහා මුන්දල කලපුවේ හා ඕලන්ද ඇල පද්ධතියේ ධාරිතාවය වැඩි දියුණු කිරීම පිළිබඳ ව පැවති වැඩමුළුව 2000 ජුනි 20, භාරා කොළඹ 15, ශ්‍රී ලංකාව.

කෘතී

ඉස්සන් වගාව : කිවුල් දිය ඉස්සන් වගාව: තාක්ෂණික, ආර්ථික හා සමාජ විද්‍යාත්මක සංකල්ප, ආචාර්ය ජේ.එම්.පී.කේ. ජයසිංහ, ආර්.පී.එස්. විජේසේකර.

ධීවර තාක්ෂණ අංශය

වැඩසහන 1 : නව ධීවර තාක්ෂණයන් වර්ධනය කිරීම

ව්‍යාපෘතිය 1.1: ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු වෙරළේ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ උපතිතල මත්ස්‍ය සම්පත් හෙළා ගැනීම සඳහා කාර්යක්ෂම සහ පරිසර හිතකාමී “වට කරන දැල” සහ සුදුසු යාත්‍රාවක් නිර්මාණය කිරීම.

ධුනා හා ධුනා වැනි මත්ස්‍ය වර්ග ඇල්ලීම සඳහා දැලෙහි දිග හා සිදුරු වල ප්‍රමාණය වෙනස් කරන ලදී දැලෙහි ඇතිලෙන කාලය අඩු කිරීම සඳහා තාක්ෂණය වැඩි දියුණු කෙරිණි. මසුන් ඇල්ලීමේ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම පිණිස වල්ලුම් අනුපාතය ද වෙනස් කරන ලදී. මෙම ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලෙන වැලිගම ප්‍රදේශයේ වාණිජ මට්ටමේ ධීවරයන් සමග මෙම දැල පරීක්ෂණයට ලක් කරන ලදී. මසුන් ඇල්ලීමේ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීමට නම් මෙම නවීකරණය කරන ලද දැල සමග අශ්ව බල 25 ක එන්ජින් යන්ත්‍රයක් භාවිතා කිරීම නිර්දේශ කොට ඇත. ස්ථිර නිගමනයක් කරා ළඟා වීම සඳහා වැඩිදුර පර්යේෂණ අවශ්‍ය වන බව පෙනී ගොස් ඇත.

වටකරන දැල නවීකරණය කරන ලදී.

මසුන් වට කිරීමට ගතවන කාලය අවම කිරීමට තාක්ෂණය වැඩි දියුණු කරන ලදී.

පරමාර්ථ සාධනය - 80%

ව්‍යාපෘතිය 1.2: ගැඹුරු දියේ පොකිරිස්සන් සම්පත හෙළාගැනීම සඳහා යෝග්‍ය ධීවර ආම්පන්නයක් නිර්මාණය කිරීම.

පොකිරිස්සන් සඳහා උගුල් සකසන ලද අතර කිරින්දෙන් ඔබ්බෙහි මුහුදේදී ඒවා පරීක්ෂණයට ලක් කරන ලදී. *P.ornatus* හා *P.versicolor* වැනි සමහර පොකිරිස්සන් විශේෂ උගුල් තුලට ඇතුළු නොවන බව ප්‍රතිඵල වලින් පෙනිණි. උගුල් වලින් ලත් අස්වැන්නෙහි විශේෂ සංයුතිය පහත පරිදි විය.

පත්ලේ සරන මසුන්
පොකිරිස්සන් සුළු සංඛ්‍යාවක්

පතුලට එලන කරමල් දැල් හා සසඳන කල පොකිරිස්සන් උගුල් වල පිරිවැය සහ එලදායකත්වය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා කටයුතු සිදු කළ යුතුව ඇත. පතුලේ එලන කරමල් දැල හා සසඳන විට මෙම උගුල් (කුඩු) ක්‍රමය වඩාත් පරිසර හිතකාමී බව නිගමනය කළ හැකි විය. මසුන් අසුවීමේ සිඝ්‍රතාවය සලකන කළ පොකිරිස්සන් උගුල් වලට වඩා දැල් වඩාත් කාර්යක්ෂමය.

ඇල්ලීමේ කාර්යක්ෂමතාවය අනුව පරීක්ෂාවට බදුන් කෙරුණු බවට මෙවලම් මාදිලි 3 පහත පරිදි වර්ගීකරණය කල හැකිය.

බවට ආම්පන්න වර්ගය	පරීසර හිතකාමී වේද/ නොවේද යනවග	පොකිරිස්සන් ඇල්ලීමේ කාර්යක්ෂමතාවය
1. පතුලේ ඵලන ටුමල් දැල	පරීසරයට හානිකරය	ඉහලය
2. පතුලේ ඵලන කරමල් දැල	පරීසරයට තරමක් හානිකරය	සාමාන්‍යය
3. පොකිරිස්සන් සඳහා වූ උගුල් (කුඩු)	පරීසර හිතකාමීය	දුර්වලය

සමහර පොකිරිස්සන් විශේෂ උගුල් වලට ඇතුළු නොවන නිසා එම විශේෂ ඇල්ලීමට උගුල් යෝග්‍ය නැත.

හම්බන්තොට මුහුදේ මාළු බිම්වල පොකිරිස්සන්ගේ ගහණ ඝනත්වය අඩු වෙමින් පවතින බවට ප්‍රතිඵල වලින් ඉති ලැබුණි.

පරමාර්ථ සාධනය - 80%

සහභාගිවූ/සංවිධානය කළ සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළු

වැලිගම/මිරිස්ස ප්‍රදේශයේ බවරයන් සමග සොයා ගැනීම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමට එක් රැස්වීමක් සංවිධානය කරන ලදී.

කිරිින්ද, ආමදුව හා පටනංගල්ල යන ස්ථාන වලදී සම්මන්ත්‍රණ 3 ක් සංවිධානය කරන ලදී.

ව්‍යාප්ති කටයුතු

අළුතින් සැලසුම් කරන ලද දැල පිළිබඳව බවරයන්ට හිදුර්ගන ඉදිරිපත් කරන ලදී. පොකිරිස්සන් සම්බන්ධ හව හිති රිති බවරයන්ට පැහැදිලි කර දීමට ඉහත සම්මන්ත්‍රණ තුන සංවිධානය කරන ලදී.

සමුච්චිත පරමාර්ථ සාධනය - 80%

අවහිරතා

පර්යේෂණ කටයුතු කෙරෙහි ධීවරයෝ ප්‍රජාව දැක්වූ අඩු සහයෝගය මුහුදු රළු වීම නිසා බොහෝ මුහුදු ක්ෂේත්‍ර කටයුතු බාධාවට ලක්විය.

ප්‍රකාශන

ශ්‍රී ලංකාවේ කටු පොකිරිස්සන් සමමිඛන්ධ ප්‍රදර්ශන පත්‍රිකාව.

සාගර විද්‍යා අංශය

වැඩසටහන 1 : අක්වෙරළ සාගරවිද්‍යාත්මක සමීක්ෂණය

ව්‍යාපෘතිය 1.1 : සයුරි යාත්‍රාව භාවිතයෙන් ශ්‍රී ලංකාවට අයත් මුහුදේ භෞතික , රසායනික, භූ විද්‍යාත්මක හා ජෛව විද්‍යාත්මක ගති ලක්ෂණ අධ්‍යයනය.

අසූව දශකයේ අග භාගයේ සිදු කරන ලද අවසාදිත වල නියැදි ගැනීම් හා භරසායනික අධ්‍යයන හැරුණු කොට ශ්‍රී ලංකාවට අයත් මුහුදු සාගර විද්‍යාත්මකව ගවේෂණය කොට නැත. කල්පිටියේ සිට මඩකලපුව දක්වා මහද්වීපික තටකයේ තිබීමට ඉඩ ඇති ඛනිජ වැලි තිබී හඳුනාගැනීම සඳහා මෙම සමයේ සිදු කෙරුණු යාත්‍රා ගමන් හේතු කාරක විය. නිසි පර්යේෂණ යාත්‍රාවක් නොමැති කම නිසා 1990 වසරේ සිට ලංකාවට අයත් මුහුදේ අක්වෙරළ සාගර විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණ අඩාල විය. කෙසේ වෙතත් ජාතික ජල ගාස්තිය කාර්යාලයට අයත් නව පර්යේෂක යාත්‍රාව ලැබීමත් සමග අප සන්නක මුහුදේ අක්වෙරළ සාගර විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණ දියත් කිරීමේ හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ අනන්‍ය ආර්ථික මුහුදු කලාපය තුල (EEZ) බීවර කර්මාන්තයට උපකාර විය හැකි උපකාරක දත්ත හා දැනුම සැපයීම මෙම සාගර විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වැඩසටහනේ අරමුණයි. ජල ප්‍රමිතියේ අංශ, මුහුදු ජල සංසරණ රටා හා ඉහළ ප්‍රාථමික නිෂ්පාදකතාවය ඇති ප්‍රදේශ ඇතුළු, අප සන්නක මුහුදේ සියලු සාගර විද්‍යාත්මක ගති ලක්ෂණ ගවේෂණය හා අධ්‍යයනය සඳහා මෙම වැඩසටහනේ සහය ලැබෙනු ඇත.

නික්කඩුවේ හා කහවේ සුළං මගින් උත්ප්‍රේරිත වෙරළාසන්න දියවැල් වල ප්‍රවේගයේ ප්‍රධාන දිශාව දැක්වීම ව චු අතර තත්පරයට සෙ.මී. 20 සිට 40 දක්වා වෙනස් විය. ඉහත කී කලාපයේ සමුද්‍ර බාදනය හෝ ගොඩවීම, මෝසම් සුළං වල ඉහල විචලතාවය, තරංගවල ක්‍රියා කාරිත්වය හා දියවැල් රටා හේතුකොටගෙන ඇතිවන තාවකාලික සංසිද්ධියකි.

පරමාර්ථසාධනය - 100%

වැඩසටහන 2: වෙරළාසන්න සාගරවිද්‍යාත්මක සමීක්ෂණ හා දත්ත කළමනාකරණය

ව්‍යාපෘතිය 2.1 : ජාතික සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම (NODC)

සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත ප්‍රභවයන් පිළිබඳ දැනුම ආශ්‍රිත ක්‍රමවත් ප්‍රලේඛන සේවාවක් භාරා ආයතනයේ සාගර විද්‍යා අංශය පිහිටුවන තෙක් නොතිබිණි. වෙනත් ජාතික ආයතන, පර්යේෂණයතන, විශ්ව විද්‍යාල රටේ විවිධ සංවර්ධන වැඩසටහන් හා අනෙකුත් අන්තර්ජාතික සංවිධාන වලට ඒවායේ

කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා උපකාර කිරීමට සහ සාගරික දත්ත හුවමාරුව පහසු කිරීමට මෙම දත්ත මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපනය කෙරෙනු ඇත. එසේම මෙම එෆ්.ඩී.ඩී.සී දත්ත මධ්‍යස්ථානය මගින් සාගර විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ ජාතික මට්ටමින් නියැලෙන්නන්ට සිය තරඟකාරීත්වය වැඩි දියුණු කර ගැනීමට හා ව්‍යාප්ත කර ගැනීමට උපකාරය සැලසේ. ජාතික හා අන්තර්ජාතික කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ සහ දිගු කාලීන වැඩ සටහන් මගින් ඉතා වේගයෙන් දත්ත ජනනය වේ. විවිධ මුහුදු මට්ටම්වලදී විවිධ සාගරවිද්‍යාත්මක පරාමිතිවල ක්ෂණික ස්වභාවය හා ස්ථානීය මිණුම් වලට අමතරව දුරස්ථ සංජානන තාක්ෂණික ක්‍රම හරහා සාගරික අවකාශය ආවරණය වන සංක්ෂිප්ත නිරීක්ෂණ ද දත්ත සමූහයට එකතු වේ.

මෙම විශාල, අනගි තොරතුරු සමූහය, හොඳින් භාවිතයට ගැනීමට සහ දැනට සිටින හා අනාගත පර්යේෂකයන් හට ප්‍රයෝජනවත් වීමට නම් මෙම දත්ත ක්‍රමිකව ප්‍රලේඛනය කොට සුදුසු මාධ්‍යයක ගබඩා කිරීම හා කාර්යක්ෂමව කළමනාකරණය කල යුතුය.

ලෝක සාගර සංසරණ පර්යේෂණය යටතේ ඉන්දියන් සාගරය තුළ සිදු කරන ලද අන්තර් ජාතික පර්යේෂණ යාත්‍රා ගමන් එ.ඩී.ඩී.සී දත්ත මධ්‍යස්ථානයට ඇතුළත් කරන ලදී. ගංගාඛුන්මපුත්‍ර ඩෙල්ටාවේ ඉන්දියානු වෙරළ තීරය දිගේ (ජුලි-නොවැම්බර්) මීට්‍රිදිය ජලය දකුණට පැතිරෙන අතර ගිම්හානයේ අවසන් කාලයේ ලංකාවට ළඟාවන බව සොයා ගැනිණි. එම නිසා ලංකාවේ සිට දකුණු දිශාවට දක්වා අඩු ලවණතාවයෙන් යුත් ජලය (PSU 33.3) ව්‍යාප්ත වනු නිරීක්ෂණය කෙරිණි.

සමුච්චිත පරමාර්ථ සාධනය - 55%

ව්‍යාපෘතිය 2.2 : වෙරළාසන්න කළුපුවල හා කිවුල් දිගේ භෞතික සාගර විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ

ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළ තීරයේ කලපු හා තඩාග මෝය සමහරක භෞතික සාගර විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ගැඹුරින් සිදු කර ඇතත් (උදා: පුත්තලම කලපුව, මුන්දල කලපුව, මීගමුව කලපුව) උනන්දුවක් දක්වන පර්යේෂකයන්ට හා අනෙකුත් අයට දත්ත හා වාර්තා පහසුවෙන් ලබාගත හැකි තත්වයට පත් නොවීය. පසුගිය පර්යේෂණ වල ස්වභාවය නොදැනීම නිසා එකම ආකාරයේ පර්යේෂණ කටයුතු නැවත නැවත සිදු කරන්නට ඉඩක් පවතී. එහෙයින් සාගර විද්‍යා අංශයේ දැනට සිදු කොට තිබෙන භෞතික සාගර විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ කටයුතු එක්රැස් කොට සම්පාදනය කිරීම අත්‍යවශ්‍යය.

පොල්වත්ත, තිල්වලා හා කැළණි යන ගංගා වල පෙර කරන ලද අධ්‍යයන වලින් ගංගාවලට මුහුදු ජලය ඇතුළු වීම් වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇති බව පෙන්වාදී ඇත. එසේම තඩාග මෝය වල සිදු කරන ලද අධ්‍යයන වලින් ජලය මිශ්‍රවීම (උදා: පුත්තලම කලපුව) අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවයක් පවතින බව පෙන්වා ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ වෙරළාසන්න ජල ස්කන්ධයන්ට, භෞතික පරිසරයේ පිරිහීම පිළිබඳ නිදර්ශක වන ඉහත සංසිද්ධීන් දෙක පොදුය. ජලයේ මිශ්‍රවීම හා ලවණ ජලය ඇතුළුවීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තරික යාන්ත්‍රණයන් වටහාගැනීම සඳහා තවත් අතිරේක දත්ත රැස් කළ යුතුය. තඩාග මෝය දිගේ

ඇති ථේඩිය දුර, වසරේ සෘතුව හා සමහර අවස්ථාවලදී උදම් වක්‍රයේ අවධිය මත ඇතිවන ක්‍රියාවක් ලෙස ඉතා හොඳින් ජලය මිශ්‍ර වූ තත්වයක් හෝ ස්ථිරතාවය වූ තත්වයක් හෝ කිසියම් තඹාග මෝයක් විසින් ප්‍රදර්ශනය කල හැකි වීම නිසා තඹාග මෝය පද්ධති වර්ගීකරණය කිරීම අසීරුය.

ස්ථිරතාවය හා සංසරණ පරාමිතිය අතර අන්තර්ගත රදපැවැත්ම පදනම් කරගත් වර්ගීකරණ ක්‍රමයක් යෝජනා කිරීමට මෙම අධ්‍යයනයෙන් බලාපොරොත්තු වේ.

පරමාර්ථ සාධනය - 85%

ව්‍යාපෘතිය 2.3 : ශ්‍රී ලංකාවට අයත් මුහුදේ මුහුදු මට්ටම් පිළිබඳ දත්ත රැස් කිරීම හා උදම් ආකෘති ගවේෂණය.

අවකාශීය හා භෞමික පරිමාණ වල පුළුල් පරාසයක විහිදුණු භෞතික ක්‍රියාදාමයන් රාශියක ඒකාබද්ධ බලපෑමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මුහුදු මට්ටම් විචලනයන් ඇති වේ.

සිය අවුරුදු කාල පරාසය පුරා මුහුදු මට්ටම් වෙනස්වීම් පෘෂ්ඨය චලනයන්ට, අයිස් හා ජලයේ පරිමා වෙනස්වීම් වලට හා සාගරයේ මධ්‍යන්‍ය උණුසුම්වීම ප්‍රසාරණය වීමට සම්බන්ධව සිදු වේ.

කෙටි කාලීන මුහුදු මට්ටම් විචලනයන් බොහෝ විට ස්ථානීය වන අතර සාගරික ඝනත්ව ව්‍යුහයේ හා සංසරණ රටාවල වෙනස්වීම් හෝ කාලගුණික බලපෑම හා උදම් (වෙනත් ග්‍රහලෝකවල බලපෑම) වෙනස් වීම් හේතු කොට ගෙන දින කිහිපයක් හෝ වසර කිපයක් පුරා විහිදිය හැකිය.

ලෝකයේ බොහෝ වෙරළාසන්න ප්‍රදේශවල මුහුදු මට්ටම ඉහළ යාම මගින් ප්‍රධාන බලපෑම් ඇතිවේ. මෙහි ඵල විපාක අතර වෙරළාසන්න තෙත් බිම් හා පහත් බිම් යටවීම සහ ආශ්‍රිත පරිසර පද්ධතිවල පරිහානිය වෙරළාසන්න බාදනය ඉහල යාම හා වෙරළාසන්න ව්‍යුහයන් බිඳී යාම හෝ විනාශ වීම, වෙරළාසන්නයේ පහතින් පිහිටි බිම් නිතර හා පුළුල් ලෙස ජලයෙන් යට වීම, මිරිදිය ජල මාර්ග හා කෘෂි කාර්මික ඉඩම් වලට ලවණ මිශ්‍රවීම ආදිය වෙයි. මෙහෙයුම් හා ඉංජිනේරුමය සැලසුම් කටයුතු සඳහා මුහුදු මට්ටම් වල බොහෝ ප්‍රායෝගික යෙදවුම් ඇත.

නාවුක යාත්‍රාකරණය සඳහා පදනමක් ලෙස කෙරෙන මුහුදු මට්ටම් නිරීක්ෂණයේ එක් වඩාත් සාම්ප්‍රදායික අංශයක් වන උදම් විශ්ලේෂණය, තෙතසර්ගික විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතාවයට අමතරව වැදගත් ප්‍රායෝගික කටයුත්තක් ලෙසද දිගටම ක්‍රියාත්මක වනු ඇත.

කෙසේ වෙතත්, උපකරණ හා මිනිස් ශ්‍රමය විශාල වශයෙන් අවශ්‍ය වන නිසා පුළුල් පරාසයක වශයෙන් අඛණ්ඩව අවකාශීය හා භෞමික මුහුදු මට්ටම්/දත්ත රැස් කිරීම පහසු නැත. එහෙයින් ක්ෂේත්‍රීය දත්ත වල

භෞමක හා අවකාශීය පරතරයන් පියවීමට සංඛ්‍යාත්මක ආකෘති යොදා ගත හැකිය. වෙරළාසන්න. ජල ස්කන්ධ වල වර්තමාන භෞතික පරිසරය විස්තර කිරීමට පමණක් නොව ගැඹුරුමිතික හා දේශගුණික වෙනස්වීම් වලින් හට ගැනෙන උදම් පරිසරයේ අනාගතය පිළිබඳ අනාවැකි කීමට ද සංඛ්‍යාත්මක උදම් ආකෘති යොදා ගැනේ.

මෙම පර්යේෂණ වැඩසටහන 2001 වසරේ දකුණු දිග වෙරළාසන්න නගර සඳහා දිගු කාලීන, විශ්වීය මුහුදු මට්ටම් ඉහළ යෑමෙන් පෙරැයිම් කරනු ලබන මුහුදු මට්ටම් වගු අධ්‍යයනය කිරීමට අමතරව නාවුක යාත්‍රා සම්බන්ධ තොරතුරු ප්‍රභවයක්, ලෙස යොදාගත හැකිය.

පරමාර්ථ සාධනය - 88%

ව්‍යාපෘතිය 2 : 4 වාද්දුව කලුතර වෙරළාසන්න තිරයේ වෙරළ බාදනය අධ්‍යයනය කිරීම.

නිවාස, හෝටල්, වෙනත් වෙරළාසන්න ව්‍යුහ හා මහාමාර්ග වලට හානි හෝ ඒවා අහිමිවීම් ඇති කරවන වෙරළාසන්න බාදනය ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ පාන දරුණු ගැටළුවකි. බාදනය පිළිබඳ අධ්‍යයන වෙරළ සම්බන්ධ ආශ්‍රිත තොරතුරු ප්‍රභවයන්, 80 ගණන් වල සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් බාදන අධ්‍යයන සම්බන්ධයෙන් පූර්ණ අධ්‍යයනයක් කර ඇති බවත් එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විස්තරාත්මක වෙරළ බාදන සිතියමක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති බවත් පෙන්වා දෙයි.

මෙම සිතියම ජාතික හා අන්තර්ජාතික මට්ටමින් ප්‍රයෝජනවත් විය. අතිතයේදී නොවැළැක්විය හැකි හේතු නිසා අධ්‍යයන වැඩසටහන් දුර්වල මට්ටමකට පත් විය. බාදනය පිළිබඳ දැනට පවත්නා තත්ව අතිතයේ පැවති තත්වයට වඩා දරුණු අතට හැරෙන අතර දැනට නිසි අධ්‍යයන වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක නොවේ. මුල් පියවරක් ලෙස තෝරාගත් කලාපයක වෙරළ බාදනය අධ්‍යයනය කිරීම මෙම (ඉහත සඳහන්) ව්‍යාපෘතියෙන් යෝජිතය. ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය හා වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමග සම්පව කටයුතු කිරීම මින් යෝජිතය. සෑම මාස දෙකකටම වරක් වෙරළේ මිනුම් සිදුකර කාලගුණ-සාගරික පරාමිති රැස් කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් යෝජනා කර ඇත. වෙරළාසන්න තරංග මැනීමට තෝරාගත් ස්ථාන වල යෙදවිය හැකි තරංගමාන මිලදී ගැනීමට යෝජනා කොට ඇත. ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී බාදනය ඇස්තමේන්තු කිරීම, තැන්පතු ගිණුම් ව්‍යාපෘතිය හා සැලසුම් පිළියෙල කිරීම අපේක්ෂිතය.

වාද්දුව කලුතර තිරයේ ඇති බාදනය සිදුවන හා තැන්පතුව සිදුවන ප්‍රධාන වෙරළාසන්න ස්ථාන හඳුනාගන්නා ලදී. වාද්දුව තිරයට වඩා කලුතර තිරයේ පෙදෙස් අඩු බාදනයකට ලක් වේ. කෙසේ වෙතත් මෙම පෙදෙසේ දිගු වෙරළාසන්න වැළි වලනයන් ඝෘතමය වේ.

ව්‍යාප්ති කටයුතු

වසර 2000 සඳහා පහත සඳහන් පුද්ගලයන් අංශය විසින් පුහුණු කරවන ලදී.

දිනේෂ් ආට්ටල මහතා (කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය) විද්‍යාවේදී විශේෂ උපාධිය

වසර 2000 තුළ පහත සඳහන් නිලධාරීන් බිවර හා නාවුක ඉංජිනේරු ආයතනයේ සිසුන්ට දේශනා පවත්වන ලදී.

නම	පාඨමාලාව	විෂය ක්ෂේත්‍රය
ආචාර්ය ටී.කේ.ඩී. තෙන්නකෝන්	පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා	සාගර නීතිය/සාගරික බලශක්තිය
කේ. අරුමුනන්දන්	" "	භෞතික සාගර විද්‍යාව
ඊ.එම්.එස්. විජේරත්න	" "	භෞතික සාගර විද්‍යාව
එච්.ඩී. ජයසිරි	" "	ජීව විද්‍යාත්මක සාගර විද්‍යාව
ජේ.කේ. රාජපක්ෂ	" "	දුරස්ථ සංචානන විද්‍යාව
එස්.යූ.පී. පිනදාස	" "	භූ විද්‍යාත්මක සාගර විද්‍යාව

පරමාර්ථ සාධනය - 88%

සහභාගිවන ලද/සංවිධානය කරන ලද සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළු

විවිධ විද්‍යාත්මක සමුළු සඳහා අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය සක්‍රීයව සහභාගි වන ලදී. ඉන් සමහරක් පහත දැක්වේ.

කේ. අරුමුනන්දන් මහතා - ස්විඩනයේ ගොතන්බර්ග් විශ්ව විද්‍යාලයේ ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන පාඨමාලාවේ කටයුතු

ඊ.එම්.එස්. විජේරත්න මහතා- ස්විඩනයේ ගොතන්බර්ග් විශ්ව විද්‍යාලයේ ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන පාඨමාලාවේ කටයුතු

ආචාර්ය කේ. තෙන්නකෝන් තිරසාර බහුවිධ භාවිතය සඳහා මුන්දල කලපුවේ හා ඕලන්ද ඇල පද්ධතියේ ධාරිතාවය ඉහළ නැංවීම, 2000 ජුනි, හාරා

සාගර විද්‍යාව පිළිබඳ වැඩ මුළුව, විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, ජුනි, ජේරාදෙහිය විශ්ව

විද්‍යාලය

එලදයිතාව ඉහළ නැංවීමේ මෙවලම් පිළිබඳ වැඩ මුළුමනින්ම ප්‍රති, කළමනාකරණය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ආයතනය.

ඉන්දියානු දුරස්ථ සංචානනය පිළිබඳ සමුළුව හා වැඩමුළුව ප්‍රති, බණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව.

පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුව පිළිබඳ පුනුණු පාඨමාලාව ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය 2000 නොවැම්බර්

ජේ.කේ. රාජපක්ෂ දුරස්ථ සංචානනය පිළිබඳ වැඩමුළුව, ජාතික දුරස්ථ සංචානන නියෝජිතායතනය, කයිප්‍රඩාල්, ඉන්දියාව.

තිරසාර බහු භාවිතය සඳහා මුන්දල කලපුව හා ඕලන්ද ඇල පද්ධතියේ ධාරිතාවය වැඩි දියුණු කිරීම පිළිබඳ වැඩ මුළුමනින්ම ප්‍රති, භාරා.

එච්.බී. ජයසිරි මහතා වෙරළාසන්න සාමුද්‍රික ක්‍රියාදාමය (ඉන්දියාව) අධ්‍යයනය හා ආකෘතිකරණය, තිරසාර බහු භාවිතය සඳහා මුන්දල කලපුව හා ඕලන්ද ඇල පද්ධතියේ ධාරිතාවය වැඩි දියුණු කිරීම පිළිබඳ වැඩ මුළුමනින්ම ප්‍රති, භාරා.

ප්‍රියන්ත පිනදස මහතා ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය (මහජනතාව ඇමතිම හා තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රම)

පරමාණුක බලයක්ති අධිකාරිය (තනුකරණ ඉලෙක්ට්‍රොනික උපකරණ වල ප්‍රමිති පාලනය හා ඒවා ක්‍රියාකරවීම.

ඩබ්ලිව්.ඒ.පී. විජේරත්න මහතා පරිගණක වැඩසටහන් පුනුණුව, ආතර් සී.ක්ලාක් මධ්‍යස්ථානය (දත්ත සන්නිවේදනය හා පරිගණක භාල)

විශේෂඥ උපදේශන

දොඩන්දුව ධීවර වරාය සඳහා ගවේෂණය

පරමාර්ථ සාධනය 87%

අවහිරතා

උපකරණ පරිහරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව නොමැති කම අංශය මුහුණපාන ප්‍රධාන බාධකයකි. මෙයට අමතරව සමහර පර්යේෂණාගාර සහ භූ භෞතික උපකරණ නොමැති වීම අංශයේ ප්‍රගතියට බලපා ඇත.

සහභාගි වූ රැස්වීම් : වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

ජාතික හා අන්තර්ජාතික මට්ටමේ විද්‍යාත්මක සංවිධාන වල පහත නම් සඳහන් අංශයේ සාමාජිකයන් විවිධ මට්ටම් සේවය කළහ.

අන්තර්ජාතික සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත හුවමාරුව සඳහා ජාතික සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත මධ්‍යස්ථානයේ (එන්.ටී.ඩී.සී) ජාතික සම්බන්ධීකාරක ලෙස ආචාර්ය කේ තෙන්නකෝන් සේවය කළේය.

කාළගුණික වෙනස්කම් අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානයේ (සී.සී.සී.එස්) තාක්ෂණික උපදේශක කමිටුවේ සාමාජිකයකු ලෙස ඊ.එම්.එස්. විජේරත්න මහතා සේවය කළේය.

ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ, විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ සාගර විද්‍යාව පිළිබඳ විද්‍යාපති උපාධි පාඨමාලාවේ සම්බන්ධීකාරක ලෙස ඊ.එම්.එස්. විජේරත්න මහතා සේවය කළේය.

ප්‍රකාශන

කළපු ආශ්‍රිත ජෛව විද්‍යාව පිළිබඳව පැවති වැඩමුළුවේදී පහත දැක්වෙන පර්යේෂණ පත්‍රිකා ඉදිරිපත් කරන ලද අතර එහි සැසි වාර්තාවේ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා භාර දෙන ලදී.

කේ. අරුලානන්දන් කලපුවල සංසරණය පුත්තලම කලපුව
එච්.බී. ජයසිරි, මුන්දල කලපුවේ ආන්තික තත්වයන් වැලැක්වීම සඳහා පිලියම්

ජේ.කේ. රාජපක්ෂ, මීගමු කලපුවේ විවිධ උදම් සංඛ්‍යාතයන් සඳහා පිරවීමේ විචලතාවය.

නාරා වාර සඟරාවේ පළ කිරීම සඳහා පහත දැක්වෙන පර්යේෂණ පත්‍රිකා භාරදෙන ලදී.

ජයසිරි එච්.බී, රාජපක්ෂ, ජේ.කේ, මුන්දල කලපුවේ ලවණ හා ජල තුලනය: ශ්‍රී ලංකාවේ තදබල ලෙස පිරිහුණු කලපුවකි.

රාජපක්ෂ ජේ.කේ, ජයසිරි, එච්.බී, නිවර්තන කලපුවක සීමිත ජල හුවමාරුව, ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළේ පිහිටි මීගමු කලපුව

අරුලානන්දන් කේ. ලවණතාවය පිළිබඳ මිණුම් හා නව ලවණතා මානයක භාවිතය.

ජාතික ජල ගාස්තුවේ කාර්යාලය

ව්‍යාපෘතිය 1: ජාතික නාවක සිතියම් සැකසීමේ වැඩ සටහන

ව්‍යාපෘතිය 1:1 සයුරි යාත්‍රාව මගින් අක් වෙරළ ආශ්‍රිත දත්ත රැස් කිරීම.

මීගමුවට ඔබ්බෙහි වර්ග කි.මී. 500 ක හා වැලිගම වර්ග කි.මී. 100 ක අක් වෙරළ ප්‍රදේශයක සයුරි සමීක්ෂණ යාත්‍රාව මගින් ජලගාස්තුවේ දත්ත ලබාගැනීම.

ජල ගාස්තුවේ දත්ත පදනම සඳහා ගැඹුරු මිනික දත්ත සැපයීම හා මීගමුව ප්‍රදේශයේ සහ වැලිගම සිට මාතර දක්වා ප්‍රදේශය ආශ්‍රිත නාවක සිතියම් සැකසීමේදී මෙම දත්ත ඇතුළත් කිරීම.

ව්‍යාපෘතිය 1 : 2 තරංගා යාත්‍රාව මගින් වෙරළාසන්න දත්ත රැස් කිරීම.

මීගමු කලපුවද ඇතුළුව වර්ග කි.මී. 200 ක පමණ වෙරළාසන්න ප්‍රදේශයක තරංගා යාත්‍රාව මගින් ජල ගාස්තුවේ දත්ත රැස් කිරීම

මීගමුව සහ වැලිගම සිට මාතර දක්වා ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත මුහුදු සිතියම් සම්පාදනය කිරීම සඳහා ගැඹුරු මිනික දත්ත සැපයීම.

ව්‍යාපෘතිය 1 : 3 වෙරළතිරයේ විස්තරාත්මක සමීක්ෂණය

මීගමු කලපුවේ සහ මීගමුවේ උතුරු ප්‍රදේශයේ සිට කි.මී. 75 දක්වා වෙරළ තිරයේ විස්තරාත්මක සමීක්ෂණය.

මීගමුව හා වැලිගම සිට මාතර දක්වා ප්‍රදේශය ආශ්‍රිත මුහුදු සිතියම් සම්පාදනය කිරීම සඳහා වෙරළ තිරය සම්බන්ධ දත්ත සැපයීම.

ව්‍යාපෘතිය 1 : 4 දත්ත සැකසීම

මීගමුව කලපුව හා අක්වෙරළ ප්‍රදේශයේ වර්ග කි.මී. 800 ක පමණ ප්‍රදේශයකට අදාළ දත්ත සැකසීම හා දත්ත පත් නිපැයීම.

මීගමුව සහ වැලිගම සිට මාතර දක්වා ප්‍රදේශය ආශ්‍රිත මුහුදු සිතියම් සම්පාදනය කිරීම හා සිතියම්කරණ කටයුතු සඳහා දත්ත පත් සැපයීම.

ව්‍යාපෘතිය 1 : 5 නාවුක සිතියම් සම්පාදනය කිරීම, ඒවායේ සිතියම්කරණ කටයුතු හා මුද්‍රණ කටයුතු මිලිපිටික බවට වරාය හා එහි ආශ්‍රිතයන් සහ වැලිගම (වර්ග කි.මී.200) ආවරණය කෙරෙන නාවුක සිතියම සම්පාදනය කිරීම සිතියම්කරණ කටයුතු හා මුද්‍රණය කිරීම.

මිලිපිටික බවට වරාය හා එහි ආශ්‍රිතයන් ආවරණය වන නාවුක සිතියම මුද්‍රණය කිරීම.

සහභාගි වූ/සංවිධානය කල සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළු

පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය රටවල් සහ සාගර නීතිය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියේ 76 වන වගන්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ සමුළුව, ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය. කේප් ටවුන්, දකුණු අප්‍රිකාව.

එක්සත් ජනපදයේ ඩාට්කොම් හා සීමාසහිත මැරයින් ඔවර්සිස් ඒජන්සි (පුද්) සමාගම සමග සහයෝගීත්වයෙන් විද්‍යුත් නාවුක ගමන් සිතියම් (සංවර්ධනය හා භාවිතය) පිළිබඳ වැඩමුළුව

බෙන්තොට සිට අම්බලන්ගොඩ දක්වා ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණය - මිරිපිටිල

ගැස් හළ මාර්ගය පිළිබඳ සමීක්ෂණය

සමුච්චිත පරමාර්ථ සාධනය - 100%

අවහිරතා

අතිතකර කාලගුණික තත්වන් නිසා ජලශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණ සඳහා සුදුසු වූයේ ඉතා කෙටි කාලසීමක් පමණි. ජල ශාස්ත්‍රීය මිනිත්දෝරුවන් ප්‍රමාණවත් නොවීම.

සහභාගි වූ රැස්වීම්

ශ්‍රී ලංකාවේ මහාද්වීපික තටකයේ පිටත මායිම නියම කිරීම පිළිබඳ තාක්ෂණික කමිටුව නියෝජනය කිරීම.

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

ශ්‍රී ලංකා මුහුදු ආශ්‍රිත පොකිරිස්සන් දැක්වෙන පෝස්ටරය සැකසීම (නාරා)
ලාංකික බවරයන්ට (අරාබියානු මුහුදට ශ්‍රී) ළඟා වීම පිණිස යෝජිත මුහුදු ද්වාර මාර්ගය දැක්වෙන මුහුදු සිතියම සැකසීම
මහාද්වීපික තටකයේ පිටත සීමාව නියම කිරීම සඳහා භාවිතා වන අවසාදිත තට්ටුවේ ඝනතම දැක්වෙන සිතියම සැකසීම

ප්‍රකාශන

මිලිපිටික බවට වරාය හා එහි ආශ්‍රිතයන් දැක්වෙන නාවුක සිතියම.

සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ අංශය

වැඩසටහන 1 : ධීවර කර්මාන්තය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ

ව්‍යාපෘතිය 1 : 1 ශ්‍රී ලංකාවේ මසුන් අලෙවිකිරීමේ ලා ධීවර සමූහකාර සමිති වල හමිකාව

1950 හා 60 ගණන්වල මසුන් අලෙවි කිරීම හා බෙදහැරීම සම්පූර්ණයෙන්ම පෞද්ගලික අංශය විසින් සිදුකරන ලදී. මෙම ඒකාධිකාරය බිඳීම සඳහා 1964 වසරේදී ලංකා ධීවර සංස්ථාව පිහිටුවන ලදී. සාමාන්‍ය වෙළඳපල තත්වයන් පවතින අවස්ථාවන්හිදී මසුන් අලෙවිකිරීම හා වෙළඳපලේ මාළු මිල තීරණය කිරීම කෙරෙහි ලංකා ධීවර සංස්ථාවේ මැදිහත්වීම සාර්ථක නොවීය. වර්තමානයේ එයින් සිදු කෙරෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ මත්ස්‍ය අලෙවියෙන් 1.5% ක කොටසක් පමණි. ලංකා ධීවර සංස්ථාවේ හමිකාව, අවහිරතා සහ එහි පරමාර්ථ සාධනය කරගැනීම සඳහා සිදු කල හැකි වැඩි දියුණු කිරීම් පරීක්ෂා කිරීමට මෙම අධ්‍යයනය සිදු කෙරිණි.

රටේ කලාප වලට මසුන් බෙදහැරීම සඳහා දැනට පවත්නා ක්‍රමය ප්‍රමාණවත් නොවන අතර ඒ නිසා අලෙවිය සඳහා කෙරෙන මසුන් සැපයීම ප්‍රමාණවත් මට්ටමක නොපවතී.

වර්තමාන වෙළඳපල තත්වය හා කර්මාන්තයේ තරඟකාරිත්වය සලකන විට ලංකා ධීවර සංස්ථාව මගින් සිදු කෙරෙන මසුන් මිලට ගැනෙන මිල තීරණය කිරීම යෝග්‍ය නැත.

බොහෝ කලාප වල ප්‍රමාණවත් පහසුකම් නොමැති අතර පරිපාලනය සඳහා ප්‍රමාණවත් අවකාශයක් ද නැත.

බොහෝ කලාප වල ප්‍රමාණවත් තරම් සිල්ලර මත්ස්‍ය අලෙවිසැල් හා පුහුණු අලෙවි සහායකයන් නැත.

අලෙවි කරණය සඳහා ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාමාර්ග නොමැති නිසා බොහෝ කලාපවල අලාභයක් සහිතව මෙම කටයුතු සිදු කෙරේ.

පරමාර්ථසාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 1: 2 රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි උඩවලවේ ජලාශයේ ගොඩනර ධීවර ප්‍රජාව සම්බන්ධ සමාජ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනය.

උඩවලවේ ජලාශයේ ලියාපදිංචි ධීවරයින් 208 ක ගෙන් 62 දෙනෙකු සතුව යාන්ත්‍රිකරණය නොකරන ලද බෝට්ටු ඇති අතර වන්දිකා වැව ජලාශයේ ලියාපදිංචි ධීවරයන් 62 දෙනෙකුගෙන්

ධීවරයින් 12 දෙනෙකු සතුව නිර්මාණාත්මක බෝට්ටු ඇත. බෝට්ටුවල නිමිකම ඇති ධීවරයින් පුර්ණ කාලීනව ධීවරයන් වශයෙන් කටයුතු කරන අතර සෙසු කොටස ඔවුන්ගේ අමතර ජීවිකා වෘත්තිය ලෙස ගොවිතැන්, කුලී වැඩ කිරීම හා වෙනත් සුලු රැකියා කිරීම සිදු කරයි.

පෙබරවාරි සිට ඔක්තෝම්බර් දක්වා මාස වලදී ප්‍රධාන මිටිදිය මත්ස්‍ය අස්වැන්න තිලාපියා ගෙන් සමන්විත වූ අතර එම ප්‍රමාණය උඩවලවේ ජලාශයේ 60% ක්ද වන්දිකා වැව ජලාශයේ 41% ක්ද විශ.දෙවන ඉහළම දයකත්වය පිලිවෙලින් කැටිලා හා රෝහු යන මත්ස්‍ය වර්ග වලින් ලැබිණි.

උඩවලවේ ජලාශයේ ධීවරයන් 52 දෙනෙකු නියැදි ලෙස ගත් අතර ප්‍රධාන ජීවිකා වෘත්තිය ලෙස ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලෙන ධීවරයන් ප්‍රමාණය 21% බව අනාවරණය විය. වන්දිකා වැව ජලාශයේ ධීවරයන් 16 දෙනෙකුගෙන් 13%ක් ප්‍රධාන ජීවනෝපාය ලෙස ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලිණි.

උඩවලවේ ජලාශය ආශ්‍රිත ධීවරයන්ගේ නිවාස වලින් 67%ක්ද වන්දිකා වැව ජලාශය ආශ්‍රිත නිවාස වලින් 69%ක්ද දුගී තත්වයේ විය. සෙසු පවුල් වලට තරමක් හොඳ තත්වයේ නිවාස පහසුකම් තිබිණි.

මෙම පවුල් වල අධ්‍යාපන මට්ටම සාමාන්‍යයෙන් ඉහල අගයක විය. උඩවලවේ ජලාශය ආශ්‍රිත ධීවර පවුල් 52 ක ජනගහණයෙන් 59% ක් ප්‍රාථමික මට්ටම දක්වා අධ්‍යාපනය ලබා තිබූ අතර වන්දිකා වැව ජලාශයේ එම ප්‍රමාණය 54% විය.

වෙළඳුම් කිරීමේ රටා, මිනුම් ක්‍රම, මාළු වෙළෙඳුන් සංඛ්‍යාව හා මසුන් ප්‍රවාහනය කිරීමේ ක්‍රම ආදිය උඩවලවේ ජලාශයට වඩා වන්දිකා වැව ජලාශයේ වෙනස් වේ.

උඩවලවේ ප්‍රදේශයට මසුන් මිලදී ගැනීම සඳහා පිටස්තර මත්ස්‍ය වෙළෙඳුන් රාශියක් පැමිණෙන අතර දිනපතා මත්ස්‍ය තොටුපල තුළ වෙත පිටස්තර මාළු වෙළෙඳුන් 90 කට වැඩි දෙනෙකු පැමිණේ. වන්දිකා වැව ප්‍රදේශයට පිටස්තර වෙළෙඳුන් පැමිණෙන්නේ නැත.

පරමාර්ථ සාධනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 1 : 3 දියවර ගම්මාන වැඩසටහනේ වරප්‍රසාද ලාභීන් ගේ සමාජ ආර්ථික මට්ටම

දියවර ගම්මාන වැඩසටහන පිළිබඳ මෙම සමාජ ආර්ථික අධ්‍යයනය, එම වැඩසටහන යටතේ වරප්‍රසාද ලාභීන්ගේ සමාජ ආර්ථික ප්‍රගතිය පිළිබඳව තක්සේරු කිරීම සහ ඔවුන්ගේ ජීවන මට්ටම ඉහළ නැංවීමෙහි ලා වන සමස්ත කාර්යක්ෂමතාවය ඇගයීම සඳහා දියත් කෙරිණි.

1999 දෙසැම්බර් 31 වන විට, ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් දිස්ත්‍රික්ක 19 ක දියවර ගම්මාන 60 ක් ගොඩ නැංවීමට ආරම්භ කර තිබිණි. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක 9කින් දියවර

ගම්මාන ඵකෝලහක් තෝරා ගැනිනි. අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන කොටසක් පහත දැක්වේ.

මෙම වැඩසටහන යටතේ පහසුකම් ලත් මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 42% ක් ධීවර පවුල් විය. සෙසු කොටස ගොවියන් හා කම්කරුවන් යනාදීන් විය.

අධ්‍යයනයට ලක් වූ මුළු ධීවර පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 82%ක් පූර්ණ කාලීන ධීවරයින් හෝ ධීවර කර්මාන්තය ආශ්‍රිත කටයුතු වල නියැලෙන්නන් විය.

වරප්‍රසාද ලාභීන්ගේ පවුල්වල සාමාන්‍ය මාසික ආදායම රු. 4,688 විය. එනමුත් ධීවර පවුලක සාමාන්‍ය මාසික ආදායම රු. 4,577.00 විය.

දියවර ගම්මානයට පැමිණීමට පෙර තමන්ට හිමිකමක් ඇති නිවෙසක් සහිතව සිටි කොටස 42%කි. කෙසේ වෙතත් තමන්ගේම නිවසක හිමිකම තිබුණේ ධීවර පවුල්වලින් 25% කට පමණි. එසේම බොහෝ වරප්‍රසාද ලාභීන් මුලින් සිටි නිවාස තාවකාලිකව ගොඩ නැගූ ඒවා විය.

නිවාස ගොඩනැගීම සඳහා 98% පමණ ප්‍රමාණයකට රු. 50,000 ක මුළු මුදලක් ලැබී තිබිනි. මෙම මුදලින් 100% ක්ම පාහේ නිවාස ගොඩනැගීම සඳහා සම්පූර්ණයෙන්ම භාවිතයට ගෙන තිබිණි.

මෙම වැඩ සටහන යටතේ වරප්‍රසාදලාභීන්ගෙන් 84% කට වැඩි ප්‍රමාණයකට නිවාස තැනීම සඳහා ඉඩම් ලබා දී ඇත. සෙසු පවුල්වලට තමන් සතු ඉඩම් තිබිණි. ලබාදෙන ලද භූමි වල වර්ග ප්‍රමාණය පර්චස් 10 සිට පර්චස් 40 දක්වා වූ අතර එය දියවර ගම්මානයට ලබාගත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය හා දියවර ගම්මානයේ වරප්‍රසාද ලාභීන්ගේ සංඛ්‍යාව මත රඳා පවති.

ලබාදුන් මුදල් ප්‍රමාණයට අමතරව සිය නිවාස ගොඩනැගීම සඳහා අමතර මුදලක් වැය කිරීම පවුල්වලින් 88% විසින් සිදු කර තිබිණි. පවුල් කිහිපයක් (5%) නිවාස ගොඩ නැංවීම සඳහා රු. 200,000.00 ට අධික මුදලක් වැය කර තිබිණි.

මෙම වැඩ සටහන යටතේ වරප්‍රසාදලාභීන්ගේ සමාජ ආර්ථික තත්වය හා ජීවන මට්ටම සතුටු දායක මට්ටමකට ඉහළ නැංවී තිබිණි. දියවර ගම්මාන වැඩසටහන නිසා සිය සමාජ ආර්ථික තත්වය වැඩි දියුණු වූ බව සියලුම වරප්‍රසාද ලාභීහු පාහේ විශ්වාස කරති.

පරමාර්ථකාමනය - 90%

ව්‍යාපෘතිය 1 : 4 වෙරළ පාදක පහසුකම් ඉහළ නැංවීම හා ධීවර කටයුතු වල ඵලදායිතාවය හා කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි දියුණු කිරීම.

පුත්තලම සිට තංගල්ල දක්වා දිස්ත්‍රික් ධීවර ව්‍යාප්ති කාර්යාල බල ප්‍රදේශ අටක ධීවර වරාය, යාත්‍රා, නැංගුරම් පොළවල් හා වෙරළබඩ මත්ස්‍ය තොටුපල වලට අදාළව වෙරළ පාදක පහසුකම් සම්බන්ධ වර්තමානයේ පවත්නා තත්වය ඇගයීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය දියත් කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ධීවර වරාය 11ක්, යාත්‍රා නැංගුරම් පොළ 16 ක් හා වෙරළබඩ මත්ස්‍ය තොටුපල 319ක් ඇතුළු මසුන් ගොඩබැමේ මධ්‍යස්ථාන 346 ක් විය.

නිරීක්ෂණය මගින් සහ අදාළ අංශ සමග සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ප්‍රශ්නාවලි ඉදිරිපත් කිරීම මගින් දත්ත රැස් කරන ලදී. ධීවර කටයුතු, මසුන් අලෙවිය හා පරිහරණය සම්බන්ධ පහසුකම් පිළිබඳව දත්ත රැස් කරන ලදී.

පුත්තලමේ සිට කිරින්ද දක්වා වෙරළ පාදක පහසුකම් වල ව්‍යාප්තිය විශාල අසමානතා පෙන්වයි. ධීවර කටයුතු, අලෙවි කිරීම හා පරිහරණය සඳහා අවශ්‍ය වෙරළ පාදක පහසුකම් කොළඹ සිට පුත්තලම දක්වා බොහෝ මසුන් ගොඩබැමේ මධ්‍යස්ථාන වල අඩු මට්ටමක පවතී. මෙම තත්වයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙම ප්‍රදේශයේ ධීවරයන් බොහෝ දෙනෙකු වෙරළබඩ ධීවර කර්මාන්තයේ යෙදෙන්නට නැඹුරු වී ඇත. මෙය වෙරළාසන්න සම්පත් කෙරේ වැඩි පිඩනයක් එල්ල වන්නට හේතු වී ඇත.

ධීවර වරායයන් ඇතුළු බොහෝ මසුන් ගොඩබැමේ මධ්‍යස්ථාන වල ඉන්ධන, ජල හා අයිස් සැපයුම, එන්ජින් යන්ත්‍ර නඩත්තු හා අළුත් වැඩියා කිරීමේ සේවා, සහ එම මධ්‍යස්ථානවලට ආසන්නයෙන් එන්ජින් අමතර කොටස් හා ධීවර ආම්පන්න ලබාගැනීමේ පහසුව අඩු හෝ නොමැති හෝ විය. මෙම පහසුකම්, ඒවා ක්‍රියාත්මක වීම පිළිබඳ නිසි අධ්‍යයන සැලසුමක් සහිතව, සැපයීම සඳහා පුද්ගලික අංශය උනන්දු කරවිය යුතුය. ධීවරයාගේ අවශ්‍යතා සපයන අතරම නව රැකියා අවස්ථා උදාකිරීමට මින් හැකිවනු ඇත. බොහෝ යාත්‍රා නැංගුරම්පොළවල හා වෙරළබඩ මසුන් ගොඩබැමේ මධ්‍යස්ථානවල පවත්නා පහසුකම් කිසිදු බල අධිකාරියක් මගින් නඩත්තු කිරීමකට හෝ පාලනය කිරීමකට බදුන් නොවේ. මෙම ස්වභාවය නිසා තත්වය තව දුරටත් පිරිහෙයි. එමනිසා ලංකා ධීවර වරාය නීතිගත සංස්ථාව වැනි ආයතනයක් යටතේ සියලු ගොඩබැමේ මධ්‍යස්ථාන අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. මසුන් ගොඩබැමේ මධ්‍යස්ථාන වඩාත් හොඳින් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා මෙම වැඩසටහන් යටතේ සියළු සේවා සැපයුම් කරුවන් ලියාපදිංචි කල යුතුය.

පරාමාර්ථ සාධනය - 85%

අවහිරතා

කලාපීය කටයුතු ආශ්‍රිත තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා සකස් කෙරුණු ප්‍රශ්නාවලිය රැස්කර ගැනීමට ප්‍රමාද විය.

ප්‍රකාශන

අවසන් වාර්තාව සම්පූර්ණ කරන ලදී. රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි උඩවලවේ ජලාශය ආශ්‍රිත ගොඩනර ධීවර ප්‍රජාවක් සම්බන්ධ සමාජ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනය

පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය

වැඩසටහන 1 : ආහාර සුරක්ෂිතභාවය හා නිෂ්පාදනවල ප්‍රමිතිය තහවුරු කිරීම සඳහා ධීවර හා ජලජීවී වගා අංශවල නිෂ්පාදන සඳහා උපද්‍රව විශ්ලේෂක තිරණාත්මක පාලක ලක්ෂ්‍ය (එච්.ඒ.සී.සී.පී) ක්‍රියාවට නැංවීම.

අපනයනය කරනු ලබන මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයෙන් 65% පමණ සමන්විත වන ඉස්සන් ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය කෙරෙන ප්‍රධාන ධීවර නිෂ්පාදනයකි. පසුගිය වසර කිහිපය තිස්සේ ඉස්සන් කර්මාන්තයෙන් ලත් ආදායම ස්ථායී වැඩිවීමක් පෙන්වා ඇත. රෝගාබාධ හා අයෝග්‍ය පරිහරණ ක්‍රම ඇතුළු ප්‍රමිතියට සම්බන්ධ පසු අස්වනු හානි නිසා වාර්ෂිකව රුපියල් මිලියන 300 ක පමණ අලාභයක් වාර්තා වී ඇත. ආනයනකරුවන් විසින් ලබාගත් අධිගිතනය කල ආහාර තොග වල ව්‍යාධිජනක බැක්ටීරියා (*Vibrio cholerae*, *Vibrio paraheamolyticus*, *Salmonella*) ඔවුන් විසින් සොයාගෙන ඇත. මෙය කර්මාන්තය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපාන අතර කර්මාන්තයේ සුරක්ෂිත භාවය සඳහා පරිසරයේ හා නිෂ්පාදනවල සිටිය හැකි ව්‍යාධි ජනක ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් පිළිබඳව අවබෝධ අධ්‍යයනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් ඇත.

ව්‍යාධිජනක බැක්ටීරියා වල ප්‍රභව සොයා බැලීම සඳහා නියැදි ගැනීම සිදු කරන ලදී. පහත බැක්ටීරියා වර්ග සඳහා වයඹ පළාතේ ඉස්සන් වගාවට ජලය සැපයෙන ප්‍රධාන ජල ප්‍රභව (ජල නියැදි), ඉස්සන් ගොවිපල (ජලය, අවසාදිත, ඉස්සන් හා ඉස්සන්ගේ ආහාර යනාදියේ නියැදි) අධ්‍යයනය කරන ලදී.

Vibrio parahaemolyticus, *Vibrio cholerae*, *Samonella* විශේෂ, කොලිෆෝර්මී, මළ කෝලිෆෝර්මී, *E. coli* සහ සුක්රෝස් සිනි පැසවීම සිදු කරන හා නොකරන *Vibrio* වර්ග සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද සියලු නියැදි වල *Vibrio Cholerae* හා *Salmonella* විශේෂ නොමැති බව සොයා ගැනුණි.

ක්ෂුද්‍රජීවී ගනාවාස තැනුම් ඒකක 10^2-10^3 අතර පරාසය තුළ සුක්රෝස් සිනි පැසවීම සිදු කරන *Vibrio* වර්ග හා සුක්රෝස් පැසවීම සිදු නොකරන *Vibrio* වර්ග පවතින බව සොයා ගැනිණි. ගොවිපල සඳහා භාවිතා වන ජල ප්‍රභව කෝලිෆෝර්මී (1800/මි.ලී.100), මළ කෝලිෆෝර්මී (900/මිලි 100) හා *E.Coli* (900/මිලි 100) වලින් දැඩි සේ ආසාදනය වී තිබිණි. ඉස්සන් තුළ හා පොකුණු වල අවසාදිත තට්ටුවේ කෝලිෆෝර්මී අඩු මට්ටමකින් පවතින බව සොයා ගැනිණි.

වැඩසටහන 2 : තත්ව පාලක පර්යේෂණාගාරයට බලය ලත් තත්වය ලබා ගැනීම.

මසුන් හා ධීවර නිෂ්පාදන අපනයනය සඳහා පැහවු හව හිතීරිති තිබේ. බලයලත් පර්යේෂණාගාරයක් විසින් අපනයනය පිණිස සකසනු ලබන නිෂ්පාදන තෝරාගත් ප්‍රමිති පරාමිති සඳහා පරීක්ෂා කල යුතුය.

ප්‍රමිති පරාමිති නිර්ණය සඳහා පර්යේෂණාගාර විශ්ලේෂණ පරීක්ෂණ සිදු කිරීම සඳහා නාරා ආයතනයේ

ප්‍රමිති පාලක පර්යේෂණාගාරය හා රසායන විද්‍යා පර්යේෂණාගාරය, ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් හදුන්වා දී ඇත. කර්මාන්තයේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා මෙම පර්යේෂණාගාර වල පහසුකම් හා කාර්ය සාධන මට්ටම ඉහළ නැංවිය යුතුව ඇත.

තත්ව පාලක පර්යේෂණාගාරය පුළුල් කිරීම, ප්‍රමිති ක්‍රියාමාර්ග සැකසී මහා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මූලික පියවර ගැනීම, යුරෝපීය සංගමයේ පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම සඳහා පර්යේෂණාගාර සැකසීම සහ උපකරණ මිලදී ගැනීම සිදු කරන ලදී. අයි.එස්.ඕ 17025 ප්‍රමිතියට අනුකූලව ප්‍රමිති අත්පොත අළුත් කරන ලදී.

වැඩසටහන 3 : ධීවර හා ජලජීවී වගා අංශයන්හි නිෂ්පාදන වල පසු අස්වනු හානි හා ඒ සඳහා කළහැකි පිලියම් පිළිබඳ ගවේෂණය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය අඩන්ඩව සිදුවන්නක් වන අතර මෙහි අරමුණ වන්නේ ධීවර නිෂ්පාදන වල ප්‍රමිතිය, ඛනු දීන යාත්‍රා වලින් ගෙනෙනු ලබන මසුන්ගේ පසු අස්වනු හානිය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර කර්මාන්තයේදී යොදා ගනු ලබන ජලයේ හා අයිස්වල ප්‍රමිතිය ගවේෂණය කිරීම සහ ප්‍රමිතිය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පිළියම්කාරක විසඳුම් යෝජනා කිරීමය.

1998 වසරේදී මුළු අක් වෙරළ ධීවර නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 73240 ක් විය. ප්‍රධාන ධීවර කර්මාන්තයක් බවට ධුනා මසුන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය පත්වී ඇත. මෑත ඉතිහාසයේදී ධුනා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ක්‍රමිකව ඉහළ නැංවී ඇත. අක් වෙරළ ධීවර අංශයේ කෙළවල්ලා (*T.albacares*), ඇස්ගෙඩි කෙළවල්ලා (*T.obes*) හා බලයා (*T.pelamis*) නිෂ්පාදනය 1998 දී මෙට්‍රික් ටොන් 40,000 පමණ විය. 1999 දී රුපියල් මිලියන 178.86 ලෙස ඇගයුණ මෙට්‍රික් ටොන් 1390.98 ක නිෂ්පාදනයක් ඇති ධුනා විශේෂ, අපනයනය කෙරෙන ආහාරමය මසුන් අතර අපනයනය ඉහළම ස්ථානයේ තිබෙන තනි අපනයන නිෂ්පාදනය බවට පත්ව ඇත.

ජාතික හා අන්තර්ජාතික මත්ස්‍ය වෙළඳාමේදී මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන වල ප්‍රමිතිය ඉතා වැදගත් වෙමින් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ ඛනු දීන යාත්‍රා වල මසුන් පරිහරණය කිරීමේ හා මසුන්ගේ ප්‍රමිතිය සම්බන්ධ තොරතුරු නොමැත. ඉහළ ප්‍රමිතියෙන් යුත් මසුන් නිෂ්පාදනය කිරීමේදී ඒ සඳහා භාවිතා වන ජලයේ හා අයිස්වල ප්‍රමිතිය වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු කරයි. ධීවර අංශයේ ඵලදායිතාවය දියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රමෝපායයන් සම්පාදනය කිරීමේදී හා ඒවා වර්ධනය කිරීමේදී මෙවන් තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත් වේ.

කරවල යනු ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රජාව සඳහා පවතින ප්‍රධාන ප්‍රෝටීන ප්‍රභව වලින් එකකි. 1998 දී දේශීය කරවල නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 15,000 ක් පමණ විය. ශ්‍රී ලංකාවේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන වලින් 75% පමණ කරවල ලෙසින් පරිභෝජනයට ගැනේ. 1998 වසරේදී කරවල මෙට්‍රික් ටොන් 64,000 ක් පරිභෝජනයට ගෙන ඇත.

වැඩසටහන 4 : ධීවර, ජලජීවී වගා හා ජලජ පැලෑටි සම්පත් වලින් නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

වගාව පදනම් කරගත් වර්තමාන ගොඩනර ඇල්ලුම් ධීවර කර්මාන්තයේ වර්තමාන නිෂ්පාදනය හුදු රුපු අනාගතයේදී මෙට්‍රික් ටොන් 60,000 දක්වා වැඩිවෙතැයි අපේක්ෂිතය. තිලාපියා හදුන්වාදීමත් සමග ගොඩනර මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිවී ඇති අතර, එයින් එය වාණිජ ධීවර කර්මාන්තයක් බවට පත්ව ඇත. වර්තමානයේදී ගොඩනර ජලාශ වලින් ලැබෙන මුළු මත්ස්‍ය ගොඩබැඳී ප්‍රමාණයෙන් 90% ක් තිලාපියා මසුන්ගෙන් සමන්විත වෙයි. තිලාපියා කිලෝවක ගැනුම් මිල තවමත් රු.30-40 පරාසයේ පවතී. මෙම මත්ස්‍ය සම්පත් යොදා වැඩි දියුණු කළ නව නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා ඒවාට අගය අනුයුක්ත කිරීම පාරිභෝගික ඉල්ලුම වැඩි කිරීමටත් ධීවර ප්‍රජාවේ සමාජ ආර්ථික තත්වය වැඩි දියුණු කිරීමටත් හේතුවනු ඇත. ගොඩනර ජලාශ වලින් නෙලා ගැනෙන තිලාපියා විශේෂ (*Oreochromis spp*) යොදා සුරීම් සැකසීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ පරමාර්ථය විය.

වැඩසටහන 5 : ජලජ ආහාර සැකසුම්හල් වල අපවහන ධාරා කළමනාකරනය කිරීම.

ඉස්සන් මෙට්‍රික් ටොන් 5000 ක්, සහ ධීවර හා ධීවර නිෂ්පාදන මෙට්‍රික් ටොන් 8000ක් සැකසුමට ලක් කෙරෙන සැකසුම්හල් 15ක් පමණ තිබේ. මෙම සැකසුම් හල් වලින් පිට කෙරෙන අපවහනයන්හි ප්‍රමාණය හා ප්‍රමිතිය පිළිබඳ යෙදෙන අවධානය වැඩි වෙමින් පවතී. නියම කොට ඇති ප්‍රමිති උපදෙස් ඇතත් තවමත් නිදහස් කෙරෙන අපවහනයන් ප්‍රමිති මට්ටම් වලට අනුකූල නැත. වත්තල, ගම්පහ, ජාඇල, මීගමුව හා හලාවත යන පෙදෙස්වල පිහිටි කර්මාන්තශාලා 9 කින් නියැදි රැස් කරගන්නා ලදී.

මෙම කර්මාන්තශාලා නවයෙන්, හතරක් ටුනා මසුන් සැකසුම සිදු කරන අතර, තවත් හතරක් ඉස්සන් ද අනෙක කකුළුවන්ද සැකසුම සිදු කරයි. ඉස්සන් සැකසුම් හල් වල සැකසුම් ක්‍රියාදාමයේ පෙළගැස්ම සාමාන්‍යයෙන් සමානය. 'ස්කයි වේ ෆ්‍රීස්' නම් කම්හලේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාදාමයේ පෙළගැස්ම ටුනා මසුන් සැකසුම සිදු කරන අනෙකුත් කම්හල් තුනට වඩා වෙනස්ය.

පිට කෙරෙන අපවහනයේ ප්‍රමාණය කම්හලින් කම්හලට වෙනස් වේ. ටුනා මසුන් සැකසුම සිදු කරන කම්හල් වලින් "ටොපික් ෆ්‍ර ෆ්‍රේසින්" නම් සමාගම (ලිටර් 6040/මෙ.ටො) ඉහළම අපවහන ප්‍රමාණයක් නිකුත් කරන අතර (ටුනා මසුන් මෙ.ටො 1ක් සැකසීම සඳහා) "ජේ.සී.ෆ්‍රීස්" සමාගම (ලිටර් 2000/මෙ.ටො) අඩුම ප්‍රමාණය නිකුත් කරයි. අවම අපවහන ප්‍රමාණය ලිටර් 250/මෙ.ටො. ස්කයි වේ ෆ්‍රීස් විසින් නිකුත් කෙරුණු අතර මෙය නිෂ්පාදන ක්‍රියාදාමයේ පෙළගැස්මේ වෙනස නිසා විය හැකිය. ඉස්සන් සැකසුම සිදු කරන කම්හල් අතරින් ඉහළම අපවහන ප්‍රමාණය සිලෝන් ෆ්‍රීස් (ලිටර් 4335/මෙ.ටො) වෙතින් වාර්තා වූ අතර ඇක්වා ගාඩ්න්ස් සමාගමින් (ලිටර් 2000/මෙ.ටො) අවම ප්‍රමාණය වාර්තා විය.

පී.එච්. අගය, මුළු අවශේෂිත ක්ලෝරීන් ප්‍රමාණය, මුළු භාෂ්මිකතාවය, මුළු සල්ෆයිඩ් හා ද්‍රාව්‍ය සල්ෆයිඩ්,

පෞර්වික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම, මුළු අවලම්බිත ඝන ද්‍රව්‍ය ඇමෝනියා නයිට්‍රජන්, නයිට්‍රේට්‍රිය නයිට්‍රජන්, නයිට්‍රයිට්‍රිය නයිට්‍රජන්, මුළු පොස්ෆරස් ප්‍රමාණය, ක්ලෝරයිඩ් හා රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම යනාදිය සඳහා අපවහන නියැදි විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු කෙරෙමින් පවතී.

වැඩසටහන 6 : ඉස්සන් මව් ගහණ සඳහා දියතැකි විකල්ප ආහාර සම්පත් සහ මත්ස්‍ය මව් ගහණ සඳහා වූ සංයෝජිත ආහාර ඇගයීම.

වගා කර්මාන්තයේදී ඛනුලව යොදාගනු ලබන ස්වාභාවික ආහාර වල අගය ඇගයීමට හා මව් පිය ගහණයේ කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීමට යොදා ගත හැකි අනෙකුත් විභවීය ස්වාභාවික ආහාර හඳුනාගැනීමට මෙම පර්යේෂණ වැඩසටහන දියත් කරන ලදී.

ඛනුලව භාවිතා වන ස්වාභාවික ආහාර අතරින් බෙල්ලන් විශේෂ, පොලිකිටා පණුවන්, දැල්ලන්, මුහුදු කකුළුවන්, කකුළු බිජු හා හරක් අක්මා වල නියැදි, තෙතමනය, ප්‍රෝටීන්, අළු, මුළු ලිපිඩ් ප්‍රමාණය, හා මේද අම්ල සංයුතිය සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මීට අමතරව මීගමුව කලපුවෙන් ලබාගත් ලේ මට්ටි විශේෂ හා කල්පිටිය කලපුවෙන් ලබාගත් මට්ටි විශේෂ විභවීය ස්වාභාවික ආහාර ලෙස ඉහත පරාමිති සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

ඉහලම තෙතමන ප්‍රතිශතය (90%) පොලිකිටා පණුවන් සතුවන බව සොයාගැනුණු ආහාර අඩුම තෙතමන ප්‍රතිශතය (69.85%) කකුළු බිජු වලින් වාර්තා විය. ඉහළම අළු ප්‍රමාණය (2.66%) මට්ටි සතු වූ අතර හරක් අක්මාවේ අඩුම ප්‍රමාණය (1.47%) තිබිණි.

හරක් අක්මාවේ ඉහළම ප්‍රෝටීන් ප්‍රතිශතය (22.27%) තිබූ අතර අනතුරුවෙන් කකුළුවන්ගේ හා කකුළු බිජු වල වැඩි ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණයක් (19%) තිබෙන බව පෙනිණි. පොලිකිටා පණුවන් තුළ අඩුම ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණය (6.12%) තිබිණි. අනෙක් ද්විකපාටක විශේෂ දෙකට (10%) වඩා බෙල්ලන් විශේෂ වල සාපේක්ෂව අඩු ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණයක් (6.5%) තිබිණි.

විවිධ ස්වාභාවික ආහාර වර්ග වල මුළු ලිපිඩ් ප්‍රමාණය 1.00-3.40% අතර පරාසය තුළ වෙනස් විය. හරක් අක්මාවේ ඉහළම (3.4%) අගය තිබූ අතර මට්ටි විශේෂ වලින් පහළම අගය (1.07%) වාර්තා විය.

ස්වාභාවික ආහාර වල මේද අම්ල සංයුතිය, සංතෘප්ත මේද අම්ල (එස්.එල්.ඒ) 36-56%, ඒකඅසංතෘප්ත මේද අම්ල (එම්.යු.එල්.ඒ) 7-26%, සහ ඛනු අසංතෘප්ත මේද අම්ල (පී.යු.එල්.ඒ) 28.41%, න් සමන්විත විය. මේද අම්ල 28ක් පමණ තිබෙන බව සොයාගැනුණු අතර වාර්තා වූ ප්‍රධාන මේද අම්ල වර්ග වූයේ පාමිටික්, ස්ටියරික්, ඔලෙයික්, අරකිඩොනික්ය. මව් ගහණ සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වූ ඕමේගා 3(n-3) ඛනු අසංතෘප්ත මේද අම්ලය බෙල්ලන් හා දැල්ලන් තුළ ඉහලම ප්‍රතිශතයෙන් (30% පමණ) ඇති බව වාර්තා

විය. ලේ බෙල්ලන් විශේෂවල, පොලිකිටා පණුවන් තුල හා කකුළුවන්ගේ හා කකුළු බීජ වල ඔමේගා - 3 බහු අසංතෘප්ත මේද අම්ලය 26% පමණ ප්‍රමාණයක් තිබූ අතර අඩුම ප්‍රමාණය හරක් අක්මාවේ (17%) ඇති බව වාර්තා විය. ඉහලම දිගු දෑම බහු අසංතෘප්ත මේද අම්ල ප්‍රමාණය දැල්ලන් තුල (38.0%) තිබූ අතර අනතුරුව කකුළුවන්, බෙල්ලන් විශේෂ (33%) වල හා පොලිකිටා පණුවන් තුල (31.32%) ඉහළ ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණ විය. මට්ටි විශේෂ දෙකක වූ ඒ අසංතෘප්ත මේද අම්ල හා බහු අසංතෘප්ත මේද අම්ල ප්‍රමාණ සංසන්දනාත්මකව බැලූ කල සමාන ලෙස වාර්තා විය. පොලිකිටා පණුවන් ගෙන් ඉහල අයකෝසාපෙන්ටනොයික් අම්ල ප්‍රමාණයක් (ඊ.පී.ඒ) (6%) වාර්තා වුවද ඔවුන් සතු වූයේ ඉස්සන් සඳහා ඉතා වැදගත් වන ඩී.එච්.ඒ. අම්ලය අවම ප්‍රමාණයකි. කෙසේ වෙතත් අනෙක් ස්වභාවික ආහාරවල තිබූ ඊ.පී.ඒ. අම්ල ප්‍රමාණය 1% ට අඩු වුවද ඒවායේ ඩී.එච්.ඒ. (2-19%) සැලකිය යුතු මට්ටමින් තිබිණි.

හරක් අක්මා හැරෙන්නට, ශ්‍රී ලංකාවේ බීජ රැකුම්හල් කර්මාන්තයේදී යොදා ගන්නා අනෙකුත් ස්වභාවික ආහාර විශේෂයෙන් දැල්ලන් හා බෙල්ලන් විශේෂ මව් ඉස්සන් සඳහා වඩාත් හොඳ පෝෂණ අගයයන් ප්‍රදර්ශනය කරයි. මව් ගහණයේ පෝෂණ අවශ්‍යතා සැපිරීමට මට්ටි විශේෂයෙන්ම ලේ මට්ටි විශේෂ යොදා ගැනීමේ විභවය ප්‍රතිඵල මගින් හිදර්ශනය වේ.

වැඩසටහන 7: ඉස්සන් ආශ්‍රිත අපතේ යන ද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝජ්‍ය කිරීම සහ නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය (සමාජ ආර්ථික අංශය සමග)

පසුගිය දශකය තුල ඉස්සන් අපනයනය ඉහළ නැංවූ අතර 1991 දී මෙ.ටො 6276 ක් වූ එම ප්‍රමාණය 1998 දී මෙ.ටො. 8641 දක්වා ඉහළ නැංවී ඇත. පුත්තලම, මීගමුව, හලාවත හා ගාල්ල යන ප්‍රදේශ වලින් ඉහළටම ඉස්සන් ගොඩබැමේ ප්‍රමාණයක් වාර්තා වෙයි. නිෂ්පාදනයෙන් අපතේ යන ප්‍රමාණය හා ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් විසින් භාවිතා කරනු ලබන සැකසුම් ක්‍රම ඇගයීම මෙම ව්‍යාපෘතියට අරමුණු විය.

ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ගේ මට්ටිමේදී සුලභ සැකසුම් ක්‍රමය වන්නේ පිස ලුණු දමා වියලීමට තැබීමේ ක්‍රමයයි. පළමු ක්‍රියාදාමයේදී බැරලයක අධාරයෙන් විනාඩි 15 ක් පුරා ඉස්සන් හුමාලයෙන් තම්බා ලුණු දමනු ලැබේ. මෙම අන්දමට සකස් කල ඉස්සන් කොළඹට ප්‍රවාහනය කෙරෙන අතර කාඩ්බෝඩ් අසුරන වල බහා වෙළඳපලට ඉදිරිපත් කෙරේ. පිස වියලූ ඉස්සන් සතියක් පමණ කල්තබා ගත හැකිය. සමහර සැකසුම්කරුවන් විසින් හුමාලයෙන් පිස පොලිතින් වල අසුරන ලද ඉස්සන්, හිස් හා කවච සහිතය. අපතේ යන කොටස් ප්‍රධාන වශයෙන්ම හිස් හා බාහිර සැකිල්ලෙන් සමන්විත වෙයි. කාර්මික අවශ්‍යතා සඳහා ඉස්සන් ආශ්‍රිත අපතේ යන ද්‍රව්‍යවල අඩුම සැපයුමක් කොළඹ පිහිටි කම්හල් වලින් පහසුවෙන්ම ලබාගත හැකිය. ඉස්සන් ගෙන් විස්කෝතු සාදන කම්හලක් ශ්‍රී ලංකාවේ මාතර ප්‍රදේශයේ පිහිටුවා ඇත. මෙම ක්‍රැකර් විස්කෝතු වල ප්‍රධාන ප්‍රෝටීන් ප්‍රභවය වන්නේ ඉස්සන් කුඩිය. ඉස්සන් ආශ්‍රිත අපද්‍රව්‍ය වල 55% ක්වන මුළු දළ ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණයක් ඇති බව පර්යේෂණාගාර විශ්ලේෂණ මගින් දැක්වේ. ඉස්සන් හුඩිල්ස්, ක්‍රැකර්, විස්කෝතු, සේවරි විස්කෝතු හා ස්නැක් වර්ග ආදී නිෂ්පාදන සැකසීමේදී වියලූ ඉස්සන් ආශ්‍රිත අපද්‍රව්‍ය කුඩු එක්කළ හැකිය. නමුත් වර්තමානයේදී ආනයනය කරනු ලබන ඉස්සන් රසකාරක මත කර්මාන්තය රඳ

පවති. වර්තමාන වාර්ෂික අපද්‍රව්‍ය හා නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 7650 ලෙස ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. අපද්‍රව්‍ය විශ්ලේෂණ අනුපාතය 5:2 වේ. ඉස්සන් කර්මාන්තයේදී භාවිතා වන ආහාර සැකසීම සඳහා ආහාර ප්‍රභවයක් ලෙස මෙම අපද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝජනයට ගත හැක.

වියළි ඉස්සන්ගේ තත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අත්හදා බැලීම් කරන ලදී. ප්‍රෝටීන් ප්‍රභවයක් ලෙස විශලන ලද ඉස්සන්ගේ අපද්‍රව්‍ය, කුඩු හා ඉස්සන් යොදා ගන්නා ලදී. අනෙකුත් අමුද්‍රව්‍ය වූයේ මිරිස්, වළවළු, හා ලුණු. වෙළඳ පලෙන් මිලට ගත් ඉන්දුනීසියානු වියළි ඉස්සන් ආලේපයෙහි ඉන්ද්‍රිය ගෝචර ප්‍රමිතිය හා පර්යේෂණාගාරයේ සකසන ලද ඉස්සන් අපද්‍රව්‍ය කුඩු හා ඉස්සන් කුඩු වලින් සැකසූ වියළි ඉස්සන් ආලේපය සමග සසඳන ලදී. ඉන්ද්‍රිය ගෝචර ප්‍රමිතියේ සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය.

ව්‍යාප්ත වෙළඳපල සඳහා යොදාගන්නා වියළි ඉස්සන් කල්තබාගැනීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අත්හදා බැලීම් සිදු කරන ලදී. වායුගෝලීය උෂ්ණත්වයේදී මාස තුනකට වැඩි කාලයක්, පීස ලුණු දමා විශලන ලද (සෙන්ටිග්‍රේඩ් 60°) ඉස්සන් කල්තබාගත හැක. පීසින ලද ඉස්සන්ට වඩා ලුණු දමා විශලන ලද (සෙන්ටිග්‍රේඩ් 60°) නොපිසූ ඉස්සන් ඉන්ද්‍රිය ගෝචර ගුණ අතින් ඉහළම ප්‍රමිතියට අයත් විය.

වැඩසටහන 8 : ධීවර කර්මාන්තයෙන් ලැබෙන ධීවර හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන වල ව්‍යාධිජනක බැක්ටීරියාවන්ගේ ද්‍රවි පැවැත්ම.

මත්ස්‍යයන් ආශ්‍රිත තත්ව ක්‍රියාදාමය ව්‍යාධිජනක බැක්ටීරියාවන් ගෙන් දූෂණය වී ඇති බව සොයා ගැනිණි. ප්‍රමිතිය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තිරණාත්මක පාලක ලක්ෂ්‍ය හඳුනා ගැනීම අත්‍යවශ්‍යය. *E-coli* මල ආශ්‍රිත කෝලිෆෝර්මි, කෝලිෆෝර්මි, යන ආහාර හා ජලය මගින් පැතිරෙන ප්‍රධාන බැක්ටීරියා වර්ගවල මුළු බැක්ටීරියා ගිණුම හා මුළු වාය්පගිලි නයිට්‍රිජන් අගය නිර්ණය කරන ලදී. පරිහරණ විධික්‍රම වලට අනුව විවිධ අලෙවිකරණ මාර්ග කාණ්ඩ වලට බෙදන ලදී.

අලෙවිහල් වල දක්නට ලැබුණු සුලභ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත නොවන ස්වාස්ථතා තත්ව වූයේ දුර්වල ජලාපවහනය, අනිසි ලෙස අපද්‍රව්‍ය ඉවතලීම, සෞඛ්‍යාරක්ෂිත නොවන භාජන භාවිතය, මාළු කපනු ලබන හා විකිණීමට තබනු ලබන ප්‍රදේශ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගෙන් දූෂණය වී තිබීම හා ප්‍රමාණවත් ලෙස ජලය නොමැති වීමයි.

මහා මාර්ග අසල පිහිටි මාළු අලෙවිහල් වල ඉහළම මුළු බැක්ටීරියා ගිණුම ඇති බව නිරීක්ෂණය කෙරිණි. ක්ෂුද්‍රජීවීන්ගෙන් දූෂණය වූ ප්‍රදේශ වලින් තොරව, මසුන් අධිගිතකරණ වල ගබඩා කොට තිබූ වෙළඳහල් වල පහළම ගිණුම දක්නට ලැබිණි. මාළු අලෙවිසැල් වලින් *V.cholerae* හා *Salmonella* වාර්තා නොවීය.

නිරීක්ෂණය කෙරුණු මසුන් අලෙවිසැල් වලින් 50% ක පැවති සෞඛ්‍යාරක්ෂණ තත්ව පිළිගත හැකි

මට්ටමක නොවීය. එය ව්‍යාධිජනක බැක්ටීරියාවන්ගෙන් මසුන් වැඩි දුරටත් දුෂණයට ලක් වන්නට හේතු විය හැකිය. දැනට පිළිගනු ලබන සෞඛ්‍යාරක්ෂණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව මසුන් අලෙවිසැල් කාණ්ඩ වලට බෙදා ලකුණු මට්ටම් ලබාදෙන ලදී. තෙත් කලාපයේ විවිධ අලෙවි සැල් වල දක්නට ලැබුණු මුළු බැක්ටීරියා ගිණුම, *E-coli* සහ කෝලිෆෝර්ම් හා මළ ආශ්‍රිත කෝලිෆෝර්ම් ගිණුම් අතර සැලකිය යුතු වෙනස්කම් නොවීය.

වැඩසටහන 9 : මසුන් හා ධීවර නිෂ්පාදන තුළ ඇති හිස්ටැමින් ප්‍රමාණය තක්සේරු කිරීම හා කළමනාකරණය

මසුන් යනු හිස්ටැමින් විෂවීමට හේතුවන ප්‍රධාන ප්‍රභවයකි. විශේෂයෙන්ම යුරෝපීයානු සංගමය විසින් හිස්ටැමින් සඳහා ආරක්ෂිත මට්ටම නිර්දේශ කොට ඇත. ආනයනය කරනු ලබන ධීවර නිෂ්පාදන වලද, හිස්ටැමින් සුලභ ලෙස දක්නට ඇත. නිසි පරිහරණ ක්‍රම හා සැකසුම් තාක්ෂණයන් යොදා ගැනීමෙන් හිස්ටැමින් සෑදීම පාලනය කළ හැකි බව නිරීක්ෂණය කොට ඇත. මිරිදිය මත්ස්‍ය වර්ග වල හා ආනයනික ධීවර නිෂ්පාදන වල හිස්ටැමින් සෑදීම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පර්යේෂණය අතරතුර ගවේෂණ සිදු කරන ලදී.

වික්ටෝරියා, තබ්බෝව, මින්නේරිය, වන්දිකා වැව, කිරි ඉබ්බන් වැව, ගම්පහ (අත්නගලු ඔය) යන ජලාශ වලින් විවිධ මිරිදිය මසුන් වර්ග නවයක නියැදි රැස් කර ගන්නා ලදී. හිස්ටැමින් සඳහා රැස්කරගත් නියැදි වල ආහාරයට ගතහැකි කොටස විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මිරිදිය මසුන් තුළ වූ හිස්ටැමින් ප්‍රමාණය මිලියනයට කොටස් 50 ට අඩුවුව සොයා ගැනිණි. (තිබ්බෝව ඉබ්බන් වැව හැකි උපරිම සීමාව) නියැදි වල හිස්ටැමින් ප්‍රමාණය මිලියනයට කොටස් 1.1 ± 0.14 සිට මිලියනයට කොටස් $42.5+7.7$ දක්වා වෙනස් විය. මුරල්ලා (*Hemiramphus limbatus*) ගෙන් අඩුම අගය (මිලියනයට කොටස් $1.1+0.14$) වාර්තා වූ අතර වැලිගොව්වා (*Glossogobius giuris*) ගෙන් ඉහලම අගය (මිලියනයට කොටස් 42.5, 17.7) වාර්තා විය. අගුළුවා, නිරිකතයා, සාමාන්‍ය තාපයා හා සුළභ දණ්ඩියාගෙන් අඩු අගයයන් වාර්තා වූ අතර කටුකුරියා, ඉරි අංකුට්ටා සහ සුරොයාගෙන් අධිකතම හිස්ටැමින් ප්‍රමාණය වාර්තා විය. (මිලියනයට කොටස් 30 ට වැඩිය).

හරක් විමේදී මිරිදිය මසුන් තුළ හිස්ටැමින් වෙනස් වීම ඉතා සෙමෙන් සිදු විය. ගබඩා කර තැබූ දින 12 ක කාල සීමාවේදී *Oreochromis Nilotics* මසුන් තුළ වූ හිස්ටැමින් ප්‍රමාණය මිලියනයට කොටස් 1 සිට මිලියනයට කොටස් 2.5 දක්වා ඉහළ නැංවිණි.

ආනයනික ධීවර නිෂ්පාදන තුළ ඇති හිස්ටැමින් ප්‍රමාණය අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා විවිධ මාධ්‍ය වල අසුරන ලද, විවිධ ශුද්ධ බර ඇති, විවිධ වෙළෙඳ නාම වලට අයත්, සහ විවිධ කල්පිරෙන කාල සීමා සහිත වූ විවිධ වර්ගයේ ටින් කළ මසුන් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. පරීක්ෂා කල විවිධ වර්ගයේ ටින්කල මසුන් විශේෂ අතුරින් ටින්කල මැකරල් මසුන් හා ඩේස් මසුන් සතුව ඉහළම හිස්ටැමින් ප්‍රමාණයක් තිබිණි. ටින් කළ මැකරල් මසුන්ගේ මත්ස්‍ය පටක තුළ හිස්ටැමින් මිලියනයට කොටස් $135.6+39$ තිබූ අතර ජාවණ

යුෂයේ මිලියනයට කොටස් 158.3+37.2 විය. ලී වලින් දුම්ගස්සවන ලද කිපර් මසුන්ගේ මත්ස්‍ය පටක වලින් අවම හිස්ටමීන් ප්‍රමාණය වාර්තා වූ අතර එම මසුන්ගේ ද්‍රාවණ යුෂයේ මිලියනයට කොටස් 27.4+1.5 තිබිණි. මත්ස්‍ය පටක තුළ අඩංගුව හිස්ටමීන් ප්‍රමාණය කෙරෙහි විවිධ ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය බලපෑම් ඇති කරන බව සොයා ගැනින. ලුණු ද්‍රාවණ වල අසුරන ලද මසුන් තුළ අඩු හිස්ටමීන් ප්‍රමාණයක් වූ අතර සුරියකාන්ත තෙල් හෝ මත්ස්‍ය තෙල් වල අසුරන ලද මසුන් තුළ ඉහල මට්ටමක හිස්ටමීන් අඩංගු විය. ලුණු ද්‍රාවණයට හෝ ස්වභාවික යුෂයට හිස්ටමීන් කාන්දු විය හැකි බව මෙම ප්‍රතිඵල වලින් පෙනේ.

ආනයනික කරවල හා උම්බලකඩ වල හිස්ටමීන් ඉතා ඉහළ ප්‍රමාණයක් විය. බල කරවල වලින් ඉහළම මට්ටම එනම් මිලියනයට කොටස් 7476 වාර්තා විය.

වැඩසටහන 10 : දකුණු දිග වෙරළාසන්න ප්‍රදේශයේ අයිස් නිෂ්පාදනාගාරවල සාදනු ලබන අයිස්වල ප්‍රමිතිය සහ *Escherichia coli* බැක්ටීරියාවේ ආසාදන ලක්ෂ්‍ය ගවේශණය කිරීම

පළමු අදියරේදී අයිස් නිෂ්පාදනය සඳහා ගනු ලබන ජලය, අලෙවියට තැබෙන අයිස්/අයිස් පතුරු හා කුඩු කළ අයිස් වලින් නියැදි ගන්නා ලදී. මේවා ස්වායු තැටි ගිණුම (ඒ.පී.සී) කෝලිෆෝර්ම්, මළ කෝලිෆෝර්ම් හා *E-coli* සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. පහත වගුවේ මෙහි සොයාගැනීම් සංක්ෂිප්තව දැක්වේ.

නියැදිය	ස්වායු තැටි ගිණුම (ක්ෂුද්‍රජීවී ගනාවාස සාදන ඒකක/ග්රැම්)	කෝලි ෆෝර්ම්	මළ කෝලිෆෝර්ම්	<i>E-coli</i>
ජලය	1.6x10 ¹ -4.4x10 ⁴	<02-2400	<02-1600	<02-2400
ගබඩා කොට ඇති අයිස්	1.2x10 ² -4.4x10 ⁵	<02-2400	<02-2400	<02-540
අලෙවියට තබා ඇති අයිස්	9.1x10 ¹ -2x10 ⁶	<02-2400	<02-2400	<02-1600

සියලු නිෂ්පාදනාගාරවල අලෙවියට තබා ඇති අයිස් පිළිගත නොහැකි මට්ටමේ ස්වායු තැටි ගිණුමක් සහිතව තිබෙන බව සොයා ගැනිනි. ධීවර කර්මාන්තය සඳහා ලබා ගැනෙන අයිස් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ හෝ යුරෝපීය කොමිසමේ ප්‍රමිති වලට අනුකූල නොවන බව අධ්‍යයනයෙන් පෙනිනි. නිෂ්පාදනාගාර 16 කින් 15 ක්ම අලෙවිය සඳහා වූ කුඩු කළ අයිස් පතුරු *E-coli* බන අගයක විය. කෙසේ වෙතත් නිෂ්පාදනාගාර 16 කින් 8 කම අයිස් නිෂ්පාදනයට යොදාගනු ලබන ජලය *E-coli* බන අගයක විය. එම නිසා අයිස් නිෂ්පාදන ක්‍රියා දාමය අතර තුර ආසාදනය හට ගන්නා බව ප්‍රතිඵල වලින් පෙනේ. ගබඩා

කොට ඇති අවස්ථාවේ හා අලෙවියට තබා ඇති අවස්ථාවේදී අයිස් ආකාදනය සිදුවන බව සොයා ගැනිණි. ඉහත සොයා ගැනීම් බිවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කෙරුණු අතර අයිස් නිෂ්පාදකයන්ගේ රැස්වීමක දීද ඉදිරිපත් කරන ලදී. අයිස් ආකාදනය කෙරෙන ප්‍රභව හා එම තත්වය වැළැක්වීමට ගත හැකි පිළියම් කාරක විසඳුම් පිළිබඳව ඔවුන් දැනුවත් කෙරිණි.

අයිස් වල ප්‍රමිතිය තහවුරු කිරීම සඳහා වූ අධ්‍යයනය පදනම් කොටගෙන පහත පිළියම් කාරක විසඳුම් යෝජනා කරන ලදී.

- අයිස් නිෂ්පාදනය සඳහා පානීය තත්වයේ ජලය භාවිතය
- අන්තර් ආකාදනය වැළැක්වීමට සැකසීමේ හා ගබඩා කිරීමේ ප්‍රදේශ නිවැරදිව ස්ථානගත කිරීම.
- නිෂ්පාදනාගාරය තුළ උපකාරක උපකරණ හා පරිහරනයට යොදා ගන්නා උපකරණ හා මෙවලම් සඳහා
- පිරිසිදු, විඛාදනය නොවන සහ ද්‍රව්‍ය උරා නොගන්නා ද්‍රව්‍ය භාවිතය
- සෞඛ්‍යාරක්ෂිත පරිහරණ ක්‍රම පිළිබඳව නිෂ්පාදනාගාර සේවකයන්ට අධ්‍යාපනය ලබාදීම.

වැඩසටහන 11 : *Oreochromis* විශේෂවල ඇඹරු මාළු යොදා සුරීම් ආකාරයේ මාළු බෝල (ක්ෂණික ආහාර නිෂ්පාදනයකි) සැකසීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

අස්ථි ඉවත් කරන ලද ඇඹරු තිලාපියා මසුන් 0.2% ලවණ ද්‍රවණයක දමා පදම් කිරීමෙන් සහ සෙත්ට්‍රෝඩ් 5° ට අඩු උෂ්ණත්වයක් යටතේ 0.3% සෝඩියම් පොලිපොස්ෆේට් හා 2% සීනි සමග මිශ්‍ර කිරීමෙන් සුරීම් සකසන ලදී. ප්‍රෝටීන් නිස්සාරකතාවය, හැමුම් පරීක්ෂණය, විනිවිදමේ පරීක්ෂණය, ව්‍යුහ ස්වභාව පැතිකඩ විශේලේෂණය (ටී.පී.ඒ) සහ ජලය රදාගැනීමේ ධාරිතාවය (ඩබ්.එච්.සී) ආධාරයෙන් මාළු ඇඹරුම පදම්වීමේ කාර්යක්ෂමතාවය තීරණය කරන ලදී. පිළිගතහැකි මට්ටමේ ඉන්ද්‍රිය ගෝචර ගුණාංග ලබාගැනීම සඳහා යෝග්‍ය වන අනුපාතයන්ගෙන් සුරීම් හා අනෙකුත් අමු ද්‍රව්‍ය යොදා මාළු බෝල සංයෝග කරන ලදී. මාළු, තක්කාලි හා සෝයා රසැති මාළු බෝල සාදන ලදී.

යම් යම් පරාමිති සඳහා මේවා වාණිජ මට්ටමේ මාළු බෝල වර්ග හා සංසන්දනය කරන ලදී. ජලය රදා ගැනීමේ ධාරිතාවය, හැමුම් පරීක්ෂණයේ අගයන් හා ටී.පී.ඒ. පැතිකඩ සලකන කල පදම් කළ මාළු ඇඹරුම පදම් නොකළ මාළු ඇඹරුමට වඩා තත්වයෙන් උසස් විය. ආයතනයේ සාමාජිකයන් විසින් සිදු කරන ලද සංවේදන ඇගයීමේදී 5% ක මට්ටමකින් මෙම ප්‍රවර්ධිත නිෂ්පාදනය පිළිගතහැකි තත්ව පරාසයට ඇතුළත් විය.

Oreochromis විශේෂ වල ඇඹරු මාළු වලින් සැකසූ සුරීම් වල ජලලීවල ගක්තිමත්භාවය, දෘඩතාවය (බිඳෙනසුලු භාවය) හා විකෙනසුලුභාවය පහත පරිදි වේ.

සූර්මි නියැදිය	ජල්ලිවල ශක්තිමත් භාවය (ශ්රැමි මිලිමීටර)	දෘඩතාවය/බිදෙනසුළු භාවය (ශ්රැමි)	විකේත සුළු භාවය
පළමු පදම් කිරීම	314.542 ± 79.106	10.677 ± 0.173	6.933 ± 2.424
දෙවන පදම් කිරීම	348.287 ± 68.705	10.846 ± 0.447	10.392 ± 4.820
තෙවන පදම් කිරීම	328.704 ± 61.495	10.532 ± 0.171	7.760 ± 2.831

Oreochromis මසුන්ගේ මාළු ඇඹරැම්වලින් සකස් කළ සූර්මි යොදා ප්‍රවර්ධනය කළ මාළු සෝස්, තක්කාලි සෝස් හා සෝයා සෝස් රසැති මාළු බෝල වල ජල්ලියේ ශක්තිමත් භාවය, දෘඩතාවය (බිදෙනසුළුභාවය) හා විකේතසුළුභාවය පහත පරිදි වේ.

මාළු බෝල වර්ගය	ජල්ලියේ ශක්තිමත්භාවය (ශ්රැමි මිලි මීටර)	දෘඩතාවය/බිදෙන සුළුභාවය (ශ්රැමි)	විකේත සුළු භාවය
මාළු සෝස් රසැති	321.633 + 41.184	10.282 + 0.124	10.981 + 7.226
සෝයා සෝස් රසැති	208.569 + 30.786	10.125 + 0.266	14.682 + 6.098
තක්කාලි පුරි රසැති	3480165 + 63.688	10.399 + 0.267	14.961 + 6.983

පිළිගත හැකි මට්ටමේ ක්‍රියාකාරී ගුණාංග සහිතව සූර්මි නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා තිලාපියා සම්පත් සාර්ථකව යොදාගත හැකි බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් නිගමනය කළ හැක. සූර්මි වලින් සකසන ලද මාළු බෝල සංඛ්‍යානමය වශයෙන් ඉහළින් සැලකිය යුතු මට්ටමකින් අගය අනුයුක්ත නිෂ්පාදනයක් ලෙස පිළිගත හැකි විය.

කල්තබාගත හැකිවීමේ ප්‍රමිතිය: ලැමිනේට් කරන ලද ජලාස්ථික් මාළු වල අසුරන ලද මාළු බෝල වලට සෙන්ටිග්‍රේඩ් 20ට අඩු උෂ්ණත්වයේ දී අවම වශයෙන් මාස හයක් කල්තබා ගත හැකි කාලයක් තිබිණි.

ඉලක්ක කණ්ඩායම : පාරිභෝගිකයන්, පොදු නිෂ්පාදකයන්, ව්‍යාපාර හා ගෘහස්ථ කර්මාන්ත, වියදම 100/රු.30.00 (උව්‍ය වලට වියදම)

වැඩසටහන 12 : හෙළුම් දඬු (*Nymphaea stylone*) වලින් අවම සැකසුමට ලක් කළ ක්ෂණික වළවළු වක් ආකාරයේ ආහාර නිෂ්පාදනයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

හෙළුම් දඬු (*Nymphaea stylone*) යනු ඖෂධීය හා පෝෂණ අගයන්ගෙන් යුතු වළවළු වර්ගයකි. නිවර්තන කලාපීය වායු ගෝලීය උෂ්ණත්වය යටතේ ගබඩා කල විට පමණක් අළුත හෙලා ගන්නා ලද, විවෘතව ගොඩ ගසන ලද හෙළුම් දඬු දින 2-3 පමණ තබාගත හැකිය. සිල්ලර වෙළඳ පලේ හොඳ තත්වයේ හෙළුම් දඬු කිලෝවකට රු. 60-70 ක පමණ මිලක් අද ලබාගත හැක.

එමනිසා කල්තබා ගත හැකි කාලය දිගු කිරීම සඳහා සරල පරීක්ෂණ ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම පසු අස්වනු හානි අඩු කරවීමට හේතු වනු ඇත.

නෙළුම් අලු වලින් අවම සැකසුම්කරණයට ලක් කළ එළවළු ආහාර නිෂ්පාදනයක් ප්‍රවර්ධන කිරීම සඳහා මෙම අධ්‍යයනය අරමුණු කෙරිණි. අළුත නෙලා ගත් නෙළුම් දැඩු පිරිසිදු කොට පෙතිගසා උණුසුම් ජලයෙන් තවමරා තෙතමනයට ප්‍රතිරෝධී මළුවල අසුරන ලදී. වායුගෝලීය උෂ්ණත්වයෙන් (සෙන්ටිග්‍රේඩ් 30) යුත් ගිත (සෙන්ටිග්‍රේඩ් 8) හා අධිගිත (සෙන්ටිග්‍රේඩ් 20) ගබඩාවල තබා කල්තබාගැනීමේ ප්‍රමිතිය තක්සේරු කරන ලදී. ක්ෂුද්‍රජීවාත්මක, භෞතික හා ඉන්ද්‍රිය ගෝචර ගුණ වල පිළිගත හැකි ප්‍රමිති මට්ටම් සලකන කළ ගිත ගබඩාකරණය හා අධිගිත ගබඩාකරණයට ලක් කළ නිෂ්පාදන වල කල්තබා ගතහැකි කාලය පිළිවෙලින් දින 10 හා මාස 3ට වැඩි විය. මෙම ප්‍රතිඵල ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීමේ හැකියාව හා වැඩිදුර දියුණු කිරීම් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මෙම නිෂ්පාදනය තවදුරටත් පරීක්ෂණයට ලක් කෙරෙමින් පවතී.

සහභාගි වූ/සංවිධානය කළ/සම්මන්ත්‍රණ වැඩමුළු

පහත වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ හා පුහුණු පාඨමාලා වලට පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ සාමාජිකයෝ සහභාගි වූහ.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේදී ISO 9002 ප්‍රමිති පද්ධතියේ මිම් පිළිබඳ වැඩමුළුව, 2000 නොවැම්බර් 27 ද, විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, ධීවර හා ජලජීවි වගාව, පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික ධීවර හා ජාතික ඉංජිනේරු ආයතනයේ ඩිප්ලෝමාව

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පදනම විසින් සංවිධානය කරන ලද (2000 ජුනි 23-24) විද්‍යාත්මක රචනය පිළිබඳ පුහුණු වැඩ මුළුව

ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය විසින් සංවිධානය කරන ලද මහජනතාව අමතා කටා කිරීම හා තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම් කුසලතා පිළිබඳ පුහුණුව (2002 ජූලි 1-13)

අන්තර්ජාතික දේපළ හිමිකම් (අයි.පී.ආර්) සහ පර්යේෂණ වාණිජකරණය කිරීම යන මැයෙන් ශ්‍රී ලංකා ජාතික විද්‍යා පදනම විසින් සංවිධානය කරන ලද ජාතික සම්මන්ත්‍රණය (2000 නොවැම්බර් 24)

ව්‍යාධිජනකයන් හඳුනාගැනීමේදී යෙදෙන ජෛවතාක්ෂණික මෙවලම් සහ ඉස්සන්ගේ හා මසුන්ගේ සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය යන මැයෙන් ඉන්දියාවේ, මැංගලෝර් හි පිහිටි යුනෙස්කෝ ක්ෂුද්‍රජීව සම්පත් මධ්‍යස්ථානය විසින් සංවිධානය කරන ලද අන්තර්ජාතික වැඩමුළුව (2000 නොවැම්බර් 30 සිට දෙසැම්බර් 4 දක්වා)

පුනුණුවීම්

ධීවර ප්‍රජා සංවර්ධන හා සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය (එෆ්.සී.ආර්.ඩී.ආර්.එම්.පී) අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව හා ධීවර සහ සාගර සම්පත් අමාත්‍යාංශය මගින් තංගල්ලේදී සමුද්‍ර පීච සම්පත් ආශ්‍රිත තාක්ෂණය යන මැයෙන් තංගල්ල ප්‍රදේශයේ පාසල් ගුරුවරුන් පුනුණු කිරීම සඳහා වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

ප්‍රජාව සඳහා ස්වයං රැකියා අවස්ථා ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ මාර්ගයක් ලෙස උම්බලකඩ නිෂ්පාදනය සම්බන්ධ පුනුණු වැඩ සටහන් තුනක් පවත්වන ලදී.

- පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කය - ජාතික තරුණ මධ්‍යස්ථානය (2000-11-03)
- අනුරාධපුර උතුර මධ්‍යම පළාත් ග්‍රාමීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (2000-04-08)
- මාතර දිස්ත්‍රික්කය - එන්.ඒ.එෆ්.එස්.බී (2000-05-15)

ව්‍යාපෘති කටයුතු

විශ්ව විද්‍යාලවල ඉගැන්වීම

පහත විශ්ව විද්‍යාල/ආයතන වල බාහිර කටිකාචාර්යවරුන් ලෙස කාර්ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් සේවය කරන ලදී.

- කෘෂිකර්ම පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, ජේරාදෙනිය විශ්ව විද්‍යාලය
- පශු විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, ජේරාදෙනිය, විශ්ව විද්‍යාලය.
- කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය (ජලපීච වගාව පිළිබඳ විද්‍යාපති පාඨමාලාව)
- ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය
- කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
- ශ්‍රී ලංකා නැගෙනහිර විශ්ව විද්‍යාලය
- සත්වපාලන පාසල, රාගම

ජාතික ධීවර හා නාවුක ඉංජිනේරු ආයතනයේ විෂය මාලා සංවර්ධනය පහත සඳහන් පාඨමාලාවන්හි අන්තර්ගතය සැකසීමට කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් දායක විය. පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ බීජලෝමා පාඨමාලාව (මාස 9)

උපදේශක සේවා

කර්මාන්ත සඳහා පරීක්ෂණාගාර සේවා, වසර 2000 තුලදී පරීක්ෂක වාර්තා 169 කිකුත් කර ඇත. උපදේශන සේවා වලින් කළ මුදු ඉපයීම් ප්‍රමාණය රු. 51550.00 කි.

වෙනත් උපදේශක සේවා

සැකසුම් හල් වල මෙවලම්, පෘෂ්ඨ හා වායුගෝලීය වාතයට සම්බන්ධ සෞඛ්‍යාරක්ෂක ප්‍රමිතියට අදාළ ක්ෂුද්‍රජීවාත්මක විශ්ලේෂණය

ටොපික් ෆ්‍රෝසන් ෆ්‍රීස් (පුද්) සමාගම (4-9/11/00)

ඇක්වා ගාඩින් (පුද්) සමාගම (7-10/11/00)

සමුච්චිත පරමාර්ථ සාධනය - 97.9%

අවහිරතා

පුනුණුවීමට හා අදාළ අවස්ථාවන්ට නිරාවරණය වීමට අවස්ථා මදිකම.

සහනාගි වූ රැස්වීම්

නාරා ආයතනයේ අයි.එස්.ඕ ප්‍රමිති පාලක වැඩසටහන දියත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් සීඩා නියෝජිතයන් සමග ආර්. එදිරිසිංහ මහතා රැස්වීම් කිහිපයකට සහනාගි විය.

කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ අයිස් නිෂ්පාදකයන් සඳහා පර්යේෂණවල සොයාගැනීම් පාදක කොට ගත් නිසි නිෂ්පාදන විධික්‍රම පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ජී.ජේ. ගනේගම ආරච්චි මහත්මියට ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආරාධනය කරන ලදී. 2000-09-14

2000-02-07 දින ධීවර හා ජලජීව වගා නිෂ්පාදන වල ප්‍රමිතිය උසස් කිරීම යන මෑයෙන් ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් සංවිධානය කරන ලද රැස්වීමට ජී. ජයසිංහ මහත්මිය සහනාගි වූවාය.

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ජලජීව වගාව හා ධීවර කළමනාකරණය පිළිබඳ විද්‍යාපති වැඩසටහන හදාරන පශ්චාත් උපාධි සිසුන්ට පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ පර්යේෂණාගාරයේ දී ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ පැවැත්වීම ආර්. එදිරිසිංහ මහතා විසින් සිදු කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති යෝජනා සැකසීම

සීඩා ආයතනය සමග එක්ව පහත පර්යේෂණ යෝජනාව සකස් කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2001 වසරේදී ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත.

ව්‍යාපෘතිය: පාරිභෝගිකයන්ට ලැබෙන මසුන්ගේ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත තත්වය හා ප්‍රමිතිය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා බේරුම් වරායේ සිට අළුත් මසුන් බෙදාහැරීම ක්‍රමයෙන් වැඩි දියුණු කිරීම.

ප්‍රදර්ශණ

අඩුවෙන් ප්‍රයෝජනයට ගැනෙන මත්ස්‍ය විශේෂ වලින් පහසු ආහාර නිෂ්පාදනය සැකසීම හා නාරා ආයතනය මගින් ආහාර සැකසීමේ කර්මාන්තය සඳහා සැපයෙන පරික්ෂා සේවා පිළිබඳ ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ, විද්‍යා හා තාක්ෂණ කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් සංවිධානය කරන ලදුව බණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවති ප්‍රදර්ශනයට ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස සකසන ලදී. (8/2000)

ප්‍රථම හා පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය කිරීම

ව්‍යාපෘතිය : ගොඩතර මත්ස්‍ය විශේෂ යොදා පහසු ආහාර සැකසීම

ශිෂ්‍යයා : වයි.එම්.පී.කේ. යාපා

විශ්ව විද්‍යාලය : ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය විද්‍යාවේදී (කෘෂි) ව්‍යාපෘතිය

ව්‍යාපෘතිය : අවම සැකසුමකට ලක්කල ක්ෂණික ඵලදායී ආහාර නිෂ්පාදනයක් නෙළුම් දඬු (Nelumbium stylone) භාවිතයෙන් වැඩිදියුණු කිරීම.

ශිෂ්‍යයා : රංග පියදිගම

විශ්ව විද්‍යාලය : සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලය

උපාධිය : විද්‍යාවේදී (ආහාර විද්‍යාව හා තාක්ෂණය) ව්‍යාපෘතිය

ව්‍යාපෘතිය : වයඹ වෙරළාසන්න කලාපයේ ඉස්සන් වගාව සඳහා යොදා ගන්නා ස්වාභාවික ජල සම්පත් වල ක්ෂුද්‍රජීවාත්මක ප්‍රමිතිය ගවේෂණය කිරීම.

ශිෂ්‍යයා : සී. රාජපක්ෂ

විශ්ව විද්‍යාලය : රජරට විශ්ව විද්‍යාලය

උපාධිය : විද්‍යාවේදී (ආහාර විද්‍යාව හා තාක්ෂණය) ව්‍යාපෘතිය

ව්‍යාපෘතිය : ඉස්සන් වගාව සඳහා යෙදවෙන පොකුණු වල ජලයේ ක්ෂුද්‍ර ගාක සංඝතිය කෙරෙහි විවිධ සිති සාන්ද්‍රණ වලින් ඇතිවන බලපෑම ගවේෂණය කිරීම.

ශිෂ්‍යයා : සී. පෙරේරා

විශ්ව විද්‍යාලය : රජරට විශ්ව විද්‍යාලය

උපාධිය : විද්‍යාවේදී (ආහාර විද්‍යාව හා තාක්ෂණය) ව්‍යාපෘතිය

ව්‍යාපෘතිය : මසුන්ගේ හා ධීවර නිෂ්පාදන වල නිස්ටැම්ප් සාන්ද්‍රණය
හම: එස්.සම්කලා,

විශ්ව විද්‍යාලය : කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය

උපාධිය : විද්‍යාපති ව්‍යාපෘතිය

ව්‍යාපෘතිය : මධ්‍යම පළාතේ මාළු අලෙවි සැල් වල ව්‍යාධිජනක බැක්ටීරියා පිලිබඳ වෛ ෩ වල සම්බන්ධතාව

ශිෂ්‍යයා : පී. රාජකරුණා

විශ්ව විද්‍යාලය : කෘෂි විද්‍යා පීඨය, ජේරාදෙනිය විශ්ව විද්‍යාලය

උපාධිය : විද්‍යාවේදී (කෘෂි)

ව්‍යාපෘතිය : *Peneaus monodon* ගේ ලිපිඩ සංයුතිය හා මේද අම්ල සංයුතිය කෙරෙහි සුදු පුල්ලි රෝගයෙන් ඇතිවන බලපෑම.

ශිෂ්‍යයා : එම්.ඩී.ටී.එස්. කෘෂ්

විශ්ව විද්‍යාලය : කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය

උපාධිය : විද්‍යාවේදී (විශේෂ)

ව්‍යාපෘතිය : මන්දපෝෂණය තුරන් කරලීම සඳහා ජලජ සම්පත් වලින් අතිරේක ආහාරයක් වැඩි දියුණු කිරීම.

ශිෂ්‍යයා : පී.පී. එම්. හිනට්ගල

විශ්වවිද්‍යාලය : කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලය

උපාධිය : විද්‍යාපති උපාධිය (ව්‍යාපෘතිය)

ප්‍රකාශන

පොත්

ශ්‍රී ලංකාවේ කිවුල්දිය ඉස්සන් වගාව, තාක්ෂණික සමාජීය හා පාරිසරික සංකල්ප, ආචාර්ය ජේ.එම්.පී.කේ. ජයසිංහ හා එස්.විජේසේකර

වෙනත් විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

ගණේගම ආරච්චි පී.ජේ.කේ. හෙට්ටිආරච්චි, ඩී.එන්. විජේන්ද්‍ර හා ජේ.එම්.පී.කේ. ජයසිංහ (2000) කල්පිටිය අර්ධද්වීපයේ නිෂ්පාදනය කෙරෙන ලුණුදැමු කරවල වල ප්‍රමිතිය, හයවන වාර්ෂික සැසිවාරයේ සැසි වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය, 2000 ජුනි 29, ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගම් ශ්‍රවණාගාරය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, පිටු 12.

මෙන්ඩිස් සී.ඩී.එම්, පී.පී.එස්. ගම්ලත්, සී.ජයසිංහ, පී.ජේ. ගණේගම ආරච්චි හා ජේ.එම්.පී.කේ. ජයසිංහ (2000) කිරල (*Sonneratia caseolaris*) වලින් පළතුරු කෝඩියල් වර්ගයක් වැඩිදියුණු කිරීම. හයවන වාර්ෂික සැසිවාරයේ සැසිවාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය, 2000 ජුනි 29, ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගම් ගාලාව, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව පි.12.

ගණේගම ආරච්චි පී.ජේ, ජේ.එම්.පී.කේ. ජයසිංහ, එම්.ජේ.එස්. විජේරත්න, ඩබ්ලිව්.එම්.කේ. පෙරේරා, එස්.ජයසූරිය, කේ. හෙට්ටිආරච්චි (2000) ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි මිගමුව මත්ස්‍ය තොටුපලින් ක්‍රියාත්මක වන බහු දින යාත්‍රා වලින් අල්ලනු ලබන ධූනා අස්වැන්න සම්බන්ධයෙන් භාවිතා වන පරිහරණ විධික්‍රම හා පසු අස්වනු හානි, ශ්‍රී ලංකා ජලජ විද්‍යා වාර සගරාව, 5 (2000) 1.00

ගනේගම ආරච්චි පී.ජේ. කේ.පී.සී. ආර්යදාස, ඩබ්.එම්.කේ. පෙරේරා, ජේ.එම්.පී.කේ. ජයසිංහ (2000) ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි මීගමුව මත්ස්‍ය තොටුපලේ ඛනුදින ධීවර යාත්‍රා වල ධූනා අස්වැන්නේ ප්‍රමිති තත්වයන් පිළිබඳ ගවේෂණ. ශ්‍රී ලංකා ජලජ විද්‍යා වාර්ෂික සඟරාව (2000) 1-10

සේනාධිර, එස්.ඩී. වත්තිනායක, ඩබ්.එම්.ටී.ඩී. ජයසූරිය, එස්.පී. (2000) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන කලපු හතරක ආහාරයට ගත හැකි ද්විකපාටක මොලස්කාවන් කිහිප වර්ගයක් මත දැක්නට ලැබෙන තෝරාගත් ක්ෂුද්‍රජීවී ගහණයක් ඇගයීම, ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමයේ 6 වන වාර්ෂික සැසිවාරයේ සැසි වාර්තාව, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව.

වමිලා සී.වී.එල්. ජයසිංහ, නොහිරෝ ගොටේ හා ඡුන් වාඩා (2000) ශ්‍රී ලංකාව අවටින් අල්ලාගනු ලබන මෝර විශේෂ වල අක්මා තෙල් වල ලිපිඩ සංයුතිය හා ට්‍රයිග්ලිසරෝල් අණුක ව්‍යාප්තිය, තෙල රසායනවිද්‍යාඥයින්ගේ සංගමය, ලෝක සමුළුව 2000, ක්‍රියෝටෝ ජපානය, 2000 ඔක්තෝබර්.

ක්රැස්, එම්.ඩී.එස්.ටී.ඩී. ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ. සිල්වා, ඩී.එන්.ඩී. (2000) වල් හා රෝපිත *Peneaus monodon* ඉස්සන්ගේ මාංශපේශිවල ලිපිඩ සංයුතිය හා මේද අම්ල සංයුතිය කෙරෙහි සුදු පුල්ලි රෝගයෙන් ඇතිවිය හැකි බලපෑම්, වාර්ෂික සැසිවාරය, විද්‍යා පීඨය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය.

ජයසිංහ පී.එස්. (2000) විවිධ ඇසුරුම් ක්‍රම මගින් ගබඩා කරන ලද ජාඩ් වල ක්ෂුද්‍ර ජීවත්මක ප්‍රමිතිය, හයවන වාර්ෂික සැසිවාරයේ වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව.

පර්යේෂණ වාර්තා

ගොඩතර මත්ස්‍ය විශේෂ වලින් පහසු ආහාර සැකසීම.

නෙළුම් දඬු (*Nelumbium stylone*) වලින් අවම සැකසුම්කරණයට ලක්කල ක්ෂණික ඵලදායී ආහාරයක් වැඩි දියුණු කිරීම.

වයඹ දිග වෙරළේ ඉස්සන් වගාව සඳහා භාවිතා වන ස්වාභාවික ජලජ සම්පත් වල ක්ෂුද්‍ර ජීවත්මක ප්‍රමිතිය ගවේෂනය

ඉස්සන් වගාව සඳහා භාවිතා කෙරෙන පොකුණු ජලයේ ක්ෂුද්‍ර ගාක ගහනය කෙරෙහි විවිධ සිනි සාන්ද්‍රණවලින් ඇතිවන බලපෑම

මත්ස්‍ය හා ධීවර නිෂ්පාදන වල අඩංගු නිස්ටර්මික් සාන්ද්‍රණ

මධ්‍යම පළාතේ මත්ස්‍ය අලෙවිසැල් වල ව්‍යාධිජනක බැක්ටීරියා පිලිබඳ වෙළඳපල සමීක්ෂණය.

Peneaus monodon ඉස්සාගේ ලිපිඩ සංයුතිය හා මේද අම්ල සංයුතිය කෙරෙහි සුදු පුල්ලි රෝගයෙන් ඇතිවන බලපෑම

මන්දපෝෂණය තුරන් කිරීම සඳහා ජලජ සම්පත් වලින් අතිරේක ආහාරයක් වැඩි දියුණු කිරීම

පරිසර අධ්‍යයන අංශය

වැඩසටහන 1 පරිසර දූෂණ මට්ටම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය.

ව්‍යාපෘතිය 1.1: ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාසන්න පරිසර මුහුදේ ජල ගුණාත්මක තත්වය හා පරිසර දූෂණයේ මට්ටම අධ්‍යයනය.

ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය පිළිබඳ විස්තීර්ණ දත්ත පදනමක් ස්ථාපනය කිරීම සහ එය අළුත් කිරීම හා වෙරළාසන්න කළාපයේ සංවේදී ප්‍රදේශ නිර්ණය කිරීම සඳහා වෙරළාසන්න ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය හා ජල දූෂණ තත්වය පිළිබඳ පදනම් රේඛීය දත්ත සම්පාදනය කිරීම සඳහා ගාල්ල මාතර දිස්ත්‍රික්කයන්හි වෙරළාසන්න ජල ස්කන්ධයන් අධ්‍යයනය කරන ලදී. පාරිසරික තත්ව නිරීක්ෂණය කොට ගැනුණු අතර වැදගත් ජල ගුණාත්මක තත්ව පරාමිති අධ්‍යයනය කර ලදී.

මධ්‍යස්ථාන අතර සැලකිය යුතු විචලතාවයක් ඇති බව ප්‍රතිඵල වලින් පෙනුණු අතර සාමාන්‍ය පරාමිති සලකන කල සාමුද්‍රික දූෂණයට විවෘත වීම මත ලවණතාවයේ සෘතුමයභාවය තෝරාගත් ජල ස්කන්ධ වල සැලකිය යුතු තරමින් නොමැති බව පෙනුණි. සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා වෙරළාසන්න පරිසරයේ සැලසුම්කරණ හා කළමනාකරණ කටයුතු සඳහා මෙම පදනම් රේඛීය දත්ත අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ව්‍යාපෘතිය 1 : 2 තෝරාගත් ප්‍රදේශවල ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය හා ජලජ පිවිත් මත භූමි පාදක දූෂණයේ බලපෑම් අධ්‍යයනය කිරීම

මීගමු කලපුවේ පරිසර දූෂණ මට්ටම අධ්‍යයනය කිරීම, සහ කලපුවේ ජලජ පරිසරය හා පිවිත් මත ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය වෙනස්වීමන් ඇතිවන බලපෑම් අධ්‍යයනය කිරීම මෙම අධ්‍යයනය සිදුකිරීමේ අරමුණ විය.

කාර්මික අපවහනය, නාගරික කැලිකසල, කෘෂිකාර්මික අපවහනය යනාදියෙන් දූෂණ එකතු වන කලපුවක් ලෙස අධ්‍යයනය සඳහා මීගමුව කලපුව හඳුනාගන්නා ලද අතර මෙම ප්‍රදේශයේ ධීවර කර්මාන්තයට සම්බන්ධ කටයුතු සුලභය. සුත්‍රිකාකාර හරිත ඇල්ගී වල සෘතුමය හටගැනීම් අධ්‍යයනය කරන ලද අතර ඇල්ගී පැතිරුණු ප්‍රදේශයේ ප්‍රමාණය හා මැරුණු ඇල්ගී ස්ථරයේ ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කරන ලදී.

ඇමෝනියා නයිට්‍රජන්, නයිට්‍රේට් නයිට්‍රජන්, නයිට්‍රයිට් නයිට්‍රජන් හා පොස්පේට් ආදී පෝෂක වල ප්‍රමාණය නිර්ණය කරන ලදී. නිකලවාසී පිවිත් රැස්කොට ගබඩා කරන ලදී. මොවුන් හඳුනා ගැනීම සිදු කෙරෙමින් පවති. භූමි පාදක පරිසර දූෂණ ප්‍රභව කලපුවේ පවත්නා දූෂණ මාර්ග, පරිසර පද්ධතිය මත ඇතිවන බලපෑම් හා ජලජ පිවිත්ට ඇතිවන බලපෑම් වාර්තා කිරීම සිදු කෙරිණි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මීගමු කලපුව ඒකාබද්ධ සම්පත් කළමනාකරන ව්‍යාපෘතිය සඳහා සුත්‍රිකාකාර ඇල්ගී පිළිබඳ විස්තරාත්මක

වාර්තාවක් සපයන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 1 : 3 මසුන්, තුළ අවකාශය හා ජලයේ ස්ථායී විෂ සහිත රසායන ද්‍රව්‍ය හා විකිරණශීලී අවශේෂ පිළිබඳ අධ්‍යයන

ආහාරයට ගැනෙන මසුන් විශේෂවල හා පරිසරයේ රසායනික දූෂක වල මට්ටම නිර්ණය කිරීම හා මසුන් විකිරණශීලී ද්‍රව්‍යවලට නිරාවරණය වීමට ඇති හැකියාව අධ්‍යයනය කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ විය.

ජලජ පරිසරයේ අහිතකර දූෂක රැස්වීම පිළිබඳ සිදුකර ඇති අධ්‍යයනය ඇත්තේ සුළු ප්‍රමාණයකි. විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදේ මසුන් දූෂණය වීමේ හැකියාව පිළිබඳ තොරතුරු නොමැත. ජලජ නිෂ්පාදන භාවිතා කරන පාරිභෝගිකයන්ට විවිධ සෞඛ්‍ය අවදානම් ඇති කිරීමට ඒවායේ විෂද්‍රව්‍ය එක්රැස්ව තිබීම හේතු විය හැක. බොහෝ රටවල් ධීවර නිෂ්පාදන වල ප්‍රමිතිය සම්බන්ධ නීති රීති ක්‍රියාත්මක කිරීම නිසා මෙය රටේ ආර්ථිකයට සෘජු බලපෑමක් ඇති කරවන්නක් විය හැකිය. පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරිය හා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ විකිරණශීලී සමස්ථානික මධ්‍යස්ථානය මෙම අධ්‍යයනයේදී සහයෝගී ආයතන ලෙස සම්බන්ධ වේ. මෙම ආයතන දෙකෙහිදී නියැදි විශ්ලේෂණය සිදු කෙරෙන අතර ප්‍රතිඵල ළඟදී නිකුත් කෙරෙනු ඇත. කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ විකිරණශීලී සමස්ථානික මධ්‍යස්ථානය හා පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරිය විසින් සිදු කරන ලද විශ්ලේෂණවල ප්‍රතිඵල තවම ලැබී නැත.

ව්‍යාපෘතිය 1 : 4 භූගත ජල සම්පත් : ගුණාත්මක තත්වය හා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් මගින් ඇතිවන බලපෑම්

කල්පිතිය අර්ධද්වීපයේ භූගත ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය නිර්ණය කිරීම හා භූගත ජල සම්පත් වල තිරසාර භාවිතය සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම. මෙම අධ්‍යයනයේ පරමාර්ථ විය.

කෘෂිකර්මය හා ඉස්සන් වගා කටයුතු සඳහා පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ භූගත ජල සම්පත් දැඩි ලෙස භාවිතා වේ. භූගත ජලය මත යැපෙන කෘෂිකාර්මික ප්‍රදේශවල ජලධරයට කෘෂි රසායනික කාන්දු වීමට හැකියාවක් ඇත. තිරසාර ආකාරයෙන් උකහාගත හැකි භූගත ජලයේ ප්‍රමිතිය හා ප්‍රමාණයන් පිළිබඳව තොරතුරු ඇත්තේ ඉතා සුළු ප්‍රමාණයෙනි. සෑම භාවිතයක් සඳහාම අවශ්‍ය වන ප්‍රමිති අවශ්‍යතා සමග ප්‍රතිඵල සසඳන ලද අතර පහත සොයාගැනීම් වාර්තා කරන ලදී. සම්පත් වල ප්‍රමාණාත්මක අංශයන් බාහිර විශේෂඥ උපදේශකවරයකු විසින් අධ්‍යයනය කෙරෙමින් පවතී.

ඉස්සන් වගාව සඳහා යොදා ගන්නා ළිං ජලයේ පී.එච්.අගය හා ද්‍රව්‍ය ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය පිළිගත හැකි මට්ටමක නොවීය. පානීය ජලය ලබාගන්නා ළිං වල ජලයේ ඇමෝනියා හැරෙන්නට අනෙකුත් අධ්‍යයනය කරන ලද පරාමිති, අදාල කාර්යය සඳහා හොඳ මට්ටමක විය. කල්පිතිය අර්ධද්වීපයේ වගා ළිං වල විද්‍යුත් සන්නයනය හා ක්ලෝරයිඩ් මට්ටම ඉහළ අගයක විය. ප්‍රදේශයේ ක්ෂේත්‍ර තත්වය නොසලකා ගොවීන් විසින් පොහොර හා වෙනත් කෘෂි රසායන අධික ප්‍රමාණයක් භාවිතා කරන බව හෙළිවිය. මෙම

ප්‍රදේශයේ සහ රටේ අනෙකුත් සමාන ප්‍රදේශවල අනාගත සංවර්ධන සැලසුම් පිළියෙල කිරීමේදී මෙම අධ්‍යයනයේ සොයාගැනීම් යොදා ගත හැකිය.

සහභාගි වූ/සංවිධානය කළ සමුළු/වැඩමුළු

ආර්.කේ.වී. ගුණසේකර, පාකිස්ථානයේ වින්ස්ටන් හි පැවති විකිරණශීලීතාවය සඳහා විශ්ලේෂණය කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගි විය.

එම්.එච්.එස්.කේ. අබයරත්න, ජලජ විෂවේදයේ විශ්ලේෂණාත්මක ශිල්ප ක්‍රම සම්බන්ධයෙන්ද බී.ආර්.සී. මෙන්ඩිස්, ජල දූෂණයේ ජීව විද්‍යාත්මක නිදර්ශක සම්බන්ධයෙන්ද ඕස්ට්‍රේලියාවේ, ඩිකින් විශ්ව විද්‍යාලයේදී පුහුණුව ලැබුණි.

ව්‍යාපෘති කටයුතු

සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ අධිකාරිය මගින් පාසල් සිසුන් සඳහා සංවිධානය කරන ලද වෙරළාසන්න පරිසර දූෂණය මැයෙන් වූ දේශන මාලාවේදී එන්.එච්. දිසානායක විසින් දේශන පවත්වන ලදී.

විශේෂඥ උපදේශන

අපවහන විසර්ජනයන් සම්බන්ධයෙන් කාර්මික ආයතන නවයකට පරීක්ෂණ සේවා සපයන ලදී. සේවා යෝජකයා විසින් මෙම කටයුතු සියල්ලටම ගෙවීම් සිදු කරන ලදී.
පරමාර්ථකාධනය - 80%

සහභාගි වූ රැස්වීම්

නව ව්‍යාපෘති සඳහා වූ පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු කිරීම් සඳහා අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය සහභාගි විය.

ප්‍රකාශන

හම්බන්තොට ඒකාබද්ධ වෙරළාසන්න පරිසර දූෂණ අධ්‍යයන වැඩසටහන ස්ථාපනය කිරීම පිළිබඳ වාර්තාව, එච්.අයි.සී. ඉසෙඩ්, එම්.පී. වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා නාරා යන ආයතන වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මීගමු කලපුවේ සුත්‍රිකාකාර ඇල්ගි ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ වාර්තාව ඒකාබද්ධ සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා නාරා ආයතනය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

වයඹ පළාතේ තෝරාගත් ප්‍රදේශ වල භූගත ජල සම්පත් ඇගයීම, පාරිසරික විද්‍යාව පිළිබඳ විද්‍යාපති උපාධිය සඳහා එච්.එම්.එස්. තේරුම් මැනීමේ ශිෂ්‍යව විසින්, පරිසර අධ්‍යයන අංශයේ සිදු කළ කටයුතු ඇසුරින් පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය වෙත ඉදිරිපත් කළ නිබන්ධනය.

එස්.එ.එම්. අස්මි හා පී.කේ.එම්. අබේගුණවර්ධන විසින් කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ මා එලියේ පිහිටි මහවැවේ මසුන් මියයාම පිළිබඳව සකස් කල වාර්තාව, මෙම වාර්තාව ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

එස්.එ.එම්. අස්මි විසින් බේරේ වැවේ මසුන් මියයාම පිළිබඳව සකස් කල වාර්තාව, ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

පුස්තකාල හා තොරතුරු අංශය

වැඩසටහන 1 : පුස්තකාල සම්පත්

ව්‍යාපෘතිය 1 : 1 පුස්තකාල සම්පත් ලබාගැනීම/පුස්තකාල සම්පත් ගත්තිමත් කිරීම

පොත්

ලබාගැනීම් : වර්ෂය තුළ පොත් 346 ක් පුස්තකාලය විසින් ලබා ගැනිණි.

පුස්තකාල සහයෝගිතාවයන් යටතේ තිලිණ ලෙස පොත් 127 ලබා ගැනිණි.

පොත් 141 ක් මිලදී ගන්නා ලදී.

අනෙකුත් පොත් තැනපතු පිටපත් ලෙස ලැබිණි.

විද්‍යාත්මක වාර සඟරා

වාර සඟරා 24 සඳහා ඉන්වොයිස් කැඳවන ලද නමුත් ලැබුණේ ඉන් 17 පමණි. සඟරා 14 ක් සඳහා ගෙවීම් සිදු කරන ලදී. ප්‍රතිපාදන සීමා නිසා සෙසු ඒවාට ගෙවීම් කිරීම පමා කරන්නට සිදු විය.

විද්‍යාත්මක සඟරා - 08 (ලැබුණි)

සාමාන්‍ය සඟරා - 18

පාඨක සේවා හා තොරතුරු බෙදා හැරීම්

මාසික පොත් ලැයිස්තු පහත සඳහන් පුද්ගලයන් වෙත යවන ලදී.

සභාපති

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

සියළු අංශ ප්‍රධානීන්

ප්‍රධාන පරිපාලන නිලධාරී

ගණකාධිකාරී

කාලින පටුන සේවාවන් එකතුව යැවීමේ සේවය නාරා ආයතනයේ අංශ ප්‍රධානීන්ට හා බාහිර පුස්තකාල 10කට ලබාදෙන ලදී.

පාඨක සේවා- පහත ක්‍රියාකාරකම් හරහා නාරා කාර්ය මණ්ඩලයට ලබාදෙන ලදී.

පොත් බැහැරදීම

ASFA දත්ත පදනම පරිශීලනය

පුස්තකාලය පරිහරණය කරන්නන්ට තොරතුරු ලබාදීම

වරණීය විඥාපන සේවා

කාලින පටුන පිටු සේවාව

අන්තර් පුස්තකාල පිරුළු සේවය

වැඩසටහන 2: තොරතුරු විද්‍යාපනය

ව්‍යාපෘතිය 2 : 1 ද්විතියික දත්ත පදනම් රැස් කිරීම

සංයුක්ත තැටි හා අන්තර්ජාලය හරහා තොරතුරු බෙදාහැරීම

ව්‍යාපෘතිය 2 : 2 අන්තර්ජාලය තුළ විද්‍යුත් ප්‍රකාශනය

පරිගණක තාක්ෂණ ආයතනය හරහා ක්‍රියාත්මක වන සීඩා/සරෙක් තොරතුරු තාක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය මගින් ලැබුණු මූල්‍යමය ආධාර වලින් මෙම වැඩ සටහන් ආරම්භ කරන ලදී. එම නිසා ව්‍යාපෘතියට ලබාදෙන ලද භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන වැඩසටහන් අංක 1ට අනුයුක්ත කරන ලදී.

නාරා ආයතනය තුළ අව පැතුරුම් ජාලයක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා යූ.ටී.පී. ප්‍රකාශ තන්තු වලින් සමන්විත ජාලකරණ කේබල සවිකිරීම වසර තුළ නිම කරන ලදී. නාරා ආයතනය වෙත සපයන ලද අපදන මාර්ග 138 ක් සපයන ලදී. ව්‍යාපෘතිය සඳහා දයක රැහැන් හරහා සබඳතාවය සපයන්නට තෝරාගත් ආයතනය වූ ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනය සතුව ඩී.එස්.යූ. ඒකක හා රවුටරස් උපකරණ නොපැවතීම නිසා නාරා ආයතනය හා ලංකා අධ්‍යාපන හා පර්යේෂණ ජාලය (ලර්න්) අතර දයක රැහැන් සබඳතාවය ලබාගැනීම ප්‍රමාද විය. ජාලකරණ කටයුතු ස්ථාපනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සේවාදායක පරිගණක 3ක් වසර අවසානය වන විට ලැබීණි. මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක ඉංජිනේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ ආධාරය ඇතිව ප්‍රොක්සි සේවාදායකය, විද්‍යුත් තැපැල් සේවාදායකය වෙබ් සේවාදායකය හා ජාලගත ලිපින පරිවර්තක (තැටි) සේවාදායකය විනාශයට නිරීක්ෂණය කිරීම හා ස්ථාපනය, කිරීම සිදු කරන ලදී. දයක රැහැන් සබඳතාවය සපයාගැනීමේදී වූ ප්‍රමාදය නිසා නාරා වෙබ් අඩවිය ලියා පදිංචි කිරීමේ කටයුතු සම්පූර්ණ කල නොහැකි විය. කෙසේ වෙතත්, 2001 පෙබරවාරි මාසය වන විට නාරා වෙබ් අඩවිය සම්පාදනය කිරීමට කටයුතු යොදන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 2 : 3 ද්විතියික දත්ත පදනම් එකතුවක් ස්ථාපනය කිරීම.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ විද්‍යුත් දත්ත පදනම් රැස් කිරීම සඳහා මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම සහ ක්ෂේත්‍රයට අදාළව සංයුක්ත තැටි නිෂ්පාදනයයි. ජලජ විද්‍යා හා ධීවර සාරාංශ (ඇස්ෆා) ලබා ගැනීම සඳහා දයකත්වය ලබා ගැනිණි. විවිධ සංවිධාන වලින් නොමිලයේ සංයුක්ත තැටි 03 ක් ලැබිණි.

ජලජ විද්‍යා හා ධීවර සාරාංශ (ඇස්ෆා) අඩංගු සංයුක්ත තැටි දත්ත පදනම ගවේෂණය කිරීම් වර්ෂය තුළ 500 ක් පමණ සිදු කරන ලදී. ෆිෂ් බේස්, රීෆ් බේස් හා සාමුද්‍රික පොකිරිස්සන් සම්බන්ධ දත්ත පදනම් ගවේෂණය කිරීම ද සිදු විය.

වැඩසටහන 3 : ස්වයංක්‍රීයකරණය

ව්‍යාපෘතිය 3 : 1 පුස්තකාලය ස්වයංක්‍රීයකරණය කිරීම

පසුගිය වසරේ ඇතිවූ දුෂ්කරතා වැළැක්වීම හා නාරා පුස්තකාල දත්ත පදනමට අන්තර්ජාලය හරහා ප්‍රවේශය සැපයීම සඳහා ස්වයංක්‍රීය පුස්තකාල පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ විය. සීඩා/සරෙක් තොරතුරු තාක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය මගින් ලැබුණු ආධාර යටතේ 'ඇලිස් ෆෝ වින්ඩොස්' නම් මෘදුකාංගය මිලට ගන්නා ලදී. දෙසැම්බර් මස අග භාගයේදී මෘදුකාංග සැපයුම්කරු විසින් පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලයට මූලික පුහුණුව ලබා දෙන ලදී.

දත්ත නිවේශනය සිදු කෙරුණේ පවතින අතර දෝෂ හඳුනාගැනීමේ කාර්යයන් සඳහා දත්ත වාර්තා ලබා ගැනිණ.

වැඩසටහන 4 : භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය

ව්‍යාපෘතිය 4 : 1 මීගමු කලපුවේ සම්පත් මත ඇතිවන පරිභෝජක අර්බුද හඳුනාගැනීම සඳහා අවකාශීය දත්ත පදනමක් සැකසීම සැලසුම්කරණ තොරතුරු ඒකකය.

මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ සිතියම් පත් හා භූගෝලීය පිහිටුම් නිර්ණක පද්ධතියක් උපයෝගී කොට ගෙන මීගමු කලපුවේ භූ පිහිටීමට අදාළ පදනම් සිතියම් ස්ථර සම්පූර්ණ කිරීම වසර තුළදී මෙම ඒකකය විසින් සිදු කරන ලදී. ප්‍රදේශයේ පරිපාලනයට අදාළ මූලික තොරතුරු සම්පාදනය කරන ලදී. වෙරළාසන්නව සිදු වී ඇති වෙනස්කම් හා භූමි පරිභෝජන රටා හඳුනාගැනීම සඳහා විවිත්‍රාකාර ආකෘතියේ ගුවන් ඡායාරූප සැකසීමේ කටයුතු භාරගන්නා ලදී.

මීට අමතරව පහත විශේෂඥ උපදේශක ව්‍යාපෘති වලට ආධාරය සපයන ලදී.

- 1) හම්බන්තොට ඒකාබද්ධ වෙරළ කලාපීය කළමනාකරන ව්‍යාපෘතිය - හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය සඳහා පහත තේමා යටතේ විස්තරාත්මක සිතියම් සැකසීම
 - මත්ස්‍ය තොටුපල හා හක්බෙල්ලන් සහ පොකිරිස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය සිදු කෙරෙන ප්‍රදේශ
 - අධ්‍යයනය සිදු කෙරෙන බිම් සහ පරිසර දූෂණය සිදුවන ලක්ෂ්‍ය
 - නිතලවාසි පිවි ප්‍රජාව අධ්‍යයනය කෙරෙන බිම්
 - රැකව, මලල, ඇඹිලිකල කලමැටිය හා මාවැල්ල කලපුවල මුහුදු තටාක තෘණ ව්‍යාප්තිය

- 2) මීගමු කලපුවේ කේශික ඇල්ගි වල ව්‍යාප්තිය
 - මුහුදු තෘණ බිම්වල ව්‍යාප්තිය

කේශික ඇල්ලිවල මාසික ව්‍යාප්තියේ විවලනා (සිතියම් 06)

නැගෙනහිර ඉවුරේ බාදනගෙන් ගල් බොරළු මතු වූ ප්‍රදේශය තක්සේරු කිරීම.

වැඩසටහන 5 : සම්පත් බෙදාහැර ගැනීම

ව්‍යාපෘතිය 5 : 1 පුස්තකාල ජාල මාර්ගයෙන් සම්පත් බෙදාහැර ගැනීම / අනෙකුත් ආයතන හා අන්තර් ක්‍රියාව

ධීවර පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානවල වාර සභාව හා නාරා වාර සභාව සඳහා සුවිසක් පිළියෙල කිරීම. ලිපි තේමා නිවේෂණය කිරීම සම්පූර්ණ කෙරිණි.

අන්තර් පුස්තකාල ණය-පොත් 02

ඉල්ලීම පරිදි යවන ලද නැවත මුද්‍රණ (ලිපි)

හුවමාරුව - 02 (ඇමිබියෝ) (සංරක්ෂන විද්‍යාව)

2000 නොවැම්බර් මාසය වන විට පර්යේෂණ පත්‍රිකා 150 පමණ රැස්කොට තිබිණි.

වැඩසටහන 6 : විෂය සංයුතිය

ව්‍යාපෘතිය 6 : 1 ධීවර හා ජලජීවී වගාව ආශ්‍රිත විෂයයන් සම්බන්ධ පාරිභාෂික වචන මාලාව

තේමාවට අදාල ඉංග්‍රීසි තාක්ෂණික වදන් 605 පමණ රැස් කරන ලදී

ඒවාට අදාල සිංහල වදන් රැස්කරන ලදී

අකාරාදී පිළිවෙලට රැස් කරන ලද වචන පෙළගස්වන ලදී.

මෙහි වැඩකටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

වැඩසටහන 7 : ව්‍යාප්තිය

ව්‍යාප්තිය 7 : 1 වැඩසටහන් සංවර්ධනය

වැඩමුළු

තිරසාර ඛනු භාවිතය සඳහා මුන්දල කලපුවේ හා ඕලන්ද ඇල පද්ධතියේ ධාරිතාවය මැසෙත් වූ වැඩමුළුව වයඹ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සමග සහයෝගිත්වයෙන් සංවිධානය කරන ලද අතර 2000 ජුනි මස 20 දින නාරා ශ්‍රවණාගාරයේදී 100 කගේ සහභාගිත්වය ඇතිව සාර්ථකව පවත්වන ලදී.

පුහුණු පාඨමාලා පැවැත්වීම

විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව, අභිජනනය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහන් 3 ක් පවත්වන ලදී.

2001 පෙබරවාරි 9-10 - දෙදින පාඨමාලාව

මැයි 10-ජූනි 8 - අට දින පාඨමාලාව

නොවැම්බර් 15-16 - දෙදින පාඨමාලාව

ප්‍රදර්ශන

බණ්ඩාරනායක අන්තර්ජාතික සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවති මින් විසිතුරු ප්‍රදර්ශනය 2000 නොවැම්බර් 28 සිට දෙසැම්බර් 03 දක්වා භාරා ආයතනයේ ප්‍රදර්ශන කුටිය පවත්වා ගැනීම සඳහා සක්‍රීය දායකත්වයක් ලබා දෙන ලදී. මෙම කුටියේ තුලින් රු. 12,000 ක පමණ ප්‍රකාශන අලෙවියක් සිදු කෙරිණි.

පරමාර්ථසාධනය - 90%

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

ශ්‍රවණාගාර පහසුකම් වර්ධනය කිරීම

ප්‍රධාන ශ්‍රවණාගාරයේ පැවති වායු සම්බන්ධ ගලවා නව යන්ත්‍ර සවිකරන ලදී.

ශ්‍රවණාගාර පහසුකම් සැපයීම.

ඉල්ලුම පරිදි බාහිර ආයතන වලට සහ ආයතනයේ රැස්වීම් වලට පහසුකම් සපයන ලදී

ජායාරූප සේවා

ඉල්ලුම පරිදි ජායාරූප සේවා සපයන ලදී.

ජායාරූප එකතුවක් සකසා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යවන ලදී.

විඩියෝ නිෂ්පාදනය

මුන්දල කලපුව පිලිබඳ වර්තමාන විඩියෝ විකුපටයක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

විඩියෝ විකුපට නිෂ්පාදනය සඳහා ආධාරක පහසුකම්

නව විඩියෝ සංස්කරණ මෙවලමක් මිලයට ගන්නා ලදී.

සංස්කරණ ඒකකය ස්ථාපනය කරන ලදී.

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

පුස්තකාල එකතුව ප්‍රති සංවිධානය කිරීම

ආචාර්ය ඒඩ්වර්ඩ්ස් සේනාධිර මහතා ලබාදුන් උපදෙස් පරිදි 1990 ට පෙර ලැබුණු පොත් පුස්තකාල පොත් එකතුවෙන් වෙන් කරන ලදී. අනතුරුව 1985-1990 අතර කාලසීමාවට අයත් පොත් වලින් වැදගත් යැයි තෝරාගැනුණු ඒවා නැවත පුස්තකාල පොත් එකතුවට එකතු කරන ලදී.

පුහුණුව

රජයේ ගිණුම් හා මූල්‍ය ආයතනයේ 19.04.2000 සිට 23.04.2000 දක්වා පැවති වින්ඩෝස් පාදක

යෙදවුම් පිළිබඳ පාඩමාලාව.

ප්‍රකාශන

වාර්ෂික වාර්තාව

1998 වාර්ෂික වාර්තාව සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීම අවසන් කරන ලදී.

1999 වාර්ෂික වාර්තාව අංශ වලට අදාල කොටස් එකතු කොට සම්පාදනය කරන ලදී.

නාරා විද්‍යාත්මක වාර සඟරාව

වර්ෂ 2000 ජනවාරි මස 10 සහ 2000 නොවැම්බර් 17 යන දිනවල සංස්කාරක මණ්ඩල රැස්වීම් දෙකක් පවත්වන ලදී. ඉදිරි කලාපය සඳහා ලැබුණු පර්යේෂණ පත්‍රිකා අටක් (වෙළුම 36-2000) සංස්කාරක මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද ඇගයුම්කරුවන් වෙත යවන ලද අතර අවශ්‍ය සංශෝධන සිදු කිරීම සඳහා මෙම පත්‍රිකා කර්තව්‍යවලින් වෙත යවන ලදී. 2 වන සංස්කාරක මණ්ඩල රැස්වීමට පෙර සියලු සංශෝධන පත්‍රිකා රැස්කරගන්නා ලදී. සියළු ඇගයුම්කරුවන්ට ගෙවීම් සිදු කරන ලදී.

දෙවන සංස්කාරක මණ්ඩලය රැස්වීමේදී සංස්කාරක ලෙස ප්‍රධාන පුස්තකාලයාධිපති එස්.තලාකඩ මිය පත්කෙරිණි. නව සංස්කාරකවරිය විසින් අන්තර්ජාතික ප්‍රමිති මට්ටමට සඟරාවේ තත්වය නැංවීම සඳහා සැකසූ නව උපදෙස් මාලාව පර්යේෂණ පත්‍රිකා සමග කර්තව්‍යවලින් වෙත යවන ලදී.

නාරා පුවත්

2000 ජූලි මාසයේදී නාරා පුවත් වෙළුම 03 කලාපය 01 ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. ඉදිරි කලාපය සඳහා ලිපි රැස් කෙරෙමින් පවතී.

අත් පත්‍රිකා

මන්නාවා, පිරානා, කැස්බෑවුන්, කකුළුවන් තර කිරීම හා සාගර විද්‍යාව පිළිබඳ අත් පත්‍රිකා සැලසුම් කොට මුද්‍රණය කරන ලදී.

පරිපාලන අංශය

• බඳවා ගැනීම්

01. ස්ථිර -10

පද්ධති විශ්ලේෂක / ක්‍රමලේඛක	-01
සිතියම් විද්‍යාඥ	-01
අභ්‍යන්තර විගණක	-01
ප්‍රධාන පුස්තකාලයාධිපති	-01
පර්යේෂණ නිලධාරීන්	-05
සැලසුම් ශිල්පීන්	-01

02. කොන්ත්‍රාත් පදනම -08

විත්පිණ කාර්ම තාක්ෂණ ශිල්පී	-01
පර්යේෂණ සහකරුවන්	-01
යාත්‍රාපති	-01
කම්කරු	-02
සනීපාරක්ෂක කම්කරු	-01
පර්යේෂණ නිලධාරීන්	-01
උපදේශක	-01

03. තාවකාලික පදනම -18

පර්යේෂණ සහකරු	-07
කම්කරුවන්	-02
රියැදුරු	-04
නියැදිකරුවන්	-01
ලිපිකරු	-01
යතුරුලේඛක / දත්ත නිවේශක	-01
ගබඩා පාලක	-01
තාක්ෂණ සහකාර (යාන්ත්‍රික)	-01

04. ද්විතියිකව අනුයුක්ත කිරීමේ පදනම -01

මිණුම් වාර්තාකරු	-01
------------------	-----

05. උසස්වීම්

සේවකයින් 13 දෙනකුට අභ්‍යන්තරික උසස්වීම් ප්‍රදානය කෙරිණි.

• සේවයෙන් ඉවත්වීම්

01. විශ්‍රාම ගැනීම් -02

- පර්යේෂණ නිලධාරී -01
- ප්‍රධාන සිතියම් විද්‍යාඥ -01

02. සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වීම් -08

- පර්යේෂණ නිලධාරීන් -03
- පර්යේෂණ සහකරුවන් -02
- දත්ත නිවේශක -01
- යාත්‍රාපති (සයුරි) -01
- පර්යේෂණාගාර කමිකරු -01

03. සේවය අත්හැරයෑම් -03

- පද්ධති විශ්ලේෂක / ක්‍රමලේඛක-01
- හැවියන් -01
- කමිකරුවන් -01

04. මරණ -01

- විද්‍යුත්කරු -01

• ඇබ්සර්තු

01. ප්‍රධාන කාර්යාලය

- පර්යේෂණ නිලධාරීන් -04
- පර්යේෂණ සහකරුවන් -01
- විගණන ලිපිකරු -01
- යතුරුලේඛක (ඉංග්‍රීසි) -01
- මුරකරු/අරක්කැම් -01
- රියැදුරු -01

පර්යේෂණාගාර සහායක	-01
වැඩ පරීක්ෂක (යාන්ත්‍රික)	-01
කමිකරු	-01
වැද්දුම්කරු	-01

02. සමූහ මාරු පර්යේෂණ යාතාව

කපිතාන්	-01
ප්‍රධාන නිලධාරී	-01
ප්‍රධාන ඉන්ජිනේරු	-01
ර.ආර්.ව	-02
ඩෙක්හැන්ඩ්	-01
නැව්‍යන්	-01

03. ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/ ජල ශාස්ත්‍රඥ	-01
ප්‍රධාන ජල ශාස්ත්‍රීය මිනිනදෝරු	-01
ජල ශාස්ත්‍රීය මිනිනදෝරු	-08
භූමි මිනිනදෝරු	-01
ප්‍රධාන සිතියම් විද්‍යාඥ	-01
නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන සිතියම් විද්‍යාඥ	-01
සිතියම් විද්‍යාඥ	-01
පද්ධති විශ්ලේෂක / ක්‍රමලේඛක	-02
සැලසුම් ශිල්පී	-01
ර.ඩී.පී. සහකාර	-01
කාර්යාල සහකාර	-01
මිපදිගැනීම් නිලධාරී	-01

04. රැකව ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය

පර්යේෂණ නිලධාරී	-01
ලිපිකරු / ගබඩා පාලක	-01
කමිකරු	-01
මුරකරු	-01

• විනය පරීක්ෂණ

කමිකරු උසාවියේ නඩු

ග්‍රෙෂන් ප්‍රනාන්දු මහතා

සුරමනා විජේසේකර මිය

උපාලි එදිරිසිංහ මහතා- කමිකරු උසාවියේ මෙම නඩුව විභාග වෙමින් පවතී.

උත්තමාධිකරණ නඩු

ටී. එස්. ධර්මරත්න මහතා

ඩෙනිස් ප්‍රනාන්දු මහතා

හලාවත ප්‍රදේශයේ ඉස්සන් කොටු සඳහා අවසර ලබා නොදීම. මෙම නඩුව විභාග වෙමින් පවතී.

ගණකාදිකාරී වයි. සමරරත්න මහතාට විරුද්ධ විනය පරීක්ෂණය- විභාග වෙමින් පවතී

වැඩ තහනම් කිරීම

සරත් විජේසිරි මහතා

එච්.ඒ. ඩොනල්ඩ් මහතා

ඒ.එම්. පුෂ්පානන්ද මහතා

• සුභසාධනය

පිලියන්දල-නාරා

කොට්ටාව-නාරා

ගම්පහ-නාරා

බොරැල්ල-නාරා

කොටුව-නාරා

මීගමුව-නාරා

මෙම ප්‍රවාහන සේවා සහන ගාස්තු යටතේ සේවකයින්ට ලබා දෙන ලදී

• ඉදිකිරීම් කටයුතු

ත්‍රිකුණාමලය ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සඳහා පර්යේෂණාගාර ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකරන ලදී.

- වසර 2000 තුළ ආයතනයේ සේවකයින් සහභාගි වූ විදේශීය ශිෂ්‍යත්ව / පුහුණු පාඨමාලා / සමුච්ච / සම්මන්ත්‍රණ හා පුද්ගලික විදේශ සංචාර පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

නම	රට	කාර්යය	කාල සීමාව	ප්‍රතිපාදන	වැඩ බැලීම	නිවාඩු
ජේ.කේ ටැපපත්ත මහතා	ඉන්දියාව	පුහුණු වැඩසටහන	2000/01/16 2000/01/27	විදුල හා තාක්ෂණය පිළිබඳ ඉන්දු ශ්‍රී ලංකා උපකෝෂිකම	ටී.එස්. ධර්මරත්න මහතා	ටැපකාරි
පර්යේෂණනිලධාරී (කාගර විද්‍ය අංශය)	තයිලන්තය	සාමූහික පරිසරයේ ප්‍රවාහන ක්‍රියාදාමයන් හා අවකාශීය තැම්පත් විමේ ශ්‍රීග්‍රහණයන් අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා සලකුණු කරන යෙදවීම පිළිබඳව IAEA/RCA කාලාපීය පුහුණු පාඨමාලාව	2000/02/21 2000/03/04	අන්තර් ජාතික පරමාණු බලශක්ති අධිකාරිය	එච්. ඩී. ජයසිරි මහතා	ටැපකාරි
පී.ජී.ටී ප්‍රනාන්දු මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී (සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය)	ඉන්දියාව	පුහුණු වැඩ සටහන	2000/01/17 2000/01/27	විදුල හා තාක්ෂණය පිළිබඳ ඉන්දු ශ්‍රී ලංකා උප කෝෂිකම	පී.ඩී.කේ ඩී අමරසූරිය	ටැපකාරි
එම් එන් එස් ආරිය රත්න මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	ඉන්දියාව	සම්පත් සැලසුම් හා දත්ත විශ්ලේෂණය පිළිබඳ පී සී ආර් එම් එන් දකුණු ආසියානු පුහුණු වැඩමුලුව	2000/05/01 2000/05/12	පී. සී. ආර්. එම්. එන්.	පී.ඩී.කේ ඩී අමරසූරිය	ටැපකාරි
එච් ඩී ජයසිරි මහතා (පර්යේෂණ නිලධාරී)	තායිලන්තය	වෙරළ තලාපිය කළමනාකරණය සඳහා දුරස්ථ සන්දානය හා භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති උපයෝගී කර ගැනීම පිළිබඳ වැඩමුලුව	2000/11/05 2000/05/18	ජාතික අභ්‍යවකාශ සංවර්ධන එජන්සිය	පී. ඩී. කේ. ඩී. අමරසූරිය මහතා	ටැපකාරි
එම් එන් එස් ආරිය රත්න මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	තායිලන්තය	පර්යේෂණ පත්‍රිකාව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා	2000/02/15 2000/02/18	ඒ. සී. අයි. ඒ. ආර්. වයාපෘතිය	ආර්. ජී. එස්. විජේ සේනරා මහතා	ටැපකාරි
එච් ඩී ජයසිරි මහතා (පර්යේෂණ නිලධාරී)	ඉරානය	උතුරු හා මධ්‍යම ඉන්දියානු කාගර කලාප සඳහා වූ අන්තර්ජාතික කාගර කෝෂිකමේ කලාපීය කමිටුවේ ආන්විත සැසිවාරය සහ ඒකාබද්ධ වෙරළාසන්න ප්‍රදේශ කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩමුලුව	2000/02/19 2000/02/23	අන්තර් ටැපස කාගර විදුලිමත කෝෂිකම	ඊ.එම්.එස් විජේරත්න මහතා	ටැපකාරි
	ඉන්දියාව	වෙරළාසන්න සාමූහික ක්‍රියාදාමයන් ආකෘති කරණය කිරීම හා අදායනය පිළිබඳ	2000/11/06 2000/11/17	අන්තර් ටැපස කාගර විදුලිමත කෝෂිකම හා ජාතික විද්‍ය පදනම	ජේ.කේ ටැපපත්ත මය	ටැපකාරි

පි.පහලවත්ත මිය පර්යේෂණ නිලධාරී ස්ථාන භාර නිලධාරී කඩොල් කැලේ ප්‍රා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය	තායිලන්තය ස්වීඩනය	කඩොලන හා මුහුදු භෞත පිලිබද පර්යේෂණ වලට අදාල අධ්‍යයන වාරිකාවක්	2000/03/20 2000/03/30	සීඩා /සරෙක් ව්‍යාපෘතිය	එස්. පී. ජයමාත්ත මිය පී. ඒ. ඩී. ඒ.කුමාර ඒඩ්ඩබ් ආර් ටාපසක මය).	රාජකාරි
එන්.එච් දසනායක පර්යේෂණ නිලධාරී අංශ ප්‍රධාන පරිචාර අධ්‍යයන අංශය	ඉන්දියාව	ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයනය දකුණු ආසියානු කලාපයේ කලපු පද්ධති පිලිබද වැඩමුලුව	2000/08/28 2000/10/31	සීඩා /සරෙක් ව්‍යාපෘතිය	එස් ඒ එම් අස්මි මය)	රාජකාරි
ටීඩී.කේඩී අමරසූරිය මහතා	ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය	මුහුදු කැස්බාවන්ගේ පිට විදුලි හා සංරක්ෂණය පිලිබද 20 වන වාර්ෂික සමුළුවට සහභාගි වීම සදහා (පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සදහා)	2000/02/29 2000/03/04	හාර)	පී.එච්. ප්‍රනාන්දු මහතා	රාජකාරි
පී.කේ.එම්. විජේ ගුණවර්ධන පර්යේෂණ නිලධාරී (අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් හා ජලජීව වගා අංශය)	තායිලන්තය	ආසියානු කලාපයේ ඉස්සන්ගේ වෛරස ආශ්‍රිත අනුක රෝගවිනිශ්චය පිලිබද වැඩමුලුව	2000/3/21 2000/03/25	එ.සී.අයි.එ.ආර්	එච්. එම්. පී. කීර්තිරි මහතා	රාජකාරි
ආචාර්ය පී.ටී.පී එස්.එන් සිරිවර්ධන අංශ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් හා	තායිලන්තය	ආන්වන සහසු වර්ෂයේදී ජලජීව වගාව මැයෙන් වූ සමුළුව සහ වෙනත් කටයුතු	2000/02/17 2000/03/10	හාකා	ආචාර්ය ඩබ්ලිව් ටීඩී වන්තිනායක	රාජකාරි
ජල පිට වගා අංශය	පිලිපීනය	ඉස්සන් ආශ්‍රිත ජලජීව වගාව පිලිබද සිද්ධි අධ්‍යයනයක් දියත් කිරීම සදහා ආධාර කිරීම සදහා වූ දුත මෙහෙවර	2000/07/02 2000/07/09	හාකා	ආචාර්ය ඩබ්.එම්.ටී.ඩී. වන්තිනායක	රාජකාරි
	ඩය්ට්‍රියාව	කුඩා පරිමාන වල ජලජීව වගාව සදහා විවිධ ජලජ පරිචාර ප්‍රයෝජය කිරීම පිලිබද වැඩමුළුව	2000/09/18 2000/09/28	ශ්‍රාමීය ප්‍රතිව්‍යුහකරණය පිලිබද අන්තර්ජාතික ආයතනය	ආචාර්ය ඩබ්.එම්.ටී.ඩී. වන්තිනායක	රාජකාරි
		ඉස්සන් වගාව සදහා හිස් කලමනා කරනය ක්‍රමෝපායන් හා නිසි ආයතනික භෞතික සැලසුම් පිලිබද විශේෂඥ උපදේශනයට සහභාගි වීම	2000/12/14 2000/12/07	එල්.එම්.	ආචාර්ය එස්.සී. ජයමාත්ත	රාජකාරි

ඩී.එල්.සී. හේවගේ ජලගාස්ත්‍රිය නිලධාරී ජල ගාස්ත්‍රිය කාර්යාලය	ජපානය	ජලගාස්ත්‍රිය මැණුම් විද්‍යාව පිලිබද වැඩසටහන. අන්තර්ජාතිකව පිලියැගෙන කාණ්ඩයේ පාඨමාලාවකි- ජපානය	2000/04/04 2000/11/12	ජයිකා	එස්. සමරසිංහ මහතා)	රාජකාරී
එස් ඒ එම් අස්මි මහතා)	ඉන්දියාව	සාගරයට අපවහන ජලය එක්වීම අධ්‍යයනය කිරීම සදහා විකිරණ ශිලි සලකුණු කාරක වල උසස් නවීතයන් පිලිබද කලාපීය වැඩමුලුව.	2000/04/23 2000/04/30	අන්තර් ජාතික පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරිය	එන්.එච්. දසනායක මහතා)	රාජකාරී
ඒ රාජසුරිය මහතා) පර්යේෂන නිලධාරී සමුද්‍රජීවී සම්පත් අංශය	ඉන්දියාව	සම්පන්න සැලසුම් හා දත්ත විශ්ලේශනය පිලිබද දකුණු ආසියානු පිසිආර් එම් එන් පුනුණු වැඩමුලුව	2000/08/01 2000/08/12	පී.සී.ආර්.එම්.එන්	එල්. ගිනි ගේ මහතා)	රාජකාරී
එම් එම් සී කරුණාරත්න මහතා සහකාර කිම්දුම්කරු	ඉන්දියාව	9 වන අන්තර්ජාතික කොරල් පර සමුද්‍රජීවී සහකාරී වී සදහා	2000/10/22 2000/10/28	පී.සී.ආර්.එම්.එන්	එල්. ගිනි ගේ මහතා)	රාජකාරී
ඊඑම් එස් විජේ රත්න මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී සාගර විද්‍ය අංශය	ඉන්දියාව	සම්පන්න සැලසුම් හා දත්ත විශ්ලේෂණය පිලිබද දකුණු ආසියානු පී.සී ආර් එම් එන් පුනුණු වැඩමුලුව	2000/05/04 2000/05/12	පී.සී.ආර්.එම්.එන්	එච්.එම්. වසන්ත බන්ඩාර මහතා)	රාජකාරී
එම් ඒ ආරිය එන්ස මහතා අංශ ප්‍රදන ජාතික ජල ගාස්ත්‍රිය කාර්යාලය	ඉන්දියාව	9 වන අන්තර්ජාතික කොරල් පර සමුද්‍රජීවී සහකාරී වී සදහා	2000/10/22 2000/10/28	බේවීඩී සහ ශ්‍රීලිල් පදනම	ඩබ් ඩී මෙල් මහතා)	රාජකාරී
ආචාර්ය ඩී එස් ජයකොඩි	ඉන්දියාව	අවකාශීය ප්‍රවාහන ආකෘති තහවුරු කිරීම සදහා විකිරණ ශිලි සලකුණු කාරක ශිල්පභූමිකාවකි කිරීම පිලිබද කලාපීය ආර් සී ඒ වැඩමුලුව	2000/05/24 2000/05/30	අන්තර් ජාතික පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරිය	හේ. අරුමානන්දන් මහතා)	රාජකාරී
	ස්විඩනය	ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයනය සදහා	2000/08/15 2000/11/20	සීඩා / සරෙත් ව්‍යසාහිය	ජේ.හේ රාජසකෂ මහතා)	රාජකාරී
	දකුණු අප්‍රිකාව	විස්තෘත මහාද්වීපික තටකය පිලිබද සම්මේන්තනය	2000/05/29 2000/05/31	නාරා	හේ.එස්. ප්‍රනාන්දු මහතා)	රාජකාරී
	එක්සත් රාජදනිය	නාරා ආයතනයේ පස්වත් උපාධි සිසුන් දෙදෙනෙකුගේ ප්‍රගතිය පිලිබද (මල්දෙකිය මහත්මිය සහ ජයවර්ධන මහතා) සාකච්ඡාව ඉන්දියානු සාගරික බලයන් පිලිබද කොමිසමේ 5 වන සැසිවාරය	2000/05/24 2000/05/04		සනාපති හා ප්‍රධාන පරිපාලන නිලධාරී	රාජකාරී

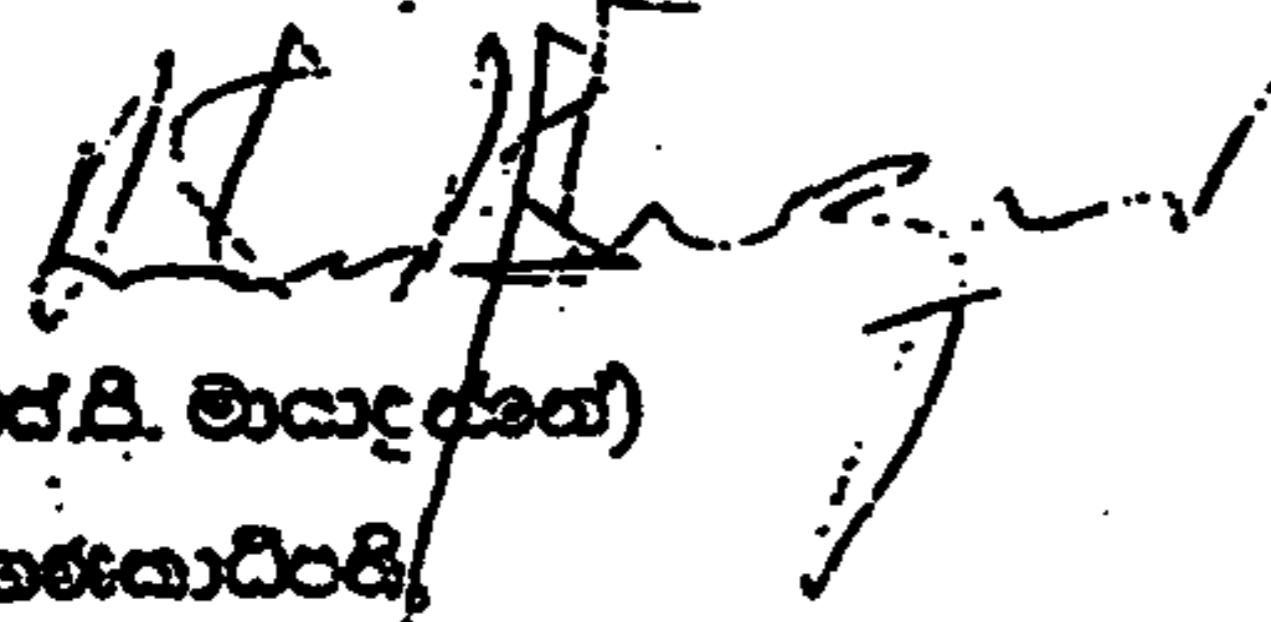
එම්.එස්.එච්.කේ ඇබේරත්න මහතා පර්යේෂණ සහකාර පරිසර අධ්‍යයන අංශය	ඔස්ට්‍රේලියාව	ජලජ විෂවේදයෙහි යෙදෙන විශ්ලේෂණ ශිල්ප ක්‍රම පිලිබඳ පුහුණුව	2000/08/01 2000/08/28	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	ආර්.ඩබ්. ප්‍රනාන්දු මහතා	රාජකාරි
බී.ආර්.සී. මෙන්ඩිස් වි.පර්යේෂණ සහකාර පරිසර අධ්‍යයන අංශය	ඔස්ට්‍රේලියාව	ජලජ පරිසර දූෂණය සඳහා යෙදවෙන ජීව විද්‍යාත්මක නිදර්ෂක	2000/08/01 2000/08/28	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	ආර්. ඩබ්. ප්‍රනාන්දු මහතා ආචාර්ය	රාජකාරි
කේ.අරුලත්නදත් මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී සාගර විද්‍යාංශය	ස්වීඩනය	අවාර්ෂ උපාධි අධ්‍යයනය	2000/08/15 2000/08/20	සීඩා / සරෙක් ව්‍යාපෘතිය	ටී.ඩී.කේ. තෙන්නකෝන් මහතා	රාජකාරි
කේ.බී.එස්.ආරිය චංඝ මීය පර්යේෂණ නිලධාරීහි පසු අස්ඵල තාක්ෂණ අංශය. ආර්. ආර්. පී. ලේදෙනිය මීය පර්යේෂණ නිලධාරීහි සමුද්‍රජීව සම්පත් අංශය	අධ්‍යයන අංශය එක්සත් රාජ්‍යය	මහජන පරිසරණය හා පිරිසැකසුමේදී ප්‍රමිති කලමනාකරණය පිලිබඳ පුහුණුව	2000/08/21 2000/08/	එක්සත් ජාතීන්ගේ විශ්ව විද්‍යාලය	පී ජේ ගනේශම ආරච්චි මීය	රාජකාරි
පී.එ.එ.ටී. ජයවර්ධන මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	එක්සත් රාජ්‍යය	අවාර්ෂ උපාධි අධ්‍යයනය	2000/09/01 2000/05/31	සීඩා / සරෙක් ව්‍යාපෘතිය	ආචාර්ය සී. අමරසිරි	රාජකාරි
ආචාර්ය.සී අමරසිරි	තායිලන්තය සිංගප්පූරුව	අධ්‍යයන වාර්තාව දත්ත රූප කිරීම හා සංඛ්‍යාලේඛන පිලිබඳ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමේ 2 වන රැස්වීම සහ විද්‍යාත්මක කමිටුවේ 3 වන සැසි වාරය	2000/09/01 2000/05/31	සීඩා / සරෙක් ව්‍යාපෘතිය නාටා	ආර්.ආර්. ලේදෙනිය මීය හා සරෙක් ව්‍යාපෘතියේ සම්බන්ධීකරණය කටයුතු සඳහා ආචාර්ය ජේ එම් පී කේ ජයසිංහ පීඑච් ප්‍රනාන්දු මහතා සහ සරෙක් ව්‍යාපෘතියේ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සඳහා ආචාර්ය ජේඑම්.පී.කේ. ජයසිංහ	රාජකාරි
එස් පී විදානගේ මහතා ආර්ථික විද්‍යා අංශ ප්‍රධාන සමාජ ආර්ථික අංශය	ශ්‍රී ලන්දීහි සියලු රාජ්‍ය ආයතන	හම වන කොටල් පර අධ්‍යයන සමුළුවට සහභාගි වීම සඳහා	2000/10/22 2000/10/28	සී.සී.ආර්.එම්.එස්	එස්.එස්.කේ. හපුරත්න මහතා	රාජකාරි

එක් බී පී පුනරුද්ධ ලහනා පර්යේෂණ නිලධාරී (ධීවර තාක්ෂණ අංශය)	තායිලන්තය	පරිසර නිතකාමී ධීවර පන්ත කුම පිලිබද පුනුණුව	2000/09/25 2000/10/24	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	සේ හපුතන්ත්‍රී	රාජකාරී
එස් එස් පී පීටීස් පර්යේෂණ සහකාර (ධීවර තාක්ෂණ අංශය)	තායිලන්තය	පරිසර නිතකාමී ධීවර පන්ත කුම පිලිබද පුනුණුව	2000/09/25 2000/10/24	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	ඩබ් පී සීටීසේන ලහනා	රාජකාරී
එම් පී සේ ගුණවර්ධක ලහනා පර්යේෂණ සහකාර සමුද්‍ර පීටී සම්පත් අංශය	තායිලන්තය	පරිසර නිතකාමී ධීවර පන්ත කුම පිලිබද පුනුණුව	2000/09/25 2000/10/24	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	ජයතිලක ලහනා	රාජකාරී
එච් ඒ ආර් ඊ සෙරේරා ලහනා (පර්යේෂණ)	තායිලන්තය	පරිසර නිතකාමී ධීවර පන්ත කුම පිලිබද පුනුණුව	2000/09/25 2000/10/24	සෛද්ධාන්තික භෞතික විද්‍යාව පිලිබද අන්තර් ජාතික මධ්‍යස්ථානය	ටී ඒ රාජපක්ෂ ලහනා	රාජකාරී
ඩබ් බී ඒ ජේ පී වීජේන්ද්‍ර	ඉතාලිය	ජලධාර සහ මවන ලද වෙරළ කලාප ආකෘති කරණය පිලිබද පෘතුගී ක්‍රියා පද්ධති විද්‍යා පාඨමාලාව	2000/10/02 2000/10/13	සෛද්ධාන්තික භෞතික විද්‍යාව පිලිබද අන්තර් ජාතික මධ්‍යස්ථානය	බී එච් එම් ඩී සිල්වා ලහනා	රාජකාරී
ඩී ඒ අතුකොරල පර්යේෂණ නිලධාරී අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් හා ජලජීව වගා අංශය	චීනය	අභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්ත කලමණාකරණය හා ජලජීව වගාව පිලිබද පුනුණු වැඩ මුඛව	2000/10/15 2000/11/10	භාෂා ආසියාවේ ජලජීව වගා මධ්‍යස්ථාන ජාලය	එච් එම් පී කීන්සිරි ලහනා	රාජකාරී
පී ජේ ගණේගම ආරච්චි මිය පර්යේෂණ නිලධාරී පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය	ඉන්දියාව	ප්‍රාග්ධන මාර්ගගත වැඩමුඛව	2000/10/30 2000/11/04	ප්‍රාග්ධන කා නාරා	එස්පී එස් බී සේනාධිරා ලෙනවිය	රාජකාරී

විගණකාධිපති සටහන

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නිදහස්කාරකය 2000 දෙසැම්බර් 31 දිනෙහි අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් 1971 අංක 38 දාය චක්‍රලේඛයේ 13(1) වගන්තිය යටතේ සංකීර්ණව සියවස පුදා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) වගන්තියට අනුකූලව විධිවිධාන ප්‍රකාර මාසේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී.

චක්‍රලේඛයේ 14(2)(ඊ) වගන්තිය ප්‍රකාර ප්‍රකාශයට පත්කළ පුදා නමින් ගිණුම් පිළිබඳ මාසේ නිරීක්ෂණයක් ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නිදහස්කාරකයේ සභාපතිවරයා අමතන ලද පමුණු දාය මාසේ වාර්තාවේ ඇතුළත් වූයේ.

(එස්.සී. මායාදුණේ)
විගණකාධිපති,

2002 අප්‍රේල් // දින.
නොලම් 07, විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ.

NOTE OF THE AUDITOR GENERAL

The accounts of National Aquatic Resources Research and Development Agency for the year ended 31 December 2000 were audited under my direction in pursuance of provisions in Article 154(1) of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka read in conjunction with Section 13(1) of the Finance Act No. 38 of 1971.

My observations on these accounts that should be published in terms of Section 14(2)(c) of the Finance Act are contained in my report of even date addressed to the Chairman of the National Aquatic Resources ^{Research} and Development Agency.

(Sgd. S.C. Mayadunne)
Auditor General
// April 2002
Auditor General's Department,
Colombo 07.

**ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන
නියෝජිතායතනය
2000-12-31 දිනට ශේෂ පත්‍රය**

283,215,380	ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදනය	(13)	342,615,380.00
267,895,663	ප්‍රති තක්සේරු ඉතිරිය	(14)	267,855,663.60
143,640,997	විදේශීය ප්‍රතිපාදන	(15)	143,840,997.00
22,330,225	දේශීය ප්‍රතිපාදන	(16)	22,330,225.00
(397,097,360)	ආදායමට වැඩි වියදම් අතිරික්තය		(463,550,389.44)

320,184,905 313,091,876.16

ස්ථාවර වත්කම්

81,708,955	අයිති ඉඩම්	(17)	81,708,955.00
9,493,508	බද්දට ගත් ඉඩම්	(17)	9,493,508.00
71,792,379	ගොඩනැගිලි	(17)	73,129,901.55
1,530,900	යන්ත්‍ර	(17)	1,317,020.00
51,090,523	උපකරණ	(17)	67,936,378.03
6,592,090	පරිගණක හා මූල්‍ය	(17)	7,041,729.25
10,598,455	වාහන	(17)	7,073,538.04
466,429	බයිසිකල්	(17)	309,197.00
6,191,399	ගෘහභාණ්ඩ හා උපාංග	(17)	6,310,369.82
4,611,760	පුස්තකාල පොත්	(17)	5,469,792.00
110,705	මත්ස්‍ය වැංචි	(17)	135,943.00
449,335	ඉංජිනේරුමය උපකරණ හා මෙවලම්	(17)	489,399.38
31,390	අද්මිරාල්හි සිතියම්	(17)	27,118.00
75,404,174	බෝවිටු හා යාත්‍රා	(17)	64,808,002.00
320,072,000			325,251,406.07

2,730,324 4,514,963.06

ජංගම වත්කම්

3,090,873	31.12.1999 දිනට නොගෙය	(18)	2,743,507.06
2,417,572	ණයකරුවෝ හා පූර්ව ගෙවීම්	(19)	1,874,407.19
203,472	භෑන්පත	(20)	61,000.00
489,465	අත්තිකාරම්	(21)	3,220,852.23
7,157,292	ණයකරුවෝ (සේවක)	(22)	7,064,128.10
7,886,617	අත ඇති හා බැංකුවේ ඇති මුදල්	(23)	6,109,805.58

21,073,700.16

ජංගම වගකීම්

12,716,202	ණයගිම්යෝ හා එකතු කළ වියදම්	(24)	12,038,632.04
220,831	ව්‍යාපෘති ණයගිම්යෝ	(25)	2,840,384.82
1,563,448	උපදේශක ව්‍යාපෘති	(26)	999,946.52

24,878,963.38

6,744,810 3,805,263.22
(9,362,229) (12,869,229.75)

320,184,905 313,091,876.16

භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ විද්‍යා මණ්ඩලය
සභාපති.

එම්.ඒ. ආර්. ආචාර්ය ජනරාල්.
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්.

එම්.ඩී.සේනාරත්න.
ගණකාධිකාරී.

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව

கணக்காய்வாளர் தலைமை அபிப்பதி திணைக்களம்

AUDITOR-GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය
எனது இல.
My No.

විමර්ශ/විස්මර්ශකර්ම/මගේ අංකය
உமது இல.
Your No.
01/2000

දිනය
திகதி
Date } 2002 අප්‍රේල් 11 දින

සභාපති,
රාජ්‍ය ජල සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන
නියෝජ්‍යායතනය

රාජ්‍ය ජල සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජ්‍යායතනයේ
2000 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් පිළිබඳව 1971
අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති
වාර්තාව

රාජ්‍ය ජල සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජ්‍යායතනයේ 2000 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සමඟ සංයෝජනව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මෙම විගණනය කරගෙන යාමේදී ප්‍රසිද්ධ වෘත්තීයයෙහි යෙදී සිටින ගණකාධිකරණ සමාගමක් මට සහාය විය. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර නියෝජ්‍යායතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතුයයි මා අදහස් කරන මාගේ නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13(7)(ඊ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් 2002 ජනවාරි 02 දින නියෝජ්‍යායතනයේ සභාපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

1.2 විගණන විෂය පථය

මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් විගණන මතය ,අදහස් දැක්වීම් සහ සොයාගැනීම් , විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් පිළිබඳ සමාලෝචනය සහ ගනුදෙනුටුල නියැදි පිළිබඳ තහවුරු රක්ෂා කිරීම් මත පදනම් වී ඇත. එම සමාලෝචනය සහ රක්ෂණයන්ගේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය , මට ලැබී ඇති කාර්ය මණ්ඩලය , අනෙකුත් සම්පත් සහ කාලවේලා සහ සීමාවන් ඇතුළත කැඩිකාක් ප්‍රචල විගණනයක් කළහැකි වන පරිදි පිළියෙල කරන ලද්දකි. මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්, විධි සහ පරිච්ඡේද අනුකූලව විගණනය සිදුකරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරවක සාක්ෂි රක්ෂා කිරීම, මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් පිළියෙල කිරීමේදී අනුගමනය කරන ලද ගණකාධිකරණ මූලධර්ම හා වැදගත් ඇත්තමේන්තු සහ නිගමන තක්සේරු කිරීම, මූල්‍ය ප්‍රකාශවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ

සිලෝන් විදුරලය,
කොළඹ 07, ශ්‍රී ලංකාව

சென்னை சதுக்கம்,
கொழும்பு 07, இலங்கை

INDEPENDENCE SQUARE,
COLOMBO 07, SRI LANKA

දුරකථන
தொலைபேசி
Telephone } 691151

ෆැක්ස් අංකය
பகல் இல.
Fax No. } 83

ඉලෙක්ට්‍රොනික් තැපෑල
e-மேல்
E-mail } aggov@sltnet.lk

ඇගයීම සහ යොදාගන්නා ලද ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති සුදුසුද, ඒවා ඒකාකාරීව අනුගමනය කරන ලද්දේද සහ ප්‍රමාණවත් පරිදි හෙළිදරව් කරන ලද්දේදැයි නිගමනය කිරීම විගණනයට ඇතුළත් විය. විගණනයේ වියදම පවස සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

2. ගිණුම්

2.1 විගණන මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.4 ඡේදයෙහි දක්වා ඇති කරුණු මිලිනි උද්ගතවන ගැලපීම් හේතුවෙන් දැක්වෙන බලපෑම් හැර, 2000 දෙසැම්බර් 31 දිනට නියෝජ්‍යායතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මෙහෙයුම් කටයුතු වල ප්‍රතිඵල සහ මුදල් ප්‍රවාහය ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ප්‍රමිති සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි දී ඇති අංක 1 සිට 7 දක්වා සටහන් වල දැක්වෙන පරිදි වූ ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව, සියළුම ප්‍රමාණාත්මක කරුණු සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන පරිදි සතුටුදායක ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කර ඇති බව මාගේ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සාරාංශයක් සහන දැක්වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙත් අවසන් වර්ෂය

	2000	1999
	රු.	රු.
තාමාස මුදල්		
රජයේ දායකය	60,500,000	49,500,000
වෙනත් දායකයන් (ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති)	4,741,021	3,522,251
	65,241,021	53,022,251
පියවීම්		
පරිපාලන ආයතන	77,113,658	66,383,099
කාලය	22,572,822	17,982,498
	99,686,480	84,365,597
කාලය	34,236,301	23,228,650
	133,922,781	107,594,247
වර්ෂය සඳහා උණුසාරය	(66,493,029)	(49,765,392)
ඉදිරියට ගෙන ආ සමුච්චිත උණුසාර	(397,097,360)	(347,331,968)
ප්‍රත්‍යාගමන සංචිතය	40,000	-
	(463,550,389)	(397,097,360)

2.3 මූල්‍ය ව්‍යුහය

ඉදිරිපත් කර ඇති ගිණුම් අනුව, 2000 දෙසැම්බර් 31 දිනට නියෝජිතායතනයේ මූල්‍ය ව්‍යුහය පිළිබඳ සාරාංශයක් 1999 දෙසැම්බර් 31 දිනට තත්ත්වය සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

	දෙසැම්බර් 31 දිනට	
	2000	1999
	රු.	රු.
සම්පත්		
ඉදිරි සම්පත් දායකය	508,786,602	449,386,602
උත්‍යාගණන සංචිතය	267,855,663	267,895,663
ඒකරාශී උණුකාර	(463,550,389)	(397,097,360)
	313,091,876	320,184,906
	313,091,876	320,184,906
උපයෝජනය		
ස්ථාවර වත්කම්	325,251,406	320,072,000
නොහිමි වැඩ	4,514,963	2,730,324
ඉදිරි ජංගම වත්කම්	(16,674,493)	(2,617,418)
	313,091,876	320,184,906
	313,091,876	320,184,906

2.4 ගිණුම් පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.4.1 ගිණුම්වල අනුචිත හෙළිදරව් කිරීම්

ගිණුම්වල පහත දැක්වෙන අනුචිත හෙළිදරව් කිරීම් නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) රසායනාගාර උපකරණ සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පුද්ගලික පාර්ශ්වයකට ගෙවන ලද රු. 855,139 ක මුදලක් සාධාරණ ලෙස 2000 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රාග්ධන බැඳීමක් ලෙස පෙන්වා තිබුණි.
- (ආ) තොරතුරු තාක්ෂණය සිලිකන් වෙනත් විද්‍යාලයට භාරය වෙමින් පවතින බැවින් අදාළ පරිගණක යන්ත්‍ර වර්ෂ පහක් ඉක්මවීමට පෙර සලස්වන යාමට හෝ අනවශ්‍යවීමට ඉඩ ඇති බැවින්, පරිගණක යන්ත්‍ර වෙනුවෙන් වර්ෂයකට සියයට 20 බැගින් අයහාරය කොට ඇති ක්ෂය, ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙනිණ. දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර, පරිගණක යන්ත්‍ර සහ අනෙකුත් උපාංග වෙනුවෙන් වර්ෂයකට සියයට 33 1/2 බැගින් වූ ප්‍රාග්ධන දීමනා සඳහා හිමිකම් පෑ හැකි බව පවසා නිරීක්ෂණය විය.

2.4.2 ගිණුම්වල වැඩියෙන් දැක්වීම් හා අඩුවෙන් දැක්වීම්

පහත දැක්වෙන වැඩියෙන් දැක්වීම් හා අඩුවෙන් දැක්වීම් නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) වර්ෂය තුළ කරන ලද සාධාරණ ගණන් බැලීම් හේතුවෙන් ගෙන පාර්ශ්වික සඳහා ප්‍රතිපාදනය රු.19,502 කින් අඩුවෙන් දැක්වා තිබුණි.
- (ආ) එක් එක් ගිණුමට එරෙහි සාධාරණ කටයුතු හේතුවෙන් ගෙන මුදල ගාස්තු හා පූර්ව ගෙවීම් පිළිවෙලින් රු.95,850 කින් හා රු.65,800 කින් අඩුවෙන් දැක්වා තිබුණි.

2.4.3 ලැබියයුතු සහ ගෙවියයුතු ගිණුම්

පහත දැක්වෙන පරිදි නිරීක්ෂණය කෙරේ.

- (අ) ඒ ඒ සේවකයින්ගෙන් පාහේ ආරක්ෂක බද්ද වශයෙන් අයකර ගෙන තිබූ රු.7,168 ක මුදලක් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් පනතට අනුව 1996 මාර්තු 14 දින දරන ලිපියේ අඩංගු වූ උපදෙස්වලට පටහැනි ලෙස නොගෙවූ මුදලක් ලෙස ගිණුම්වල පෙන්වා තිබුණි.
- (ආ) 1991 සිට 1999 දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ විශේෂ අත්තිකාරම් ලෙස කාර්ය මණ්ඩලය වෙත ගෙවා තිබූ එකතුව රු.184,732 ක මුදලක් වර්ෂය තුළදීද අයකර ගෙන නොතිබුණි. තවද මෙම අත්තිකාරම් වලට අදාළ මූලාශ්‍ර ලියවිලි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකරන ලදී.

2.4.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොමැතිවීම

එක් එක් විෂයය ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි නොමැතිවීම හේතු කොටගෙන පහත දැක්වෙන ගිණුම් විෂයයන් සඳහාදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට හෝ නොහැකි විය.

විෂයය	වටිනාකම	ඉදිරිපත් නොවූ සාක්ෂි
	රු.	
(අ) භාග්‍යාලයේ, තැන්පතු හා අත්තිකාරම්	11,694,602	(i) සනාථ කිරීම් (ii) මූලාශ්‍ර / උපකාරක ලියකියවිලි (iii) ඉන්වොයිසි ආදිය
(ආ) ස්ථාවර වත්කම්	325,251,406	(i) ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය (ii) සම්බන්ධ මණ්ඩල වාර්තා
(ඇ) වාහන (ප්‍රධානාගණිත)	12,000,000	(i) තක්සේරු සහතික (ii) ලොග් පොත්, ලියාපදිංචි සහතික ආදිය

2.4.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ කිරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ කිරණවලට යොමුව

විස්තර

(අ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනත

12 වගන්තිය

වාර්ෂික ගිණුම්වල ආකෘතිය සහ අන්තර්ගතය සඳහා මුදල් ඇමතිවරයාගේ එකඟතාවය සහිතව අදාළ ඇමතිවරයාගේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

13(5)(බී) වගන්තිය

විගණකාධිපති විසින් නියම කර ඇති පරිදි ගිණුම් පිළිබඳ වාර්තාව ගිණුම් සමඟ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

13(6) වගන්තිය

ගිණුම් විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ 2001 සැප්තැම්බර් 21 දිනදීය.

14(1) වගන්තිය

මුදල් වර්ෂයේ අවසානයේ සිට මාස හතරක් ඇතුළත කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටපතක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ආ) මාණ්ඩලික අනුමැතිය

අනුමත කරනු ලැබ තිබූ මුදල් ප්‍රමාණයන් ඉක්මවූ ගෙවීම් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ පූර්ව අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) 1997 ජනවාරි 24 දින හා අංක 116 දරන රාජ්‍ය ව්‍යවසාය චක්‍රලේඛය

ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයට අයත් වූ මෝටර් වාහන අටක අවත්වැයියා වෙනුවෙන් රු.156,129 ක මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වැයකර තිබුණි.

(ඈ) 2000 අංක 6 දරන විසර්ජන පනත 5(2) වගන්තිය

එකතුව රු.5,510,331 ක් වූ ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා වූ ආධාර මුදල සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා උපයෝගී කොට ගෙන තිබුණි.

3. මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 දායකත්ව කළමනාකරණ අකායකත්වය

පහත දැක්වෙන පරිදි නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(අ) නියෝජ්‍යායතනයට අයත් රු.12,460 ක මුදලක් 1995 වර්ෂයේ සිට සුදුවැල්ල දිස්ත්‍රික් උසාවිය භාරයේ පැවත ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයට පත්කර ගැනීම සඳහා මෙම වාර්තාවේ දින තෙත්ම කටයුතු කොට නොතිබුණි.

(ආ) 1993 මාර්තු මාසයේදී වූ මුදල් උණුකාරිකත් සම්බන්ධයෙන් සේවකයෙකුගෙන් අයකරගත යුතු වූ රු.25,527 ක අධිභාරයක් අයකර ගැනීම සඳහා මෙතෙක් කටයුතු කොට නොතිබුණි.

(ඇ) නියෝජ්‍යායතනයට අයත් නොවූ ත්‍රිකුණාමලයේ පිහිටි ඉඩමක ගොඩනැගිල්ලක් තනවා තිබුණි. මෙම ගොඩනැගිල්ල රු.4,031,200 කට ප්‍රත්‍යාගණය කරනු ලැබ සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගිණුම්වලද පෙන්වා තිබුණි.

(ඈ) 1996 හා 1997 වර්ෂවලදී මිලදී ගැනීම් සඳහා පුද්ගලික ආයතනවලට හෝ තිබූ අත්තිකාරම් මුදල් පිළිවෙලින් රු.143,000 කට සහ රු.65,800 කට ආතුණිත විය. මෙම මුදල් අයකරගෙන හෝ භාණ්ඩ නියෝජ්‍යායතනය වෙත ලැබී හෝ නොතිබුණි.

3.2 "සමුද මාරු" නම් පර්යේෂණ නොකාරි අවිච්චිතව හා නඩත්තුව

1985 පෙබරවාරි මාසයේදී ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් භාරදී තිබූ "සමුද මාරු" නම් පර්යේෂණ නොකාරි 2000 දෙසැම්බර් 31 දිනටද ක්‍රියා විරහිතව පැවතිණ. 1999 වර්ෂය තෙක් නොකාරි සඳහා 10 දෙනෙකුගෙන් යුත් කාර්ය මණ්ඩලයක් විය. එම කාර්ය මණ්ඩලය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හිඳෙනෙක් දක්වා අධුකොට ඔවුන් ආරක්ෂක නියමකයින් ලෙස සේවයේ යොදවා තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන පරිදි නිරීක්ෂණය කෙරේ.

- (අ) 2000 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂ 15 ක කාලසීමාව තුළ අවිච්චිතව හා නඩත්තුව කටයුතු වෙනුවෙන් රු.16,217,213 කට ආශ්‍රිතව මුදලක් වැයකොට තිබුණි.
- (ආ) නොකාරි කාර්ය මණ්ඩලයේ වැටුප් හා වෙනත් අදාළ ප්‍රතිලාභ වෙනුවෙන් වූ වාර්ෂික පිරිවැය රු.103,320 ක් විය.
- (ඇ) 2002.02.28 දින දරන සභාපතිවරයාගේ ලිපිය අනුව මෙම නොකාරි රු.2,501,000 ක මුදලකට යුන්ඩ්‍රින් වශයෙන් විකුණා දමා ඇත.

3.3 පාරිභෝගික ගෙවීම් සඳහා ප්‍රතිපාදනයට අරමුදලක් සැපයීමේ විධිවිධාන

පාරිභෝගික ගෙවීම් සඳහා 2000 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.12,869,230 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණි. කෙසේ වුවද, අනාගතයේදී උද්ගතවන බැරකම් බෙරුම් සිරිම සඳහා නියෝජිතයන්ගෙන් විසින් අරමුදලක් පිහිටුවා නොතිබුණි.

3.4 නිෂ්ක්‍රීය සම්පත්

ඉඩමේ කොටසක්, මෝටර් වාහන සමහරක් ආදිය වත්කම් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ නිෂ්ක්‍රීයව පැවත ඇත. නියෝජිතයන්ගෙන් විසින් මෙම වත්කම් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා උචිත පරිදි කටයුතු කොට හෝ ඒවා පිළිබඳ වෙතක් උචිත ක්‍රියාමාර්ගයක් අනුගමනය කොට හෝ නොතිබුණි.

3.5 කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය

2000 සහ 1999 වර්ෂවලට අදාළව එක් එක් සේවක වර්ගය යටතේ විශ්ලේෂිත කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය සාමාන්‍යය දැක්වෙන සංසන්දනාත්මක සංඛ්‍යා සටහනක් පහත දැක්වේ.

සේවක වර්ගය	සේවකයින් සංඛ්‍යාව		එක සේවක පිරිවැය සාමාන්‍යය	
	2000	1999	2000	1999
විධායක	69	78	රු. 167,565	රු. 143,883
විධායක නොවන	242	219	81,962	80,621
	<u>311</u>	<u>297</u>		

3.6 වාහන උපයෝජනය

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වාහන 43 කින් යුතු වාහන ඇතිකර නියෝජ්‍යායතනය සතුටු පැවතුන අතර ඉකුත් වර්ෂය තුළ එය 44 කින් යුක්ත විය. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම වාහන ඇතිකර ගැනීම හා නඩත්තුව සඳහා වූ පිරිවැය රු.11,305,570 කට අතර ඉකුත් වර්ෂ සඳහා එම පිරිවැය රු.10,875,137 ක් විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

විෂය	දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසන් වර්ෂය	
	2000	1999
	රු.	රු.
ඉන්ධන වියදම	645,484	1,775,910
අවිනිශ්චිත හා නඩත්තු	5,523,396	5,546,747
රියදුරු වැටුප් හා අනියාල	5,136,690	3,552,480
	<u>11,305,570</u>	<u>10,875,137</u>
ඉන්ධන ගාස්තු සඳහා වැයවූ මුදල	2,376,397	1,824,087
මුළු වියදම	<u>13,681,967</u>	<u>12,699,224</u>

3.7 අයවැය ලේඛන පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අයවැය ලේඛනය හා තව්‍ය ආදායම් හා වියදම් අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූ අතර අයවැය ලේඛන සඵල කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස සොදානෙන නොතිබුණි.

4. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර මාගේ විස්තරාත්මක වාර්තාව මගින් නියෝජනයකරන සභාපතිවරයාගේ අවධානයට ලක් කරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුවිය යුතුය.

- (අ) ස්ථාවර වත්කම්
- (ආ) ණයගැතියෝ සහ ණයහිමියෝ
- (ඇ) මිලට ගැනීම සඳහා අත්තිකාරම්
- (ඈ) අයවැය ලේඛනය
- (ඉ) වාහන උපයෝජනය
- (ඊ) සුදුසු ගිණුම්පොත් ලියා තැබීම
- (උ) අභ්‍යන්තර විගණනය මගින් මෙහෙයුම් හා වාර්තා සමාලෝචනය කිරීම හා තක්සේරු කිරීම
- (ඌ) කර්තව්‍යයන් වෙන්කිරීම හා බලපල පැවරීම
- (එ) ගිණුම්කරණය

(එස්.සී. මායාදත්තේ)
විගණකාධිපති.

වර්ෂ 2000 විගණකාධිපති වාර්තාවේ නිරීක්ෂණ මත ගනු ලැබූ තීරණ

2.4.1 ගිණුම් වල වූ අනුචිත හෙළිදරව් කිරීම

● මෙම ප්‍රකාශය නිවැරදිය. එහි සඳහන් කොට තිබූ රු 855,139 මුදල ප්‍රාග්ධන බැඳීමක් ලෙස සලකා තිබීමේ වරද , ගෙවීම කල දිනයේ වූ ප්‍රමාද දෙසයක් නිසා ගිණුම් සඳහා සටහන් ලෙස ගලපා තිබිණි. කෙසේ වෙතත් මෙය ගිණුම් වල මූල්‍ය ප්‍රකාශය සඳහා බලපා නොතිබිණි. මෙවන් දේශ නැවත සිදු නොවීමට පියවර ගෙන ඇත.

● විගණකවරුන් විසින් නිර්දේශ කොට තිබූ පරිදි වර්ෂ 2001 සිට පරිගණක යන්ත්‍ර සහ මුද්‍රක යන්ත්‍ර සඳහා ක්ෂය භාරය 20% සිට 33 1/3% දක්වා ඉහල නංවන ලදී.

2.4.2 ගිණුම් වල වූ වැඩිගෙන දැක්වීම් හා අඩුවෙන් දැක්වීම්

- ප්‍රකාශය අවධානයට යොමු කරන ලදී. 2001 වර්ෂයේ ගිණුම් වල මෙය නිවැරදි කර ඇත.
- ප්‍රකාශය අවධානයට යොමු කරන ලදී. මෙවන් වැරදි යලි සිදු නොවීමට පියවර තත්තා ලදී.

2.4.3 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

- මෙහි සඳහන් මුදල් ප්‍රමාණය වර්ෂ 2000 දී ගෙවන ලදී.
- වර්ෂ 2000 අවසන් වන විට, කාර්ය මණ්ඩලයට ලබාදුන් රු 276,539 ක විශේෂ අත්තිකාරම් මුදල වසර 2000 අවසාන වන විට විටත් අය කර නොතිබූ බව සත්‍යයකි. කෙසේ වෙතත් පහත අත්තිකාරම් හැරෙන්නට මෙම අත්තිකාරම 2001 වසරේදී අය කරගෙන ඇත. අයකරගැනීම පිලිබදව අවිශ්වාසයක් ඇති අත්තිකාරම් සඳහා 2000 වසරේ ගිණුම් වල මුදල් වෙන් කොට ඇත. කරුණාකර සටහන 22 පි බලන්න.

විශේෂ අත්තිකාරම් 1991

ඩබ්.ඩී.පී. ප්‍රනාන්දු	රු 2000.00	නඩුව විභාග වෙමින් පවතී.
ඩබ්.ඩී.පී. ප්‍රනාන්දු	රු 3500.00	"
ඩබ්.ඩී.පී. ප්‍රනාන්දු	රු 2000.00	"
ඩබ්.ඩී.පී. ප්‍රනාන්දු	රු 1000.00	"
එස්. සුබසිංහ	රු 4000.00	ගෙවීමට එකඟ විඇත. ඒ සඳහා පියවර ගැනෙමින් පවතී.
පී.එම්.ඒ. ජයසූරිය	රු 1,000.00	නීතිපති සමග වූ කරුණකි.
	<u>රු 13,500.00</u>	

විශේෂ අත්තිකාරම් 1993

ඩබ්.ඩී.පී. ප්‍රනාන්දු	රු 1000.00	නඩුව විභාග වෙමින් පවතී.
ඩබ්.ඩී.පී. ප්‍රනාන්දු	රු 1000.00	
	<u>රු 2000.00</u>	

විශේෂ අත්තිකාරම් 1998

වයි. සමරරත්න	රු 7500.00	හඬුව විභාග වෙමින් පවති.
වයි. සමරරත්න	රු 5000.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 3250.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 10,000.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 5000.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 16000.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 7880.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 5000.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 2000.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 7000.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 14000.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 5200.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 4702.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 14500.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 12500.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 5000.00	"
වයි. සමරරත්න	රු 12000.00	"
	<u>රු 136,532.00</u>	

විශේෂ අත්තිකාරම් 1999

වයි සමරරත්න	රු 2700.00	හඬුව විභාග වෙමින් පවති.
වයි සමරරත්න	රු 5000.00	
වයි සමරරත්න	රු 25000.00	
	<u>රු 32000.00</u>	
	<u>රු 184732.50</u>	

මෙම මුදල අයකරගැනීමේ කටයුත්තට මැදිහත් වන ලෙස ධීවර හා සාගර සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරියකුගේ හා අමාත්‍යාංශ ලේකම් ගෙන් ඉල්ලීමක් කොට ඇත.

2.4.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොමැති වීම.

(අ) ණයගැතියෝ, තැන්පතු සහ අත්තිකාරම් රු 11,694,602 සනාථ කිරීම් වලට උපකාරී ලියවිලි හා ඉන්වොයිස් ලියවිලි පවතින අතර විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකිය.වැඩිපුර විස්තර පහත පරිදි වේ.

● **ණයගැතියෝ.**

බී.ඩී.ඒ. පසු අස්වනු ඒ.සී.අයි.ආර්. හරේසා වැනි අදාල වයාපෘති වලින් පෙරලා අයකරගත හැකි මුදල්ද ණයගැති ශේෂයට අඩංගු වී ඇත. මෙම ව්‍යාපෘති සඳහා මූල්‍ය වාර්තා නාරා ආයතනය විසින් පවත්වා ගනු ලැබේ. එම නිසා අදාල ප්‍රතිපාදන දයක ආයතන වලින් සනාථ කිරීම් කැඳවා නැත.වර්ෂපවසානයේ ගිණුම් සටහන් වලට කෙරෙන ප්‍රතිකර්ම හේතුවෙන් ණයගැතියන් යටතේ සමහර ශේෂ දක්වා ඇත. උදා- දිගු කාලීන කොන්ත්‍රාත් වල ක්‍රියාකාරී ප්‍රගතිය.එම නිසා මෙවන් ණයගැතියන් ගෙන් සනාථ කිරීම් ලබා ගත නොහැක.(මුදු මුදල රු 60,492).

● පුර්ව ගෙවීම්

කාල සීමාවේ පදනම මත මෙම ගෙවීම් පුර්ව ගෙවීම් ලෙස සලකනු ලබන හෙයින් වාහන යාත්‍රා සඳහා රක්ෂණ සහ සේවා ගිවිසුම සඳහා කල ගෙවීම් පමණක් පුර්ව ගෙවීම් වලට අඩංගු වේ. අදාළ ආයතන වලින් සනාථ කිරීම කැඳවිය නොහැකිය. (මුදල් ප්‍රමාණය රු 1,246,810)

● කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ණය

සේවකයින්ට අදාළ කාර්ය මණ්ඩල ණයවල ගේෂයන් මාසිකව ඔවුන්ගේ වැටුප් විස්තරයට අඩංගුකරන ලද අතර අදාළ ණය ලේඛණ සමග මේවා තුළනය කොට ඇත. එම නිසා කාර්ය මණ්ඩල ණය සඳහා සනාථ කිරීම අවශ්‍ය නැත. (මුදල් ප්‍රමාණය රු 7,064,128 කි.)

2. තැන්පතු

සියලු තැන්පතු කරුවන් සඳහා සනාථ කිරීමේ ලිපි යවා ඇත. කෙසේ වෙතත් පිලිතුරු ලැබී නැත.

3. අත්තිකාරම්

2000.12.31 දිනට පෙර ලබාගන්නා ලද අත්තිකාරම් නැවත නොපියවන ලද සේවකයන්ගෙන් සනාථ කිරීම් කැඳවූ අතර පිලිතුරු විගණකවරුන් වෙත යවන ලදී.

(අ) ස්ථාවර වත්කම් රු 325,251,406/- සම්පූර්ණ මණ්ඩල වල වාර්තා සහ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණ අධ්‍යයනය සඳහා ලබා ගත හැකිය.

(ඇ) විමසුමට ලක්වූ වර්ෂය ඇතුළත වාහන (ප්‍රති ඇගයුම සිදු කරන ලදී) ඉවත් නොකරන ලදී. කෙසේ වෙතත් අපගේ වාහන සංචිතයේ වූ වාණිජ වටිනාකමක් නොමැති වූ වාහන 02 ක් වාහන අංක 20/904, 11/9112 පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය යටතේ වෘත්තීය පුහුණු අධිකාරියට පරිත්‍යාග කෙරුණු අතර ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයට අයත් වාහනයක් (වාහන අංක 27/6999) ඔවුන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි ඔවුනට භාර දෙන ලදී. අනෙකුත් වාහන වල ඇගයීම් වාර්තා ලොග් පොත් හා ලියාපදිංචි සහතික පවති. එම නිසා අපට මෙම ප්‍රකාශය සමග එකඟ විය නොහැක.

2.4.5 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කලමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම.

● ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් කරනා මහා භාණ්ඩාගාරයට ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත්කොට ඇති අතර අනුමැතිය ලද වනාම විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කල හැක. වසර 2002 ගිණුම් සමග මෙය අනුකූල වනු ඇත.

වසර 2001 ගිණුම් සමග මෙය අනුකූල වනු ඇත.

වසර 2002 ගිණුම් සමග මෙය අනුකූල වනු ඇත.

- අවශ්‍ය වේ නම් පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගත හැකිය.
- මෙම ප්‍රකාශය පිලිගත නොහැකිය.
- එසේය. වරද පිලිගනු ලැබේ.

ප්‍රනාචර්තනය ප්‍රතිපාදන වල දැඩි හිඟය නිසා මෙම ක්‍රියා පිලිවල දිගු කාලයක් පුරා අඩන්ඩව සිදු කෙරී ඇත. කෙසේ වෙතත් වසර 2002 දී මෙවන් දේශ වැලැක්වීම සඳහා අප පිලියම් යොදා ඇත. භාරා ආයතනයේ අරමුණ ඉටුකර ගැනීමේ යහපත් පරමාර්ථය පෙරදැරිව නොවැලැක්විය හැකි අවස්ථාවන් හිදී පෙර සිදුවූ වැරදි සිදු කර ඇත. එසේ හෙයින් මිස ඒවා සැබැවින්ම නොසැලකිලිමත් මූල්‍ය කළමනාකරනය නිසා සිදු වූ ඒවා නොවේ

3. මුද්‍රය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 දෘෂ්‍ය කලමනාකරණය අකාර්යක්ෂමතා

● මෙම මුදල් වලට අදාළ වාර්තා දිස්ත්‍රික් උසාවියේ හෝ පොලිසියේ නොමැති බව තහවුරු කරගන්නා ලදී. එම නිසා වසර 2000 ගිණුම් වලින් නිසි වෙන් කිරීම සිදු කර ඇත.

● කරුණු ඉදිරිපත් නොකරන ලද මුදල් උපකාරවයක් සම්බන්ධයෙන් මෙම සේවකයා ඉවත් කොට තිබූ අතර ඔහුට රු 23,760 ක පාරිභෝගික දිමනාවක නිමිකම තිබිණි. කෙසේ වෙතත් නාරා ආයතනයට ඔහුගෙන් අයවිය යුතු මුදල රු 34,231,11 ක් විය. එම නිසා අමතරව රු 10,473,11 වන අතිරික්තයක් අයකරගත නොහැකිය. නඩු මාර්ගයෙන් පිලියම් යෙදිය හැක. කෙසේ වෙතත් එය රජයට වියදම්කාරී වේ. එම නිසා වසර 2000 ගිණුම් වලින් නිසි වෙන් කිරීම් සිදු කර ඇත.

● මෙම දේපල ධීවර අමාත්‍යාංශයේ සිට නාරා ආයතනයට පවරාගැනීම සඳහා තීරණයක් දැනටම ගෙන ඇත. කෙසේ වෙතත් වර්ෂ දහයක පමණ කාලයක් පුරා මෙම දේපල ආරවුල් රහිතව භෞතික වශයෙන් නාරා ආයතනය සතුව පැවති ඇත. පුර්ණ අයිතිය ලබා ගැනීම සඳහා භුක්තියේ නිමිකම් පැවතීම භාවිතා කල හැකි වනු ඇත.

● රු 143,000 ක මුදලක් සම්බන්ධ වන මෙම ගැටලුව වංචා විමර්ශන ඒකකයට වාර්තා කොට ඇති අතර ඔවුන් මේ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කර ගෙන යනු ලැබේ. දෙවන කරුණ සම්බන්ධයෙන් නම රු 65,000 ක් සඳහා නියෝග ලිපියක් අපගේ නීතිඥවරයා මාර්ගයෙන් යවා ඇත.

3.2 සමුද්‍ර මාරු පර්යේෂණ යාත්‍රාව අලුත්වැඩියාව කිරීම හා නඩත්තු කිරීම

වැටුප් හා වෙතත් අදාළ ප්‍රතිලාභ වෙනුවෙන් නාරා ආයතනය පිරිවැය දරා ඇති බව සත්‍යයකි. භෞකාව සුන්බුන් ලෙස විකුණූ දමන තෙක් ආරක්ෂක රාජකාරී

සඳහා මෙම වැය කිරීම සිදු කර ඇත. නිසි ටෙන්ඩර් පටිපාටි අනුව වසර 2001 දී භෞකාව රු 2,501,000/- මුදලකට විකුණා ඇත.

3.3 පාරිභෝගික ගෙවීම් සඳහා ප්‍රතිපාදනයට අරමුදල් සැපයීමේ විධිවිධාන

පාරිභෝගික අරමුදලක් පිහිටුවීම සඳහා ප්‍රතිපාදන ඉල්ලා ධීවර හා සාගර සම්පත් ආමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ට අප දැනටම ලිපියක් යවා ඇත. නාරා ආයතනය සතුව මෙම අරමුදල පිහිටුවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන නොමැති හෙයින් භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන ලැබෙන තුරු සිටීමට අපට සිදු වේ.

3.4 නිෂ්ක්‍රීය සම්පත්

මෙම ඉඩමේ කොටසක් කඩොලාන උද්‍යානයක් ඉදි කිරීම සඳහා වෙන් කොට ඇති අතර එහි කටයුතු කෙරෙමින් පවතී. ඉතිරි කොටස ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීමෙන් ආයතනය ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා වෙන් කොට ඇත.

වාහන පහක් ඉවත් කිරීම සඳහා ටෙන්ඩර් කැඳවන ලද අතර වාහන දෙකක් විකුණා දමන ලදී. එසේ වුවත් අනෙක් වාහන 3 ඉවත් නොකරන ලදී. එමනිසා ඉතිරි වාහන වලට ටෙන්ඩර් කැඳවිය යුතුය. මෙම කරුණු සම්බන්ධයෙන් උචිත ක්‍රියාමාර්ගයක් නියෝජිතායතනය විසින් ගෙන නැතැයි යන ප්‍රකාශය සමග එකඟ විය නොහැක.

3.5 කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය

විග්‍රහ කිරීම නොමැත.

3.6 වාහන උපයෝජනය

-එම-

3.7 අයවැය ලේඛන පාලනය

අයවැය ලේඛනය හා සත්‍ය ආදායම වියදම අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් සහිත අයිතම කිහිපයක් තිබෙන බව සත්‍යයි. මෙයට හේතුව නිර්ණය වූ මුදල් සැලසුම මත ඉල්ලුම් කරන ලද ප්‍රතිපාදන ප්‍රාග්ධන අරමුදල් වලින් නොලැබීමයි. මෙම විචලනයන් සඳහා අප හේතු දක්වා ඇති අතර ඒවා විගණකවරුන් විසින් පිලිගෙන ඇත. භාණ්ඩාගාරය මගින් අනුයුක්ත කරන ලද ප්‍රතිපාදන වල සීමා අනුව මෙම විචලනයන් සෑම විටම නිර්මාණය වේ.

4. පද්ධති හා පාලන

විශේෂ අවධානයට යොමු විය යුතු සේ දක්වා ඇති ප්‍රකාශ වලට අවධානය යොමු කරන ලදී. මෙම කරුණු වලට අනාගතයේදී විශේෂ අවධානය ලබා දීමට පියවර ගැනෙනු ඇත.

රසික් සරුක්
සභාපති
හාරා